

Uzasadnienie

do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 16 kwietnia 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jaślicka PLH180014

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r., poz. 627 z późn. zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Plan zadań ochronnych sporządzany jest na 10 lat, pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty. Plan zadań ochronnych może być zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony siedlisk przyrodniczych lub gatunków roślin i zwierząt.

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, zgodnie z art. 28 ust.10 ustawy zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
 - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;
- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych i zakres prac na potrzeby sporządzania projektu planu zadań ochronnych określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z późn. zm).

Sporządzający projekt planu zadań ochronnych umożliwia zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu (art. 28 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody) oraz zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie

z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235, ze zm.), w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu (art. 28 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody).

Projekty planów zadań ochronnych zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach (art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko - Dz. U. 2013 poz. 1235 z późn. zm.).

Projekt planu wymaga uzgodnienia z wojewodą (art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie, Dz. U. Nr 31, poz. 206) i może być przedmiotem opiniowania przez regionalną radę ochrony przyrody (art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy).

Jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Obszar Natura 2000 Ostoja Jaśliska PLH180018 został zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej 2009/91/WE jako obszar mający znaczenie dla Wspólnoty (decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na alpejski region biogeograficzny – Dz.U. L 43 z 13/02/2009, str. 21—58).

Obszar położony jest w Beskidzie Niskim, między Przełęczą Sarbowską na zachodzie, Łupkowską na wschodzie a Mszaną, Duklą i Królikiem Polskim na północy. Obejmuje Pasma Graniczne i Beskid Dukielski wraz z górną częścią dorzecza Jasiołki, źródłiskami Wisłoka i Osławicy oraz doliną Wisłoka na odcinku od miejscowości Wisłok Wielki do zbiornika zaporowego w Sieniawie. Jest to strefa przejściowa między dwiema dużymi jednostkami geomorfologicznymi łańcucha Karpat: Karpatami Wschodnimi i Zachodnimi. Ostoja ta ma charakter leśny – ponad 80% powierzchni zajmują lasy, wśród których przeważają buczyny i jodłiny. Nie brak tu jednak rozległych dolin, gdzie głównym elementem szaty roślinnej są łąki i pastwiska. Zaludnienie jest niewielkie – rozproszona zabudowa ograniczona jest do głównych dolin rzecznych. O wartości przyrodniczej obszaru przede wszystkim decydują dobrze zachowane biocenozy leśne o naturalnym składzie gatunkowym (głównie buczyny i jaworzyny), rozległe obszary źródłiskowe i naturalne doliny rzeczne, a także bogactwo świata roślinnego i zwierzęcego.

Przedmiotami ochrony w Ostoi Jaśliskiej jest kompleks siedlisk przyrodniczych oraz związane z nimi gatunki roślin i zwierząt, a dokładniej:

- 10 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy siedliskowej
- 19 gatunków zwierząt z załącznika II Dyrektywy siedliskowej, w tym: 9 gatunków ssaków, 3 gatunki płazów, 2 gatunki ryb, 5 gatunków bezkręgowców.
- 1 gatunek rośliny z załącznika II Dyrektywy siedliskowej

W obrębie siedlisk przyrodniczych największą powierzchnię zajmuje żyzna buczyna karpacka (kod 9130), na uboższych glebach zastępowana przez kwaśną buczynę górską lub żyzne jodłiny (kod 9110). Obok nich, na stromych wilgotnych zboczach, występują dobrze zachowane jaworzyny (kod 9180), a w dolinach rzek i potoków – lasy i zarośla łęgowe (kod 91E0), którym na nielicznych kamieńcach towarzyszy roślinność pionierska (kod 3220). Siedliska łąk górskich (kod 6510) zachowane są w dolinach oraz na zboczach wzniesień, na żyznych, niezbyt wilgotnych glebach nie wykazujących zabagnienia (obszar na południe od Jaślisk i Lipowca, między Mszaną a Tylawą, w Zyndranowej oraz w okolicach Woli Wyżnej). Z siedlisk nieleśnych przedmiotem ochrony są także górskie murawy bliźniczkowe (kod 6230). Występują one w rozproszeniu na szczytach wzniesień, na polanach i obrzeżach lasu (w rezerwacie „Źródłiska Jasiołki”). Niezwykle cenne są występujące w obszarze torfowiska – do przedmiotów ochrony należą torfowiska przejściowe (kod 7140) oraz górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (7230), które spotkać

można na wysiękach w obszarach źródliskowych lub na terasach rzecznych. Ostatnim siedliskiem podlegającym ochronie są jaskinie nieudostępnione do zwiedzania (kod 8310) – ogółem na terenie Ostoi Jaśliskiej znajduje się 29 jaskiń o łącznej długości 371 m. Są to formy pseudokrasowe o genezie osuwiskowej i rozłamowej, występujące w piaskowcach cergowskich i przybyszowskich. Jaskinie na Górze Cergowej to ważne zimowiska nocka Bechsteina *Myotis Bechsteinii*, nocka orzęsionego *Myotis emarginatus*, nocka dużego *Myotis myotis* i podkowca małego *Rhinolophus hipposideros*.

Obok nietoperzy w obszarze bytuje 15 gatunków z załącznika II Dyrektywy siedliskowej uznanych za przedmioty ochrony. Rzeki są siedliskiem brzanki *Barbus peloponnesius* i głowacza białopłetwego *Cottus gobio*. Na większości cieków spotkać można ślady żerowania bobra *Castor fiber* i wydry *Lutra lutra*. Obszar jest istotny także dla ochrony dużych drapieżników: niedźwiedzia *Ursus arctos*, wilka *Canis lupus* i rysia *Lynx lynx*. Znajdują się tu silne populacje nadobnicy alpejskiej *Rosalia alpina* oraz biegacza urozmaiconego *Carabus variolosus*. Unikatowe jest występowanie cennych gatunków ksylobiontycznych bezkręgowców (zgniotek cynobrowy *Cucujus cinnaberinus*, zagłębek bruzdkowany *Rhysodes sulcatus*). Na dwóch stanowiskach zlokalizowano kilkumilimetrowego, zagrożonego wyginięciem ślimaka – poczwarówkę zwężoną *Vertigo angustior*. W przydrożnych rowach i niewielkich zbiornikach wodnych spotkać można kumaka górskiego *Bombina variegata* oraz dwa gatunki traszek – karpacką *Trituru smontandoni* i grzebieniastą *Triturus cristatus*.

Gatunki roślin ujęte w Dyrektywie siedliskowej reprezentuje jeden takson – w 1997 roku u źródeł Jasiołki znaleziono, po raz pierwszy w Polsce, stanowisko ponikła krańskiego *Eleocharis carniolica*.

Plan zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty – projektowanego Specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Ostoja Jaśliska (zwanego dalej Obszarem) został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 ze zm.). Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Siedliskowej. Prace nad projektem planu zadań ochronnych dla Obszaru rozpoczęły się 08.03.2011r. w ramach realizacji projektu POIS.05.03.00-00-186/09 „Opracowywanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski”, współfinansowanego ze środków Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko w ramach działania 5.3 priorytetu V. Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ustawy o ochronie przyrody i ww. rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

W ramach prac nad planem zadań ochronnych nie prowadzono pełnej inwentaryzacji wszystkich przedmiotów ochrony. Posługując się istniejącymi danymi jak i pracami terenowymi wykonanymi w ramach PZO określono zagrożenia, cele działań ochronnych oraz działania ochronne niezbędne dla utrzymania lub poprawy stanu ochrony poszczególnych przedmiotów ochrony.

Dla siedliska przyrodniczego 3220 jako główne zagrożenia wskazano pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/obiektów rekreacyjnych oraz międzygatunkowe interakcje wśród roślin. Potencjalnie na to siedlisko mogą wpływać prace ingerujące w koryta rzek i potoków związane z poborem żwiru, umacnianiem brzegów i ochroną przeciwpowodziową.

Siedliska łąkowe w obszarze zagrożone są poprzez niewłaściwe użytkowania lub zaprzestanie użytkowania oraz związaną z tym sukcesję. Głównym zagrożeniem dla torfowisk

w obszarze jest - zarastanie przez drzewa i krzewy głównie wierzbę uszatą *Salix aurita* oraz ekspansja trzęślicy modrej *Molinia caerulea*.

Leśne siedliska przyrodnicze obecnie w obszarze są dobrze zachowane i nie stwierdzono dla nich istniejących zagrożeń. Potencjalnie zagrożeniem dla nich będzie zmiana dotychczasowej gospodarki leśnej w szczególności wycinka lasu bez odnowienia, mająca na celu trwałe odlesienie terenu lub gospodarka leśna prowadząca do zmniejszenia ilości martwego drewna w obszarze.

Zagrożeniem dla gatunków ryb w obszarze jest regulacja brzegów rzek i potoków, likwidacja miejsc tarliskowych, wprowadzanie obcych gatunków ryb oraz zanieczyszczenie wód. Zagrożeniem dla ryb w obszarze są także istniejące budowle hydrotechniczne (jaz w Szczepańcowej oraz stopień wodny w Jedliczu). Zlokalizowane są one w prawdzie poza granicami obszaru niemniej jednak mają wpływ na możliwość migracji ryb.

Dla płazów stanowiących przedmiot ochrony w obszarze nie zidentyfikowano istniejących zagrożeń. Potencjalnie mogą im jednak zagrażać prace melioracyjne prowadzące do osuszania terenów podmokłych oraz zanieczyszczanie wód i regulacje brzegów.

Duże drapieżniki w obszarze (ryś, wilk, niedźwiedź) obecnie nie mają w obszarze większych zagrożeń. Potencjalnie zagrażać im może zmiana gospodarki leśnej prowadząca do uproszczenia struktury gatunkowej, wiekowej i warstwowej lasów. Wzrost natężenie ruchu na drogach w obszarze oraz na trasach migracji pomiędzy sąsiednimi obszarami Natura 2000. Negatywnie na te gatunki wpływa także rozpraszanie zabudowy, kłusownictwo oraz płoszenie w okresach rozrodu.

Dla większości przedmiotów ochrony w obszarze celem działań ochronnych będzie utrzymanie obecnego stanu zachowania. Poprawę stanu ochrony określono jako cel działań ochronnych dla siedlisk przyrodniczych: pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków, niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie torfowiska przejściowe i trzęsawiska, górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe oraz dla zgniotka cynobrowego, ponikła kraińskiego i nadobnicy alpejskiej.

Działania ochronne wskazane w przedmiotowym Planie Zadań Ochronnych dla siedlisk przyrodniczych dotyczą utrzymania obecnego sposobu gospodarowania (siedliska leśne), przywrócenia odpowiedniego użytkowania (siedliska łąkowe) usuwania obcych gatunków inwazyjnych roślin oraz odkrzaczenia (siedliska nadrzeczne i torfowiska).

Dla brzanki w obszarze jako działania ochronne wskazano konieczność ograniczenia mechanicznego niszczenia łąk i odsypisk bocznych i śródkorytowych oraz wysp. Dla ochrony jedyne go stanowiska ponikła kraińskiego w obszarze zaplanowano odkrzaczenie i usunięcie roślinności ekspansywnej wskazano także konieczność ogrodzenia tego stanowiska żerdziami. Dla zgniotka cynobrowego oraz nadobnicy alpejskiej zaplanowano działania polegające na zwiększeniu ilości martwego drewna na stanowiskach gatunków poprzez pozostawianie drzew dziuplastych i martwych oraz wywróconych i złamanych do naturalnego rozkładu. Dodatkowo dla nadobnicy alpejskiej wskazano na konieczność utrzymania ochrony biernej w rezerwatach przyrody położonych w granicach Ostoi (z wyłączeniem fragmentów wymagających ochrony czynnej) pozostawiania na miejscu ściętych drzew (buk, jawor, wiąz, jesion) z otworami wylotowymi, wskazującymi na zasiedlenie przez nadobnicę. Ponadto dla tego owada wskazano również konieczność ograniczenia pozostawiania w obszarze w okresie tzw. rójki (15 czerwca – 15 września) drewna bukowego, jesionowego, wiązowego i jaworowego pozyskanego przed 15 czerwca oraz unikanie pozyskiwania ww. gatunków drzew w okresie 15 czerwca – 15 września, a jeśli w tym okresie zostaną pozyskane – wywiezienie ich bez zbędnej zwłoki (w terminie nie dłuższym niż 14 dni) poza obszar Natura 2000. Jako działanie ochronne dla biegacza urozmaiconego zaplanowano pozostawienie bez użytkowania trudno dostępnych stoków

i dolin potoków wraz z obszarami źródliskowymi, stanowiących potencjalne siedliska gatunku, przy czym wskazano, iż szczegółowy zasięg wyłączeń zostanie wyznaczony w trakcie najbliższej rewizji planu urządzenia lasu w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000. Dla nietoperzy stanowiących przedmiot ochrony obszaru zaplanowane działania ochronne polegają na ograniczeniu dostępu do jaskini „Gdzie Wpadł Grotołaz” w okresie zimowania nietoperzy oraz utrzymaniu zadrzewień w najbliższym sąsiedztwie jaskiń umożliwiające swobodny dołot i rojenie. Dla ochrony dużych drapieżników w obszarze (wilk, ryś, niedźwiedź) zaplanowano działania polegające na zabezpieczeniu jakości siedliska – utrzymanie w skali obszaru zróżnicowanej struktury wiekowej, wysokościowej i gatunkowej drzewostanów. Dla wilka i niedźwiedzia zaplanowano ponadto edukację hodowców w zakresie ochrony zwierząt hodowlanych przed drapieżnikami i wyposażenie zainteresowanych hodowców zwierząt w psy stróżujące i pastuchy elektryczne. Dla wilków dodatkowo wskazano konieczność zabezpieczenia bazy pokarmowej tych drapieżników.

W ramach uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony zaplanowano inwentaryzację gatunków obcych na kamieńcach, inwentaryzację siedlisk łąkowych na całym obszarze Natura 2000, weryfikację występowania kwaśnych buczyn w obszarze i dopracowanie metodyki odróżniania buczyn kwaśnych od żyznych, weryfikację występowania łągów oraz określenie aktualnych zagrożeń w celu opracowania sposobu realizacji ochrony czynnej oraz poszukiwanie stanowisk głowacza białopletwego w obszarze. W ramach działań ochronnych zaplanowano również monitoring stanu ochrony oraz monitoring realizacji zaplanowanych działań ochronnych.

W Planie Zadań Ochronnych zawarto również wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województwa.

Odnosnie potrzeby sporządzenia planu ochrony dla tego obszaru wskazano, iż należy rozpatrzyć możliwość sporządzenia planu ochrony dla wszystkich lub wybranych kompleksów łąkowych. Propozycja ta wiąże się z dużą antropopresją, związaną z dążeniem do przeznaczania trwałych użytków zielonych pod zabudowę stałą i rekreacyjną. Sporządzenie takiego planu ochrony z jednej strony umożliwiłoby długofalowe zabezpieczenie wysokiej wartości przyrodniczej siedlisk nieleśnych, a z drugiej strony ułatwienie podejmowania decyzji środowiskowych i znacznie lepszą niż dotychczas ocenę wpływu inwestycji budowlanych na tereny łąkowe. Dalsze planowanie powinno zostać poprzedzone szczegółową inwentaryzacją terenów łąkowych.

Ustanowienie planu zadań ochronnych poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa. Komunikacja z zainteresowanymi stronami w procesie przygotowania PZO dla obszaru Ostoja Jaślicka opierała się na stronie internetowej RDOŚ w Rzeszowie <http://rzeszow.rdos.gov.pl/>. Zamieszczano tam informacje o projekcie POIS.05.03.00-00-186/09, postępie prac nad projektem planu, wykonawcy, terminach i miejscach spotkań oraz obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dn. 02.08.2012 r. o rozpoczęciu opracowywania projektów planów zadań ochronnych obszarów Natura 2000 Bednarka PLH120033, Fort Salis Soglio PLH180008, Rzeka San PLH180007, Jasiołka PLH180011, Ostoja Jaślicka PLH180014. Zostało ono także wywieszane na tablicy Ogłoszeń w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz w gminach na terenie których znajduje się obszar.

Podstawowe znaczenie dla komunikowania się z grupami interesu, osobami i instytucjami w różny sposób związanymi z obszarem mają spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy. Zaproszeni do niego zostali przedstawiciele wszystkich jednostek samorządowych, Lasów Państwowych, organizacji społecznych związanych z ochroną

przyrody, instytucji zajmujących się w skali województw planowaniem przestrzennym, zarządzaniem wodami powierzchniowymi etc., a także podmioty prowadzące działalność w obszarze i jego sąsiedztwie. O terminach, miejscu i organizacji spotkań Zespołu Lokalnej Współpracy uczestnicy są powiadamiani przez wykonawcę przez pocztę elektroniczną oraz telefonicznie. Informacje o spotkaniach zamieszcza się także na stronie internetowej RDOŚ w Rzeszowie.

I spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW) odbyło się 21.06.2012 r. w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie. Przedstawiono na nim założenia projektu POIS.05.03.00-00-186/09, w ramach którego opracowywane są plany zadań ochronnych na obszarze województwa, metodykę przygotowania planu zadań ochronnych, zasady funkcjonowania Zespołu Lokalnej Współpracy, a także scharakteryzowano obszar w zakresie przebiegu granic, przedmiotów ochrony i głównych zagrożeń. W spotkaniu wzięło udział 42 osoby.

II spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW) odbyło się 28.11.2012 r. w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie. Generalna część spotkania została przeznaczona na prezentację wyników prac nad planem, dyskusję zidentyfikowanych zagrożeń i założonych celów i zadań ochronnych. Omawiane zagadnienia przedstawiono w załączonym sprawozdaniu. Wyniki prac i zapisane w planie propozycje ochrony gatunków oraz siedlisk przyrodniczych zidentyfikowanych w obszarze Ostoja Jaślicka zostały przedyskutowane z członkami Zespołu Lokalnej Współpracy. Określono zakres koniecznych uzupełnień w planie.

III spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW) odbyło się 14.12.2012 r. w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie. W trakcie spotkania szczególny nacisk położono na następujące zagadnienia: ocena wskaźnika martwego drewna, ocena populacji zgniotka, wskaźniki dla siedlisk buczyn oraz na wskazania dotyczące dokumentów planistycznych.

W dniach 17-18 lutego 2014 r. w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie przeprowadzono spotkanie poświęcone zapisom PZO dla obszarów Ostoja Jaślicka i Jasiołka dotyczącym działań ochronnych planowanych na gruntach Skarbu Państwa będących w zarządzeniu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.

Obwieszczeniem z dnia 8 października 2014 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w opracowywaniu dokumentu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwagi wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 5 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013 poz. 1235 z późn. zm.) i w związku z art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013r. poz. 627 ze zm.). Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie (strony BIP), a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej w dniu 9 października 2014 r. Obwieszczenie było również wywieszane na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Dukła, Rymanów, Iwonicz- Zdrój, Bukowsko, Komańcza, Krempna, Zarszyn oraz w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie, w dniach od 8 października 2014 r. do 4 listopada 2014 r.

Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków. Ich zestawienie wraz z informacjami, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie uwzględnione zawarto w tabeli nr 1.

Tabela 1. Zestawienie uwag i wniosków zgłoszonych w wyniku 21-dniowych konsultacji społecznych projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie w sprawie ustanowienia PZO dla obszaru Natura 2000

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
1.	<p>Uwaga ogólna</p> <p>Do oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony: siedlisk przyrodniczych – 9130 (żyzne buczyny), 9110 (kwaśne buczyny) oraz nadobniczy alpejskiej - 1087, wykorzystano w opracowaniu wskaźniki autorskie, gdyż w okresie wykonywania prac monitoringowych nie było przyjętych metodyk monitoringu GIOŚ dla w/w przedmiotów ochrony (nie ma ich do dnia dzisiejszego). Metodyki i wskaźniki dla tych przedmiotów ochrony nie zostały skonsultowane z Państwowym Gospodarstwem Leśnym Lasy Państwowe.</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 24.10.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-41/14 oraz Nadleśnictwo Komańcza pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. DZ-732-28/14</p>	<p>Przepisy prawne jak również wytyczne dotyczące sporządzania PZO nie zobowiązują Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska do uzgadniania metodyki oceny siedlisk i gatunków z przedstawicielami Państwowego Gospodarstwa Leśnego. Nie jest to również celowe z uwagi na fakt, że metodyki te opracowuje się dla całej Polski, a nie dla obszaru czy województwa. Ponadto nie ma możliwości powołania w skali województwa odpowiednio szerokiego gremium, które zgromadziłoby wszystkich zainteresowanych tą kwestią i pozwoliło na wypracowanie satysfakcjonujących dla wszystkich rozwiązań. Przeprowadzenie tego typu ustaleń ma sens tylko na szczeblu centralnym i mając ów fakt na względzie w ostatnich latach przy Generalnym Dyrektorzem Ochrony Środowiska powołano Zespół ds. Analiz Wskaźników Przyrodniczych, który zajmował się analizą zgłoszonych uwag. Ponadto PGL LP mogą zgłaszać i zgłaszają uwagi odnośnie wskaźników do GIOŚ, która zgodnie z przepisami prawa prowadzi monitoring przyrodniczy i ustala wskaźniki.</p> <p>Należy ponadto zaznaczyć, że w oparciu o metodyki zbliżone do stosowanych przez eksperta została dokonana ocena siedlisk i gatunków przeprowadzona w 2013 r. przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w całym kraju w ramach monitoringu, o którym mowa w art. 112 ustawy o ochronie przyrody.</p>	<p>Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian.</p>
2.	<p>Uwaga ogólna</p> <p>Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.) sporządzający projekt planu zadań ochronnych winien umożliwić zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 24.10.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-41/14 oraz Nadleśnictwo Komańcza pismo z dnia 27.10.2014 r. Zn. Spr. DZ-732-28/14</p>	<p>Zapis zawarty w art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U z 2013 r., poz. 627 z późn. zm.) nie precyzuje na czym ma polegać umożliwienie „udziału w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu”. W ocenie tut. organu wypełnieniem tego zapisu są właśnie spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy (ZLW), w ramach których każdy z interesariuszy może wnieść swoje uwagi do powstającego dokumentu. I to nie tylko w trakcie spotkania, ale również po nim bo materiały były rozsyłane do wszystkich zainteresowanych. Możliwość wniesienia uwag do dokumentu również po zakończeniu spotkań ZLW, zwykle bez wyznaczonych ram czasowych,</p>	<p>Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian.</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>sporządzaniem tego projektu. Spotkania ZLW nie są formą udziału w sporządzaniu planu, a jedynie platformą prezentowania gotowego dokumentu, co do którego można wnosić ewentualne uwagi.</p> <p>W przypadku prac nad planem zadań ochronnych dla ww. obszaru zarządca gruntów Skarbu Państwa (Nadleśnictwo Dukła, Rymanów, Komańcza), nie został poinformowany o pracach terenowych związanych z pomiarami wykonywanymi przez Fundację Dziedzictwo Przyrodnicze na potrzeby sporządzenia dokumentacji PZO w ramach Raportu o stanie ochrony zgniotka cynobrowego <i>Cucujus cinnaberinus</i> w obszarze Natura 2000 PLH 180014 Ostoja Jaśliska” (listopad 2012). Wyniki tych prac zostały zastosowane m.in. do oceny wskaźnika martwe drewno leżące >3 m długości i >50 cm grubości dla siedliska 9130. Brak takich informacji uniemożliwił pracownikom LP wzięcia udziału w pracach terenowych w roli obserwatorów, choć prace te były wykonywane na gruntach przez nas zarządzanych. Dodatkowo ww. raporcie zawarta jest informacja, że „zamiar przeprowadzenia rozpoznania entomologicznego był zgłoszony pisemnie odpowiednim zarządcą terenu tj. nadleśniczym Dukła, Rymanów, Komańcza”. Pragnę wyjaśnić, że ww. wniosek pisemny Fundacji Dziedzictwo Przyrodnicze dotyczył rozpoznania</p>		<p>dawała bardzo dużo czasu na wnikliwe zapoznanie się z dokumentem i sformułowanie uwag. Należy podkreślić, że ZLW jest formą współpracy i wypełnienia art. 28 ustawy o ochronie przyrody przyjętą przy realizacji całego projektu POIS.05.03.00-00-186/09 i stanowi w tym zakresie dobrą praktykę stosowaną w całej Polsce przy tworzeniu ponad 400 planów zadań ochronnych. Praktyka ta jest rekomendowana przez GDOŚ. Ponadto należy stwierdzić, że aktualnie niewiele z dokumentów tworzonych na potrzeby szeroko rozumianej ochrony środowiska jest tworzonych z tak szerokim udziałem społeczeństwa, w tym zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, jak właśnie PZO.</p> <p>Trudność podejmowania wiążących ustaleń na etapie spotkań ZLW polega na tym, że każdy z interesariuszy (w tym zarówno lokalni przedsiębiorcy jak i ogólnopolskie organizacje ekologiczne) może zgłaszać uwagi do zapisów, zaś rolą tut. Organu jest sformułowanie najlepszych zapisów służących ochronie przyrody oraz respektujących lokalne uwarunkowania społeczne i gospodarcze. Stąd wynikają zmiany zapisów i modyfikacje dokumentu, które są dokonywane przez cały okres pracy nad nim, do momentu skierowania go do konsultacji społecznych.</p> <p>W ramach umowy podpisanej z wykonawcą na sporządzenie Planu Zadań Ochronnych w ramach projektu POIS.05.03.00-00-186/09 nie zawarto obostrzenia, iż prace terenowe mają być prowadzone przy udziale pracowników Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe. W związku z brakiem takiego zapisu, tut. Organ mógł jedynie wskazywać wykonawcy, by o pracach terenowych informował odpowiednich miejscowo Nadleśniczych, niemniej jednak pozostawało to jedynie w gestii wykonawcy i zależało jedynie od jego dobrej woli. Brak obecności przedstawicieli Lasów Państwowych przy pracach terenowych nie stanowi jednak podstawy do podważania jakości ich</p>	

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>entomologicznego mającego na celu określenie stanu i zasięgu populacji chrząszczy saproksylicznych (m. in. ogniczka większego) i w żadnym sformułowaniu nie została zawarta informacja, że prace prowadzone będą na potrzeby planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Ostoja Jaśliska” w ramach sporządzania „Raportu o stanie ochrony zgniotka cynobrowego <i>Cucujus cinnaberinus</i> w obszarze Natura 2000 PLH180014 Ostoja Jaśliska.</p>		<p>wykonania. Ponadto należy wskazać, iż raport Fundacji Dziedzictwo Przyrodnicze nie był wykonywany w ramach prac nad PZO – został wzięty pod uwagę jako materiał nadesłany przez członka ZLW, jako dodatkowe źródło informacji przy sporządzaniu dokumentacji. Uwzględniono go przy ocenie stanu zachowania zgniotka cynobrowego, natomiast nie użyto go do oceny leśnych siedlisk przyrodniczych.</p>	
3.	<p>Uwaga ogólna</p> <p>Materiały źródłowe zostały udostępnione dopiero początkiem 2014 r. (e-mail z dnia 6 lutego 2014 r.), co znacząco uniemożliwiło wnoszenie uwag i opinii na wcześniejszym etapie tworzenia planu zadań ochronnych. Przekazane materiały są niekompletne. Brakuje kart obserwacji do oceny stanu ochrony m. in. dla siedlisk 9110, 91E0, 9180, zgniotka cynobrowego, zagłębka bruzdkowanego, nadobnicy alpejskiej, biegacza urozmaiconego, lokalizacji stanowisk monitoringowych dla siedlisk przyrodniczych 9110, 91E0, 9180 w postaci warstw shp, lokalizacji powierzchni kołowych w postaci warstw shp. Dodatkowo w przesłanych materiałach źródłowych znajdują się głównie materiały źródłowe opracowane w ramach projektu „Natura 2000 w Karpatach” w którym opracowana została „Strategia zarządzania obszarem Ostoja Jaśliska” co do której składanych było szereg uwag m.in.</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 24.10.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-41/14 oraz Nadleśnictwo Komańcza pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. DZ-732-28/14</p>	<p>W ramach konsultacji społecznych nie przewiduje się udostępniania pełnej dokumentacji badań terenowych. Komplet informacji umożliwiający odniesienie się do projektu zarządzenia, w tym wyniki prac monitoringowych, znajdują się w dokumentacji PZO. Zaznaczyć należy również, że Lasy Państwowe podczas konsultacji społecznych Planu Urządzenia Lasu również nie są zobligowane i nie udostępniają pełnych danych źródłowych zebranych podczas prac terenowych ani szeroko rozumianych wyników prac kameralnych. W przypadku obszaru Natura 2000 Ostoja Jaśliska ocena stanu siedlisk przyrodniczych –żyzne buczyny i kwaśne buczyny prowadzona była na powierzchniach kołowych. Dla pozostałych siedlisk przyrodniczych ocenę stanu prowadzono na podstawie wyników Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzonego przez GIOŚ. Zgodnie z SIWZ na wykonanie planu zadań ochronnych określone zostało dokładnie, jaki musi zostać zrealizowany zakres prac terenowy, który to obejmował inwentaryzację co najmniej 600 ha nieleśnych siedlisk przyrodniczych. W pierwszym rzędzie badania terenowe dotyczyć miały siedlisk najcenniejszych, najrzadszych i najbardziej podatnych na degenerację w przypadku braku określonych zabiegów gospodarczych lub ochrony czynnej. W przypadku Ostoi Jaśliskiej należało się skupić na takich siedliskach jak: górskie i niżowe murawy</p>	<p>Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>propozycji działań ochronnych – ochrony siedliska 91E0 w formie rezerwatowej, uwzględniania tylko walorów przyrodniczych z pominięciem prowadzonej gospodarki leśnej. Do dnia dzisiejszego nie uzyskaliśmy żadnej odpowiedzi. Fakt ten również został zasygnalizowany podczas I ZLW w dniu 21.06.2012 r. Sporządzający ani Wykonawca planu nie odniósł się w żaden sposób do tego faktu.</p> <p>Jednocześnie pozostałe materiały źródłowe są w przeważającej części materiałami źródłowymi z projektu „Natura 2000 w Karpatach”, a nie powstałymi w ramach powstawania PZO. dla Ostoi Jaśliskiej.</p>		<p>bliźniczkowe (kod 6230), niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (kod 6510), torfowiska przejściowe i trzęsawiska (kod 7140), górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (kod 7230) – a w przypadku uznania za siedliska przyrodnicze objęte projektem Planu – również: górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie (kod 6520) oraz torfowiska wysokie zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji (kod 7120).</p> <p>Tak określony zakres prac terenowych został w pełni wykonany przez wykonawcę planu.</p> <p>Należy również wskazać, że Wykonawca wychodząc poza określony w SIWZ zakres prac terenowych w celu określenia łącznej ilości martwego drewna w obszarze „Ostoja Jaśliska” założył dodatkowo 155 powierzchni kołowych rozmieszczonych systematycznie w rogach siatki ATPOL o rozdzielczości 1 km x 1 km. Poza pomiarami martwego drewna pracownicy terenowi określali na powierzchniach również stan ochrony występujących tam siedlisk przyrodniczych – żyznych i kwaśnych buczyn. Powierzchnie kołowe zostały następnie połączone w kompleksy na podstawie których oceniano stan ochrony. W ten sposób wykonawca rozszerzył i uszczegółowił zakres oceny stanu ochrony siedlisk przyrodniczych przewidziany w SIWZ.</p> <p>W ramach materiałów źródłowych Wykonawca wykorzystał również m.in. materiały źródłowe opracowane w ramach projektu „Natura 2000 w Karpatach”. Zgodnie z założeniami bowiem, projekt PZO sporządza się na bazie wiedzy o obszarze Natura 2000 jaka jest dostępna i jaką uda się uzyskać podczas procesu planowania, nie ma natomiast obowiązku prowadzenia pełnego rozpoznania terenowego obszaru. Nie ma więc podstaw do kwestionowania wykorzystania przez wykonawcę danych pozyskanych w ramach projektu „Natura 2000 w Karpatach”.</p> <p>Należy jednak zaznaczyć, że „Strategia zarządzania obszarem Ostoja Jaśliska” opracowana w ramach projektu „Natura 2000 w Karpatach” i Plan Zadań</p>	

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
			Ochronnych stanowią dwa odrębne dokumenty, które są przygotowywane na podstawie różnych przepisów prawnych i procedur. W przeciwieństwie do PZO strategia nie jest dokumentem prawnie wiążącym i nie wynika wprost z przepisu prawa. Jest ona natomiast dokumentem pomocniczym dla organów ochrony przyrody. Jeżeli więc RDLP w Krośnie ma uwagi do strategii powinno je kierować do wykonawcy Strategii tj. IOP PAN w Krakowie.	
4.	Uwaga ogólna Niewłaściwy sposób organizowania spotkań ZLW (II i III) oraz przesyłania dokumentacji przed spotkaniami. Materiały były przekazywane tuż przed spotkaniami ZLW co uniemożliwiło rzetelne zapoznanie się z dokumentacją. Dodatkowo spotkania były kumulowane i informacja o nich przekazywana była bardzo późno, co czasem uniemożliwiało wzięcie udziału przez pracowników merytorycznych i pracowników RDLP	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 24.10.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-41/14 oraz Nadleśnictwo Komańcza Pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. DZ-732-28/14	Spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy są formą współpracy wypełniającą zapisy art. 28 ustawy o ochronie przyrody przyjętą przy realizacji całego projektu POIS.05.03.00-00-186/09, niemniej jednak uwagi i wnioski do przekazanego materiału można było składać nie tylko w trakcie spotkań, ale również po nich, zwykle bez wyznaczonych ram czasowych, co dawało bardzo dużo czasu na wnikliwe zapoznanie się z dokumentem i sformułowanie uwag. Kumulowanie spotkań ZLW wynikało z przyjętego harmonogramu prac, niemniej jednak do tej pory żaden z członków ZLW, za wyjątkiem PGL LP nie składał uwag dotyczących terminów spotkań. Dodatkowo w dniach 17-18 lutego 2014 r. zorganizowano spotkanie dotyczące zapisów PZO dla obszarów Ostoja Jaśliska i Jasiołka dedykowane PGL LP, gdzie jeszcze raz omawiano zapisy dokumentacji PZO i zarządzeń oraz w wyniku wzajemnych wyjaśnień wniesiono szereg zmian do wymienionych dokumentów.	Zapisy Zarządzenia pozostają bez zmian
5.	Uwaga ogólna Udostępniony w ramach konsultacji społecznych projekt zarządzenia i dokumentacja nie są spójne w zapisach treści. W dokumentacji są inne działania ochronne, niż w projekcie zarządzenia np.: - dla nadobniczy alpejskiej – w dokumentacji PZO nie ma działania ochronnego wyznaczającego terminy z określeniem krańcowych dat dotyczących wywozu oraz pozyskania drewna w związku z ochroną	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 24.10.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-41/14 oraz Nadleśnictwo Komańcza pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. DZ-732-28/14	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska ustanawia PZO w drodze zarządzenia jako akt prawa miejscowego. W celu stworzenia takiego dokumentu planistycznego konieczne jest zebranie szeregu informacji, których całościowe zestawienie stanowi dokumentacja PZO. Dokumentację opracowuje się na podstawie szablonu dokumentacji w którym określony jest kształt i format wszystkich tabel w niej zawartych. Dokumentacja tworzona na potrzeby PZO była opracowywana przez wykonawców działających na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Odebrana od wykonawców dokumentacja stanowiła jednak ich opracowanie autorskie. Na	Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian. Zapisy szablonu dokumentacji zostaną zmienione celem dopasowania do zarządzenia.

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>nadobnicy alpejskiej, które znajduje się w projekcie zarządzenia</p> <p>- dla zgniotka cynobrowego – w dokumentacji PZO działanie ochronne o poprawie struktury i zwiększeniu ilości martwego drewna odnosi się do siedlisk przyrodniczych (9130, 9110, 9170, 9180) a w projekcie zarządzenia do kompleksów leśnych obszaru Natura 2000</p> <p>- dla zagłębka bruzdkowanego – w dokumentacji PZO wymienia się działania ochronne dla tego owada, w projekcie zarządzenia nie planuje się działań ochronnych.</p> <p>W przypadku działań ochronnych wymienionych w projekcie zarządzenia tabela przedstawiająca działania ochronne (załącznik 5) różni się od działań ochronnych, a dokumentacji projektu planu zadań ochronnych. W projekcie zarządzenia nie uwzględnia się kosztów proponowanych działań ochronnych za które podmiotem odpowiedzialnym jest m. in. PGL LP, co jest wymagane, zgodnie z §3 ust. 6 pkt. F Rozporządzenia ministra Środowiska w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr. 34, poz. 186 z późn. zm.), w którym mowa że ustalenie działań ochronnych obejmuje m. in. podanie szacunkowych kosztów realizacji działań.</p>		<p>podstawie szeregu uwag wpływających do RDOŚ w ramach procesu tworzenia PZO do projektu zarządzenia wprowadzono zmiany, mając jednak na uwadze fakt, iż dokumentacja jest nierozzerwalnie związana z projektem zarządzenia uwagę należy uznać za właściwą i przed zatwierdzeniem PZO wszelkie zmiany zawarte obecnie w projekcie zarządzenia zostaną przeniesione do dokumentacji.</p> <p>Należy zwrócić jednak uwagę na fakt, iż podobnie jak dokumentacja, zarządzenie również opracowywane jest według ogólnego wzoru określającego kształt i format tabel w nim zawartych. Kształt tabel zawartych w dokumentacji nie jest tożsamy z kształtem tabel zawartych w zarządzeniu i o ile szablon dokumentacji przewiduje w tabeli kolumnę zawierającą podanie szacunkowych kosztów realizacji działań o tyle ustawa o ochronie przyrody nie wskazuje podawania kosztów realizacji działań ochronnych w zarządzeniu.</p>	
6.	<p>Uwaga ogólna</p> <p>Zgodnie z pkt. 130 (str. 35) wytycznych wydanych przez GDOŚ z 12.12.2012 r. pt. „opracowanie planu zadań</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia</p>	<p>Zapis odnośnie szczegółowego wskazania zasięgu wyłączeń w trakcie najbliższej rewizji planu urzędzenia lasu wynika z konsultacji prowadzonych dla takiego zapisu w ramach udziału społecznego prowadzonego dla wcześniejszych PZO.</p>	<p>Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>ochronnych dla obszaru Natura 2000” które wykonawca planu zobowiązany był stosować (opis przedmiotu zamówienia), działania ochronne „powinny być sformułowane tak by miały samodzielny sens. Nie powinny odsyłać np.: do wewnętrznych zarządzeń, instrukcji i zasad poszczególnych podmiotów, innych planów, które mogą być zmienione w okresie obowiązywania PZO, pakietów rolnośrodowiskowych obowiązujących tylko do 2013 r. itp./ - chociaż mogą kopiować ich wymogi, gdy to jest potrzebne” Wobec powyższego uważam że, sformułowanie działania ochronnego dla przedmiotów ochrony: siedliska 9130, 9110 oraz biegacza urozmaiconego w postaci ”pozostawianiu bez użytkowania trudno dostępnych stoków i dolin potoków wraz z obszarami źródłiskowymi; szczegółowy zasięg wyłączeń zostanie wyznaczony w trakcie najbliższej rewizji planu urzędnienia lasu w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór nad obszarem” uważam za nieuzasadnione w świetle ww. wytycznych.</p>	<p>24.10.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-41/14 Oraz Nadleśnictwo Komańcza pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. DZ-732-28/14</p>	<p>Tożsamy zapis dyskutowany był z przedstawicielami Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe praktycznie przy każdym z obszarów Natura 2000, w którym znajdują się potoki i leśne siedliska przyrodnicze. Uwaga dotycząca doprecyzowania zapisu o wskazanie, iż chodzi o trudnodostępne stoki i doliny potoków wraz z obszarami źródłiskowymi, wyszczególnione w planach urzędnienia lasu (program ochrony przyrody) wpłynęła m.in. w ramach konsultacji społecznych projektu zarządzenia dla obszaru Horyniec (cytat z pisma Nadleśnictwa Lubaczów z dnia 28.02.2014; zn. spr. ZP 732-3/2014: „W opinii Nadleśnictwa zapis w aktualnym brzmieniu nie pozwala na precyzyjne wyznaczenie takich obszarów, gdyż pojęcia "trudno dostępne" oraz "dolina potoku" czy "obszar źródłiskowy" nie pozwalają na ich jednoznaczną lokalizację. W PUL obszary te zostałyby zaznaczone na mapie, <np. w formie warstwy mapy numerycznej> i odpowiednio opisane w treści planu”.</p> <p>Do powyższej propozycji dopisano jedynie wskazanie, iż obszary te należy wyznaczyć w uzgodnieniu ze sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000. Zapis ten nie powinien budzić żadnych kontrowersji, bowiem obowiązek uzgadniania PUL z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 wprowadza art. 28, pkt. 11a ustawy o ochronie przyrody, jeżeli ten PUL zawiera zadania ochronne dla obszaru Natura 2000 lub jego części pokrywającego się w całości lub w części z obszarem będącym w zarządzie nadleśnictwa.</p> <p>Należy dodatkowo wskazać, że na podstawie § 5 ust.2 i 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r w sprawie trybu kontroli aktów prawa miejscowego ustanowionych przez wojewodę i organy niezespolonej administracji rządowej (Dz. U. Nr 222, poz. 1754) oraz w związku z upoważnieniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 czerwca 2010 r. do dokonywania kontroli zgodności aktów prawa miejscowego z polityką Rady Ministrów, dokonana została przez Ministerstwo Środowiska kontrola Zarządzenie w sprawie ustanowienia</p>	

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
			<p>planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Horyniec PLH180017. W zarządzeniu tym zawarte były tożsame zapisy dotyczące doszczegółowienia wyłączeń potoków, w trakcie najbliższej rewizji Planu Urządzania Lasu. W wyniku kontroli Ministerstwo Środowiska nie wskazało, aby przedmiotowy zapis stanowił jakiegokolwiek naruszenie przepisów dotyczących tworzenia planów zadań ochronnych.</p>	
7.	<p>Uwaga do załącznika nr 5</p> <p>Działania ochronne dla niektórych przedmiotów ochrony odnoszą się np. do: całego obszaru Natura 2000 albo kompleksów leśnych obszaru Natura 2000, co jest niezgodne z obowiązującym prawem. Zgodnie z art. 28 ust. 10 pkt 4 ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późn. zm.) działania ochronne oraz obszar ich wdrażania w szczególności winny dotyczyć ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin, zwierząt i ich siedlisk. Zgodnie z ustawowym pojęciem siedliska roślin, zwierząt czy grzybów zawartym w art. 5 pkt 18 ustawy o ochronie przyrody jest to „obszar występowania roślin, zwierząt, grzybów w ciągu całego życia lub dowolnym stadium ich rozwoju”. Dodatkowo w obecnym kształcie takie podawanie obszaru wdrażania działania ochronnego jest niespójne, również ze względu na to, że podmiotem odpowiedzialnym są tylko Lasy Państwowe, przecież lasy prywatne w obszarze zajmują powierzchnię ponad 2 tyś ha.</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 24.10.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-41/14 oraz Nadleśnictwo Komańcza pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. DZ-732-28/14</p>	<p>Uwagę częściowo uwzględniono. Niemniej jednak ograniczenie obszaru wdrażania działań ochronnych wyłącznie do stwierdzonych stanowisk gatunków należy uznać za bezzasadne. W obszarze prowadzona jest bowiem gospodarka leśna, starsze drzewostany są wycinane i zastępowane przez młodsze, zmienia się ocienienie poszczególnych partii lasu (zwykle znacznie szybciej niż akumulacja zasobów martwego drewna i starych drzew obumierających), czyli występuje tam określona dynamika, która niewątpliwie wpływa na dostępność siedlisk, a tym samym rozmieszczenie gatunków w obszarze. Zaplanowane działania mają służyć zapewnieniu odpowiedniego potencjału siedliskowego w skali obszaru. Niewątpliwie istotna jest również ochrona potwierdzonych stanowisk, lecz ograniczanie ochrony wyłącznie do nich nie spełni swojego zadania.</p> <p>Mając jednak na uwadze, iż zgodnie z zapisami dokumentacji potencjalnymi miejscami występowania owadów saproksylicznych w obszarze Ostoja Jaśliska są powierzchnie, na których występują siedliska 9110, 9130, 9170, 9180, obszar wdrażania działania polegającego na poprawie struktury i zwiększeniu ilości martwego drewna doprecyzowano do tych siedlisk.</p> <p>Obszar wdrażania określony jako „cały obszar Natura 2000” wskazany został również dla działań ochronnych zaplanowanych dla dużych drapieżników, niemniej jednak w tym przypadku nie ma możliwości zawężenia go jedynie do miejsc występowania gatunków.</p> <p>Odnosząc się natomiast do wielokrotnie podnoszonej kwestii różnicy w zapisach</p>	<p>Obszar wdrażania działania ochronnego polegającego na ograniczeniu mechanicznego zniszczenia kamieńców w przypadku siedliska 3220 określony dotychczas jako „cały obszar Natura 2000” zmieniono na „cieki wodne w obszarze.”</p> <p>Obszar wdrażania działania ochronnego polegającego na „poprawie struktury i zwiększeniu ilości martwego drewna.” dla nadobniczy alpejskiej i zgniotka cynobrowego, określony dotychczas jako „Kompleksy leśne obszaru Natura 2000” zmieniono na „Obszar siedlisk przyrodniczych 9130, 9110, 9170, 9180</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
			<p>dla gruntów państwowych i prywatnych należy wskazać, że plan zadań ochronnych wprowadza zapisy takie, jakie są możliwe do realizacji w aktualnych uwarunkowaniach. Zupełnie niecelowe</p> <p>i pozbawione racjonalnych podstaw byłoby wprowadzanie zapisów niemożliwych do realizacji. Z uwagi na brak programów leśnośrodowiskowych trudno obecnie w lasach prywatnych wprowadzać dodatkowe ograniczenia związane z ochroną nadobnicy. Jest to jednak możliwe na gruntach w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego, gdyż są to grunty Skarbu Państwa, a państwo jest zobligowane do działań na rzecz osiągnięcia celów dyrektywy UE. Ponadto sam wnioskodawca wskazuje, że nie jest wymagana i możliwa ochrona nadobnicy na wszystkich zajmowanych przez nią terenach. Zapewnienie odpowiednich parametrów siedliska na gruntach w zarządzie PGL powinno znacząco poprawić stan ochrony gatunku. Nie zakłada się osiągnięcia stanu FV w okresie obowiązywania PZO. Ponadto zaplanowane działania nie wynikają wprost z przyjętych wskaźników, ale z zagrożeń jakie przypisano do gatunku. Dyskusje wokół zasadności, celowości, precyzyjności przyjętych wskaźników oceny stanu są więc drugorzędne, w sytuacji gdy dla gatunku wskazano realne i istotne zagrożenia wymagające podjęcia określonych działań ochronnych.</p>	<p>zgodnie z wykazem działek zamieszczonym w załączniku nr 7”.</p>
8.	<p>Uwaga do załącznika nr 3</p> <p>J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska (opis zagrożenia: brak wystarczającej ilości nieodpowiednia struktura martwego drewna, co wynika z przeszłej gospodarki leśnej) dla zgniotka cynobrowego, zagłębka bruzdkowanego - uważam, że powyższe zagrożenie winno w przypadku zgniotka cynobrowego znaleźć się w zagrożeniach potencjalnych, a w przypadku zagłębka bruzdkowanego powinno być usunięte.</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 24.10.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-41/14 oraz Nadleśnictwo Komańcza pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. DZ-732-28/14</p>	<p>Ocena FV dla siedliska przyrodniczego 9130 żyzne buczyny dla wskaźnika określającego ilość martwego drewna grubowymiarowego nie jest zbieżna z wartością tego wskaźnika podaną dla zgniotka cynobrowego. Zgodnie z metodyką GIOŚ dla siedliska 9130 ocena FV wskazana została już przy stwierdzeniu powyżej 5 kłód na ha, natomiast ocena FV stanu siedliska dla zgniotka cynobrowego wskazywana jest przy ilości martwego drewna większej lub równej 10 kłód na ha. Wymagania dla tego gatunku są więc zdecydowanie wyższe niż wymagania dla siedliska 9130 nie można w związku z tym przekładać oceny FV dla siedliska 9130 na stan zachowania siedliska dla zgniotka cynobrowego. Mając na uwadze powyższe należy</p>	<p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 3 jako zagrożenie istniejące dla zagłębka bruzdkowanego dotpisano zagrożenie oznaczone kodem <i>U - Nieznane zagrożenie lub nacisk</i>, z wyjaśnieniem: „<i>brak wystarczającej wiedzy o gatunku w obszarze</i>”.</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>Potencjalnymi miejscami występowania ww. owadów saproksylicznych w obszarze Ostoja Jaślińska są powierzchnie na których występują siedliska 9110, 9130, 9170, 9180 (miejscem realizacji działań ochronnych w dokumentacji pzo są te typy siedlisk). Zgodnie z wymaganiami siedliskowymi ujętymi w metodyce GIOŚ gatunki te wymagają martwego drewna w przypadku zgniotka cynobrowego o średnicy co najmniej 30 cm, a w przypadku zagłębka bruzdkowanego zasiedlane są już mikrosiedliska stanowiące mocno spróchniałe i dobrze uwilgotnione pnie drzew (głównie leżące) o średnicy ponad 20 cm. W wyniku prac terenowych przeprowadzonych na powierzchniach kołowych dokonywano oceny stanu ochrony m.in. siedliska przyrodniczego 9130. Dla potencjalnego siedliska przyrodniczego 9130 występowania ww. gatunków w obszarze, które ma zdecydowanie największą powierzchnię – ok. 15 tys ha (dla porównania 9110 – ok. 50 ha) na wszystkich 11 obszarowych stanowiskach monitoringowych, dla których wyniki uzyskano z powierzchni kołowych, osiągnięto ocenę FV dla wskaźnika martwe drewno leżące lub stojące powyżej 3 m długości i powyżej 30 cm grubości (na 11 stanowiskach osiągnięto wartość w przedziałach 5,55 szt./ha do 13,92 szt./ha). Dla wskaźnika martwe drewno (łącznie zasoby) uzyskano ocenę FV na 10 stanowiskach z 11. Na</p>		<p>wskazać, iż zapis dotyczący zagrożenia J03.01 dla zgniotka cynobrowego pozostaje bez zmian. Ponadto należy dodać, że wskaźniki dotyczące martwego drewna dla żywnych buczyn, które zastosowane przy ocenie siedliska w obszarze Ostoja Jaślińska, zostały na wniosek PGL LP obniżone (dla wskaźnika martwe drewno leżące lub stojące powyżej 3 m długości zamiast grubości powyżej 50 cm zastosowano przedział powyżej 30 cm grubości). W przypadku zagłębka bruzdkowanego również należy wskazać, że wartości przyjętych wskaźników dla leśnych siedlisk przyrodniczych nie są równoznaczne ze wskaźnikami dla oceny stanu siedliska tego gatunku. Kluczowy dla ochrony zagłębka jest np. wskaźnik kardynalny „stopień naturalności lasu na stanowisku”, który w ogóle nie pojawia się przy ocenie siedlisk 9110, 9130, 9170, 9180. Niemniej jednak w związku z brakiem wystarczającej wiedzy o gatunku w obszarze do zagrożeń istniejących dopisano zagrożenie o kodzie U - Nieznane zagrożenie lub nacisk z wyjaśnieniem, iż chodzi o brak wystarczającej wiedzy o gatunku w obszarze. W ślad za wskazaniem takiego zagrożenia jako działanie ochronne dla zagłębka bruzdkowanego dopisano uzupełnienie stanu wiedzy polegające na przeprowadzeniu inwentaryzacji przyrodniczej gatunku w obszarze wraz z określeniem jego stanu zachowania, wskazaniem zagrożeń oraz niezbędnych działań ochronnych.</p>	<p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 5 dla zagłębka bruzdkowanego dopisano działania ochronne dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o treści „wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej zagłębka bruzdkowanego w obszarze wraz z określeniem jego stanu zachowania, wskazaniem zagrożeń oraz niezbędnych działań ochronnych.”</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>jednym stanowisku uzyskano ocenę U1 – 13,78 m³/ha, natomiast na pozostałych 10 stanowiskach wartości martwego drewna (łącznie zasoby) mieściła się w przedziale od 22,59 m³/ha do 53,48 m³/ha.</p> <p>Zastosowanie tych wskaźników do oceny stanu zachowania siedliska 9130 jest uwarunkowane min. koniecznością zapewnienia martwego drewna grubowymiarowego, co jest związane z utrzymaniem mikrosiedlisk niezbędnych dla najbardziej wymagających organizmów ksylobiontycznych, jakimi są bez wątpienia zgniotek cynobrowy i zagłębek bruzdkowany.</p> <p>Przeprowadzone badania terenowe na powierzchniach kołowych dla siedliska 9130 pokazują, że ilość martwego drewna oraz martwego drewna grubowymiarowego w stosunku do wymagań siedliskowych zgniotka cynobrowego i zagłębka bruzdkowanego jest wystarczająca, zarówno pod względem ilości jak również struktury (parametrów) martwego drewna. Okazuje się, że ocena martwego drewna dla siedliska 9130 (FV) wykonana w oparciu o reprezentatywną ilość powierzchni kołowych jest odmienna od oceny uzyskanej na 10 stanowiskach monitoringowych dla zgniotka cynobrowego (ocena ogólna U1, w tym ilość martwego drewna na 9 stanowiskach na U1 i na jednym U2). Uważam, że pomimo uzyskania oceny stanu ochrony U1 dla zgniotka, głównie ze względu na ilość martwego drewna (ocena tylko na</p>			

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>podstawie 10 stanowisk monitoringowych – według wykonawcy występowanie zgniotka (obejmuje 45 % powierzchni obszaru) jest mało wiarygodna z uwagi, że ocena została dokonana tylko na podstawie 10 stanowisk monitoringowych co wobec występowania (według wykonawcy około 45 % powierzchni obszaru) zgniotka w obszarze wydaje się mało reprezentatywne. Uważam, że ocena stanu ochrony w zakresie martwego drewna dla zgniotka cynobrowego winna zostać powiązana z oceną martwego drewna na siedlisku 9130, gdzie przeprowadzono ocenę stanu ochrony w oparciu o reprezentatywną liczbę powierzchni, która daje wiarygodną statystycznie ocenę. W przypadku zagłębka bruzdkowanego proponowanie takiego zagrożenia nie wynika z jakichkolwiek przesłanek prowadzonych prac terenowych. Skoro nie stwierdzono jego obecności podczas prac inwentaryzacyjnych w obszarze, a na stanowisku monitoringowym (tylko jedno stanowisko monitoringowe dla zagłębka bruzdkowanego w obszarze - rezerwat "Przełom Jasiołki") oceniono jego stan ochrony jako XX- nieznan, to w mojej opinii nie ma podstaw do formułowania takich zagrożeń.</p> <p>Zgodnie z pkt. 112 (st.30) wytycznych GDOŚ z dnia 12.12.2012 r. w sprawie planów zadań ochronnych "zagrożeniem może być także niewystarczająca wiedza o przedmiotach ochrony, oznaczająca ryzyko popełnienia błędu w ich</p>			

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	ochronie".			
9.	<p>Uwaga do załącznika nr 3</p> <p>W przypadku nadobnicy alpejskiej 1087 za zagrożenie B07 Inne rodzaje praktyk leśnych - (opis zagrożenia: <i>pozostawianie w obszarze Natura 2000 oraz w jego sąsiedztwie pozyskanego drewna, szczególnie stosowego w okresie pojawiania się imagines co stanowi pułapkę ekologiczną</i>).</p> <p>Wykonawca planu zadań ochronnych do oceny stanu ochrony (zachowania populacji i siedliska) nadobnicy alpejskiej wykorzystuje wskaźniki autorskie, nie podając waloryzacji kryteriów na stan FV, U1 i U2. Dotychczas stosowane w planach zadań ochronnych wskaźniki (wykonawca PZO "Ostoja Jaśliska" stosuje podobne wskaźniki) opierały się o wytyczne zaproponowane przez Witkowskiego (2008a). Do wyżej wymienionych wytycznych odniosłem się pismem ZO-7324-21/14 z dnia 04.03.2014 r., szczególnie w zakresie wskaźników: liczebność - wskaźnik kardynalny, materiał legowy, potencjalne siedlisko. Wobec powyższego zwracam się z pytaniem: Na podstawie oceny których wskaźników sformułowano ten rodzaj zagrożenia.</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 24.10.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-41/14 oraz Nadleśnictwo Komańcza Pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. DZ-732-28/14</p>	<p>W ramach PZO zagrożenia dla poszczególnych przedmiotów ochrony nie są formułowane wyłącznie w oparciu o wskaźniki oceny stanu ochrony (wskaźników do oceny stanu ochrony jest kilka, natomiast możliwa pula zagrożeń zgodnie z podręcznikiem PIK obejmuje kilkadziesiąt pozycji). Zagrożenia formułowane dla przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 wynikają bowiem nie tylko z oceny stanu, ale także z wiedzy o zasadach ochrony gatunku, zagrożeniach czy lokalnych uwarunkowaniach. Nie zawsze wskaźniki ujmują komplet wymogów związanych z ochroną gatunku/siedliska i skalę zagrożeń.</p> <p>W przypadku nadobnicy alpejskiej, stosowano metodykę służącą do oceny stanu ochrony (http://siedliska.gios.gov.pl/pdf/przewodniki_metodyczne/przewodnik_metodyczny_1087.pdf), zgodnie z którą dokonano oceny stanu ochrony tego gatunku w roku 2013 r. w ramach monitoringu o którym mowa w art. 112 ustawy o ochronie przyrody prowadzonego przez GIOŚ. W metodyce tej wskazuje się na szereg zagrożeń dotyczących gatunku, które powinny być brane pod uwagę przy ocenie perspektyw jego zachowania w obszarze. Jednym z nich jest składowanie drewna bukowego w lesie w okresie tzw. rójki i wywożenie zasiedlonego materiału. Również wiele innych publikacji wskazuje, że składowane drewno może stanowić pułapkę ekologiczną prowadzącą do zaniku gatunku (Adamski P., Holly M., Michalcewicz J., Witkowski Z. 2013. Zanikanie nadobnicy alpejskiej <i>Rosalia alpina</i> (L.) (Coleoptera: Cerambycidae) w Polsce – wybrane mechanizmy procesu. W: Ząbecki W. (red.), Rola i udział owadów w funkcjonowaniu ekosystemów leśnych. Wydawnictwo UR, Kraków: 185-200; Krajowy plan zarządzania gatunkiem. Nadobnica alpejska (<i>Rosalia alpina</i> L.), Kraków 2007).</p> <p>Należy więc wskazać, że skoro składowanie i wywożenie drewna jest uznawane jako jedno z podstawowych zagrożeń, a istnienie tego zjawiska wpływa na obniżenie perspektywy</p>	<p>Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
			ochrony, a co za tym idzie i ocenę stanu ochrony gatunku w obszarze, uznanie go za zagrożenie istniejące jest jak najbardziej uzasadnione. Ponadto do RDOŚ w Rzeszowie wpływają sygnały dotyczące obecności nadobnicy na stosach drewna składowanego przez okres rójki i mogących powstawać w ten sposób zagrożeń.	
10.	<p>Uwaga do załącznika nr 3</p> <p>Zagrożenie J03.01 Zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska (opis zagrożenia: <i>brak wystarczającej ilości i nieodpowiednia struktura martwego drewna, co wynika z przeszłej gospodarki leśnej</i>) dla nadobnicy alpejskiej, uznane za zagrożenie istniejące.</p> <p>W mojej ocenie zaproponowane zagrożenie jest nie poparte żadnymi wynikami prac w ramach PZO, dodatkowo w ocenie ogólnej stanu ochrony na stanowiskach monitoringowych uzyskano ocenę XX -stan nieznany oraz gatunek nie został stwierdzony w ramach prac nad PZO.</p> <p>Z uwagi na brak w projekcie planu zadań ochronnych wartości progowych martwego drewna wymaganych do zachowania potencjalnych siedlisk nadobnicy alpejskiej, które umożliwiłyby osiągnięcie oceny FV w obszarze (na jednym stanowisku monitoringowym spośród dwóch, oceniono wskaźnik: ilość dostępność miejsc rozrodu - ilość materiału legowego w m³ na FV - ponad 3 kłody powyżej 30 cm w najgrubszym końcu) oraz osiągniętych wartości martwego drewna na potencjalnym siedlisku występowania nadobnicy</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 24.10.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-41/14 oraz Nadleśnictwo Komańcza pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. DZ-732-28/14</p>	<p>W obecnie funkcjonującym SDF dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jaśliska populacja nadobnicy alpejskiej oceniona została na poziomie B. Jest to ocena wysoka i ranga ochrony tego gatunku w obszarze jest bardzo duża. Podczas prac prowadzonych w ramach PZO odnaleziono dwa stanowiska tego gatunku w obszarze. Niemniej jednak dane wcześniejsze – Państwowy Monitoring Środowiska z 2006 r. - wskazują na liczne występowanie tego gatunku w obszarze. Dodatkowo we wrześniu 2014 r. do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie wpłynęła informacja o kolejnym stanowisku tego gatunku w obszarze. Nadobnica alpejska jest gatunkiem związanym z występowaniem drzew martwych i zamierających. W dokumentacji opracowanej na potrzeby PZO nie ma odniesienia do wartości progowych martwego drewna wymaganych do zachowania potencjalnych siedlisk nadobnicy alpejskiej, które umożliwiłyby osiągnięcia oceny FV w obszarze, niemniej jednak w ramach PZO zagrożenia dla poszczególnych przedmiotów ochrony nie są formułowane wyłącznie w oparciu o wskaźniki oceny stanu ochrony (wskaźników do oceny stanu ochrony jest kilka, natomiast możliwa pula zagrożeń zgodnie z podręcznikiem PIK obejmuje kilkadziesiąt pozycji). Zagrożenia formułowane dla przedmiotów ochrony obszarów Natura 2000 wynikają bowiem nie tylko z oceny stanu, ale także z wiedzy o zasadach ochrony gatunku, zagrożeniach czy lokalnych uwarunkowaniach. Nie zawsze wskaźniki ujmują komplet wymogów związanych z ochroną gatunku/siedliska i skalę zagrożeń. Nie można jednocześnie odnosić oceny FV siedliska</p>	<p>Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>alpejskiej jakim jest siedlisko 9130 uważam, że ilość martwego drewna i jak również struktury (parametrów) martwego drewna są wystarczające do bytowania nadobnicy alpejskiej w obszarze Ostoja Jaśliska.</p> <p>Dodatkowo w przypadku nadobnicy alpejskiej w sytuacji kiedy jej stan ochrony określono jako XX-nieznany oraz nie podane są kryteria oceny stanu ochrony, w mojej opinii formułowanie zagrożenia może skutkować niewłaściwym określeniem zagrożenia. Wobec tych faktów uważam, że powyższe zagrożenie winno być usunięte.</p>		<p>przyrodniczego 9130 bezpośrednio na właściwą ocenę gatunku w obszarze. Należy bowiem wziąć pod uwagę, iż w ramach PZO dla obszaru Ostoja Jaśliska zaniżone zostały progi wymiarów martwego drewna grubowymiarowego, o czym wspomiano w pkt. 8.</p>	
11.	<p>Uwaga do załącznika nr 4</p> <p>W przypadku celu działania ochronnego dla siedlisk przyrodniczych 9130 i 9110 wnioskuję o usunięcie zapisu <i>"utrzymanie obecnej powierzchni siedliska"</i>.</p> <p>W ramach prac nad PZO wykonawca planu nie wykonywał pełnej inwentaryzacji tych siedlisk. Podane wartości powierzchni ww. siedlisk (9130 -15 235 ha czy 9110-50 ha) są mało wiarygodne i jak sam wykonawca potwierdza ich stopień rozpoznania jest w przypadku 9110 - słaby, a w przypadku 9130 - średni. Dodatkowo wykonawca sam stwierdza, że w przypadku 9130 <i>"podane liczby zarówno co do liczby płatów, jak i łącznej ich powierzchni zawierają prawdopodobnie również liczne stanowiska kwaśnych buczyn"</i>.</p> <p>Wobec powyższego przyjmowanie celu działania ochronnego za utrzymanie obecnej powierzchni siedlisk</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 24.10.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-41/14 oraz Nadleśnictwo Komańcza pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. DZ-732-28/14</p>	<p>Uwagę uwzględniono w całości. Należy podkreślić, że w ramach prac nad PZO wykonawca nie wykonywał inwentaryzacji leśnych siedlisk przyrodniczych, ponieważ takie są założenia prawne tworzenia PZO. Oparto się w całości na bazie Invent, wykonanej przez PGL LP w latach 2006-2007 i przez tą instytucję prowadzonej. Ponieważ jak same LP wskazują, dane te nie są w pełni wiarygodne, dokonano zmiany celu.</p>	<p>Z tabeli stanowiącej załącznik nr 4 w wierszach określających cele działań ochronnych dla siedlisk przyrodniczych 9110 i 9130</p> <p>zapis: <i>„Utrzymanie obecnej powierzchni siedliska i właściwego stanu ochrony poprzez uwzględnienie w gospodarce leśnej wymogów ochrony siedliska przyrodniczego.”</i></p> <p>zmieniono na <i>„Utrzymanie właściwego stanu ochrony poprzez uwzględnienie w gospodarce leśnej wymogów ochrony</i></p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	w sytuacji, gdy ich powierzchnia na obecnym etapie jest mało wiarygodna i nieuzasadniona.			<i>siedliska przyrodniczego.</i> "
12.	<p>Uwaga do załącznika nr 4</p> <p>Cel działania ochronnego dla: zgniotka cynobrowego i nadobnicy alpejskiej w postaci <i>"pozostawiania drzew dziuplastych martwych oraz wyróconych i złamanych do naturalnego rozkładu"</i> zakłada w swoim zapisie, pozostawianie wszystkich wyróconych i złamanych drzew do naturalnego rozkładu. Zapis ten jest nie do przyjęcia ze względów merytorycznych (np: stan sanitarnym lasu, sytuacje klęskowe) oraz prawnym (np: usuwanie drzew ze względu na bezpieczeństwo powszechne)</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 24.10.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-41/14 oraz Nadleśnictwo Komańcza pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. DZ-732-28/14</p>	Uwagę uwzględniono.	<p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 4 w wierszu określającym cele działań ochronnych dla zgniotka cynobrowego zapis: <i>"Poprawa stanu ochrony gatunku, w szczególności poprzez pozostawianie drzew dziuplastych i martwych oraz wyróconych i złamanych do naturalnego rozkładu "</i> zmieniono na <i>"Poprawa stanu ochrony gatunku, w szczególności poprzez pozostawianie do naturalnego rozkładu drzew dziuplastych martwych oraz wyróconych i złamanych z wyłączeniem drzew zagrażających bezpieczeństwu powszechnemu oraz sanitarnemu lasu, umożliwiające osiągnięcie właściwego stanu ochrony gatunku w obszarze "</i>. W wierszu określającym cele działań</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
				<p>ochronnych dla nadobnicy alpejskiej zapis „Poprawa stanu ochrony gatunku, w szczególności poprzez pozostawianie drzew dziuplastych i martwych do naturalnego rozkładu oraz optymalizacje lokalizacji miejsc i sposobu składowania drewna” zmieniono na "Poprawa stanu ochrony gatunku, w szczególności poprzez pozostawianie do naturalnego rozkładu drzew martwych oraz wyróconych i złamanych z wyłączeniem drzew zagrażających bezpieczeństwu powszechnemu oraz sanitarne- mu lasu, umożliwiające osiągnięcie właściwego stanu ochrony gatunku w obszarze ".</p>
13.	<p>Uwaga do załącznika nr 4</p> <p>W przypadku celu działania ochronnego dla gatunków nietoperzy: podkowca małego, nocka dużego, nocka orzęsionego, nocka Bechsteina znalazł się zapis: o utrzymaniu w stanie porównywalnym do obecnego zadrzewień w promieniu 100 m od</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 24.10.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-41/14 oraz Nadleśnictwo Komańcza</p>	<p>Uwagę uwzględniono</p> <p>Zaproponowany zapis mający na celu utrzymanie w stanie porównywalnym do obecnego zadrzewień w promieniu 100 m od otworów jaskiń wynika z faktu, iż zwarte korony drzew mają znaczenie głównie w miejscach tzw. rojenia (ang. swarming) nietoperzy, do którego dochodzi zwykle w sąsiedztwie zimowisk. Preferencje nietoperzy dotyczące struktury drzewostanu w okresie rojenia określono w oparciu o</p>	<p>Z tabeli stanowiącej załącznik nr 4 w wierszu określającym cele działań ochronnych dla podkowca małego, nocka dużego, nocka orzęsionego oraz nocka</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>otworów jaskiń. Wnioskuje o usunięcie tego zapisu, z uwagi gdyż pozostałe zapisy umieszczone w celach działań ochronnych m.in. utrzymanie obecnego arealu terenów leśnych stanowiących żerowiska nietoperzy czy utrzymanie ciągłości korytarzy migracyjnych w mojej ocenie w zupełności wypełniają te zapis i jednocześnie utrzymują zgodnie z zamierzeniami obecny stan siedliska gatunku.</p> <p>Jednocześnie proszę o odpowiedź: W oparciu o jakie dane naukowe określono promień 100 m ze względu na wymagania tych gatunków nietoperzy?</p>	<p>Pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. DZ-732-28/14</p>	<p>doświadczenie eksperta chiropterologa oraz analizę dostępnej literatury fachowej. Odległości od schronień zimowych na jakiej zachowane powinny zostać dotychczasowe zwarcie drzewostanu określono natomiast na podstawie wskazań eksperta. Zgodnie jednak z sugestią wnioskodawcy należy przychylić się do stwierdzenia, iż pozostałe zapisy umieszczone w celach działań ochronnych są wystarczające dla utrzymania obecnego stanu siedlisk nietoperzy w obszarze i przychylić się do wniesionej uwagi.</p>	<p>Bechsteina zapis „<i>Utrzymanie obecnego stanu siedlisk gatunku na zimowiskach, w tym:</i> - <i>utrzymanie hibernakulów w stanie porównywalnym do obecnego.</i> - <i>utrzymanie w stanie porównywalnym do obecnego zadrzewień w promieniu 100 m od otworów jaskiń.</i> - <i>utrzymanie obecnego arealu terenów leśnych stanowiących żerowiska nietoperzy.</i> - <i>utrzymanie ciągłości korytarzy migracyjnych</i>” zmieniono na „<i>Utrzymanie obecnego stanu siedlisk gatunku na zimowiskach, w tym:</i> - <i>utrzymanie hibernakulów w stanie porównywalnym do obecnego.</i> - <i>utrzymanie obecnego arealu terenów leśnych stanowiących żerowiska nietoperzy.</i> - <i>utrzymanie ciągłości korytarzy migracyjnych</i>”.</p>
14.	<p>Uwaga do załącznika nr 5</p> <p>W przypadku działania ochronnego dla siedliska 9130 i 9110 uważam za</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie;</p>	<p>Pozostawianie bez użytkowania stromych stoków oraz dolin potoków pozwala w sposób najmniej kolidujący z gospodarką leśną zachować i zwiększać zasoby martwego drewna, obumierających jak</p>	<p>Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>bezzasadny zapis o "pozostawianiu bez użytkowania trudno dostępnych stoków i dolin potoków wraz z obszarami źródłiskowymi; szczegółowy zasięg wyłączeń zostanie wyznaczony w trakcie najbliższej rewizji planu urzędzenia lasu w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór nad obszarem". Wnioskuje o usunięcie tego działania ochronnego.</p> <p>Działanie ochronne mają służyć określone przedmiotowi ochrony i winno być szczegółowo wskazane (lokalizacja). Dodatkowo uważam, że wyłączenie z użytkowania ww. obszarów nie wynika z wymagań siedliska 9130 i 9110. Takie działania w mojej opinii nie przyczyniają się do zachowania tych siedlisk.</p> <p>Dodatkowo stan tych siedlisk oceniono w obszarze za właściwy (FV). W takim razie: czemu to działanie ochronne, wprowadzające dodatkowe ograniczenie, ma służyć (poprawie którego wskaźnika), skoro stan siedlisk jest właściwy?</p>	<p>pismo z dnia 24.10.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-41/14 oraz Nadleśnictwo Komańcza Pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. DZ-732-28/14</p>	<p>też starych, wiekowych drzew, a także areal starodrzewu. Wynika to z faktu, że miejsca te z uwagi na glebo- i wodochronną rolę, trudności z pozyskiwaniem drewna i związaną z tym niską opłacalność, zwykle są i tak pozostawione bez użytkowania gospodarczego. Poza tym na potrzebę ochrony dolin potoków wskazują również zapisy obowiązującej Instrukcji Ochrony Lasu i Zasad Hodowli Lasu. Działanie to będzie wspomagało utrzymanie szeregu wskaźników decydujących o stanie siedliska przyrodniczego. Ocena FV dla siedliska nie wyklucza bowiem możliwości wskazywania w PZO działań ochronnych mających na celu utrzymanie tego stanu. Dodatkowym argumentem za utrzymaniem tego zapisu jest fakt, że planowane działania umożliwią kompleksową ochronę zarówno siedlisk przyrodniczych jak i gatunków z tym siedliskiem związanych. Należy wskazać ponadto, że ochrona ujmowana w PZO dotyczyć powinna nie tylko przedmiotów ochrony danego obszaru, ale również jego integralności. Doliny potoków, w związku z tym, że warunkują spójność czynników strukturalnych obszaru są jednym z kluczowych elementów wpływających na integralność obszaru. Mają również wpływ na stan ochrony innych gatunków, np. ksylobiontów.</p>	
15.	<p>Uwaga do załącznika nr 5 w działaniu ochronnym dla siedlisk 9110 i 9130 wnioskuje o usunięcie zapisu "Celem działania jest zachowanie średniej ilości martwego drewna na poziomie nie mniejszym niż 20 m³/ha (zgodnie z założeniami PMS). Ponadto należy zapewnić odpowiednią strukturę martwego drewna (ponad 5 kłód o grubości powyżej 50 cm grubości na ha - warunek ten powinien zostać</p>		<p>Uwagę uwzględniono. Wskazany zapis stanowi doszczegółowienie działania ochronnego o treści „Kontynuacja pozostawiania drzew dziuplastych i martwych oraz wyróconych i złamanych do naturalnego rozkładu” uwzględniając jednak wniesioną uwagę przedmiotowy tekst zostanie usunięty. Na podstawie tej, jak i wcześniejszych uwag, treść przedmiotowego działania ochronnego zostanie zmieniona na „Kontynuacja pozostawiania drzew dziupla-stych i martwych oraz wyróconych i złamanych do naturalnego rozkładu, z wyłączeniem drzew zagrażających bezpieczeństwu</p>	<p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 5 w wierszach określających działania ochronne dla siedlisk przyrodniczych 9110 i 9130 usunięto zapis „Celem działania jest zachowanie średniej ilości martwego drewna na poziomie nie</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p><i>spełniony na 25 % powierzchni siedliska). Należy dążyć do tego, aby grube martwe drewno było pozostawiane przede wszystkim w miejscach potwierdzonego występowania cennych gatunków ksylobiontów - nadobnicy alpejskiej i zgniotka cynobrowego".</i></p> <p>Zapis ten jest nielogiczny. Skoro nie ma przyjętych metodyk GIOŚ dla tych siedlisk, to jak można żądać osiągnięcia wartości zgodnych z PMŚ?</p> <p>Dodatkowo skoro nie ma ustalonych metodyk monitoringu GIOŚ, jakie względy merytoryczne kierowały sporządzającym, że narzucił takie wartości progowe dla martwego drewna?</p>		<p><i>powszechnemu oraz sanitarnemu lasu, umożliwiającą utrzymanie właściwego stanu ochrony siedliska w obszarze" .</i></p>	<p><i>mniejszym niż 20 m²/ha (zgodnie z założeniami Państwowego Monitoringu Środowiska). Ponadto należy zapewnić odpowiednią strukturę martwego drewna (ponad 5 kłód o grubości powyżej 50 cm grubości na ha – warunek ten powinien zostać spełniony na 25% powierzchni siedlisk). Należy dążyć do tego, aby grube martwe drewno było pozostawiane przede wszystkim w miejscach potwierdzonego występowania cennych gatunków ksylobiontów – nadobnicy alpejskiej i zgniotka cynobrowego."</i></p> <p>Natomiast zapis „Kontynuacja pozostawiania drzew dziuplastych i martwych oraz wywróconych i złamanych do naturalnego rozkładu.”</p> <p>zmieniono na „Kontynuacja pozostawiania drzew dziuplastych i martwych oraz wywróconych i złamanych do naturalnego</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
				rozkładu, z wylęczeniem drzew zagrożających bezpieczeństwu powszechnemu oraz sanitarnemu lasu, umożliwiająca utrzymanie właściwego stanu ochrony siedliska w obszarze”.
15.	<p>Uwaga do załącznika nr 5</p> <p>Działanie ochronne dla: siedlisk 9130, 9110 w postaci "pozostawiania drzew dziuplastych i martwych oraz wyróconych i złamanych do naturalnego rozkładu" oraz dla zgniotka cynobrowego i nadobnicy alpejskiej w postaci "pozostawiania drzew dziuplastych i martwych oraz wyróconych i złamanych do naturalnego rozkładu za wyjątkiem drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia" zakłada w swoim zapisie, pozostawianie wszystkich wyróconych i złamanych drzew do naturalnego rozkładu. Zapis ten jest nie do przyjęcia ze względów merytorycznych (np: stan sanitarnym lasu, sytuacje kłękowe) oraz prawnych dotyczy tylko siedliska 9110,9130 (np: usuwanie drzew ze względu na bezpieczeństwo powszechnie).</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 24.10.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-41/14 oraz Nadleśnictwo Komańcza pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. DZ-732-28/14</p>	Uwagę uwzględniono	<p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 5 - w wierszach określających działania ochronne dla siedlisk przyrodniczych 9130, 9110 zapis „Kontynuacja pozostawiania drzew dziuplastych i martwych oraz wyróconych i złamanych do naturalnego rozkładu.” zmieniono na „Kontynuacja pozostawiania drzew dziuplastych i martwych oraz wyróconych i złamanych do naturalnego rozkładu, z wylęczeniem drzew zagrażających bezpieczeństwu powszechnemu oraz sanitarnemu lasu, umożliwiającą utrzymanie właściwego stanu ochrony siedliska w obszarze”.</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
				<p>W wierszach określających działania ochronne dla zgniotka cynobrowego i nadobnicy alpejskiej zapis "Poprawa struktury i zwiększenie ilości martwego drewna na stanowiskach gatunku poprzez pozostawianie drzew dziuplastych i martwych oraz wywróconych i złamanych do naturalnego rozkładu, za wyjątkiem drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia". zmieniono na "Poprawa struktury i zwiększenie ilości martwego drewna na stanowiskach gatunku poprzez pozostawianie drzew dziuplastych i martwych oraz wywróconych i złamanych do naturalnego rozkładu, z wyłączeniem drzew zagrażających bezpieczeństwu powszechnemu oraz sanitarnemu lasu, umożliwiające osiągnięcie właściwego stanu ochrony gatunku w obszarze".</p>
16.	Uwaga do załącznika nr 5	Regionalna Dyrekcja	Na podstawie wniesionych uwag wykreślono zapis dotyczący	W tabeli stanowiącej

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>W drugim działaniu ochronnym dla siedliska 91E0 wnioskuję o usunięcie fragmentu tekstu "wraz z bezpośrednim otoczeniem". Dodatkowo uważam, że proponowanie skrajnie różnych działań w zależności od form własności (na gruntach poza LP dopuszcza się użytkowanie, a na gruntach LP propozycja pozostawiania bez użytkowania siedliska) może przyczynić się do niemożliwości osiągnięcia stanu właściwego (FV) siedliska, szczególnie w sytuacji gdzie zgodnie z załącznikiem nr 7 do projektu zarządzenia siedlisko 91E0 w znaczącej ilości działek ewidencyjnych występuje na gruntach poza LP.</p>	<p>Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 24.10.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-41/14 oraz Nadleśnictwo Komańcza pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. DZ-732-28/14</p>	<p>pozostawienia bez użytkowania bezpośredniego otoczenia łągów. Odnośnie kwestii różnicy w zapisach dla gruntów państwowych i prywatnych odpowiedzi udzielono w pkt. 7 .</p>	<p>załącznik nr 5 w wierszu określającym działania ochronne dla siedliska 91E0 zapis „Przywrócenie właściwego stanu ochrony siedliska przyrodniczego. Pozostawienie bez użytkowania gospodarczego płatów siedliska położonych na gruntach SP w zarządzie LP wraz z bezpośrednim otoczeniem, za wyjątkiem cięć sanitarnych i usuwania gatunków obcych ekologicznie.” zmieniono na „Przywrócenie właściwego stanu ochrony siedliska przyrodniczego. Pozostawienie bez użytkowania gospodarczego, za wyjątkiem cięć sanitarnych i usuwania gatunków obcych ekologicznie, płatów siedliska położonych na gruntach Skarbu Państwa będących w zarządzie Lasów Państwowych.”</p>
17.	<p>Uwaga do załącznika nr 5</p> <p>Działanie ochronne dla biegacza urozmaiconego w postaci "pozostawiania szczegółowy zasięg wyłączeń zostanie wyznaczony w trakcie najbliższej rewizji</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 24.10.2014 r.; zn. spr.: ZO-</p>	<p>W pierwszej kolejności należy wskazać, że ocena XX podobnie jak ocena FV stanu zachowania gatunku w obszarze nie zwalnia z planowania działań w oparciu o biologię gatunku. W ramach prac nad PZO potwierdzono występowanie tego gatunku w obszarze na jednym stanowisku monitoringowym. W obecnie</p>	<p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 5 jako działanie dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy dla biegacza</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p><i>planu urzędzenia lasu w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór nad obszarem (działanie wspólne z siedliskiem 9130)"</i> podobnie jak w przypadku siedlisk 9110 i 9130, uważam za nieuzasadnione.</p> <p>W wyniku oceny stanu ochrony biegacza urozmaiconego przeprowadzonej na jednym stanowisku monitoringowym, wskaźniki parametru stan siedliska, takie jak: pokrycie roślinnością zielną, zwarcie roślinności zielnej czy obecność martwego drewna uzyskały ocenę FV. Tylko wskaźnik: dominujący typ podłoża uzyskał ocenę U2. W wyniku ocen jakie uzyskano w ocenie stanu siedliska biegacza urozmaiconego proponowane działanie nie wynika z przesłanek merytorycznych, bo tego typu działanie raczej nie spowoduje zmiany podłoża potoku z kamienistego (stan U2) na błotnisto-muliste (stan FV).</p> <p>Jednocześnie skoro ocena ogólna stanu ochrony biegacza urozmaiconego określona została jako XX - stan nieznan, to działaniem ochronnym winno być raczej uzupełnienie informacji o występowaniu danego gatunku w obszarze, a nie proponowanie takiego działania, które nie wynika z przeprowadzonych prac w ramach planu zadań ochronnych. Dodatkowo takie działanie ochronne obejmującego swoim miejscem realizacji cały obszar Natura 2000, w sytuacji braku niewystarczających danych, zarówno w zakresie rozpoznania rozmieszczenia,</p>	<p>7324-41/14 oraz Nadleśnictwo Komańcza pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. DZ-732-28/14</p>	<p>funkcjonującym SDF dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jaśliska populacja biegacza urozmaiconego jednak oceniona została na poziomie B. Jest to ocena wysoka i ranga ochrony tego gatunku w obszarze jest bardzo duża. Na podstawie wniesionej uwagi jako działanie ochronne dla biegacza urozmaiconego wskazać należy uzupełnienie stanu wiedzy o tym gatunku w obszarze, nie mniej jednak kierując się zasadą przezorności nie można działań ochronnych dla tego gatunku podejmować dopiero po uzupełnieniu wiedzy gdyż wtedy może okazać się to już zbyt późne. Zaproponowane działanie ochronne w postaci pozostawienia bez użytkowania trudno dostępnych stoków i dolin potoków wraz z obszarami źródłiskowymi jest zadaniem tożsamym z działaniem zaplanowanym dla siedliska kwaśnych i żyznych buczyn. Działanie to pozwala w sposób najmniej kolidujący z gospodarką leśną zachować i zwiększać zasoby martwego drewna, obumierających jak też starych, wiekowych drzew, a także areal starodrzewu. Wynika to z faktu, że miejsca te z uwagi na glebo- i wodochronną rolę, trudności z pozyskiwaniem drewna i związaną z tym niską opłacalność, zwykle są i tak pozostawione bez użytkowania gospodarczego. Jednym ze wskaźników oceny stanu siedliska biegacza urozmaiconego jest obecność martwego drewna. Na stanowisku monitoringowym wskaźnik ten został oceniony na FV, niemniej jednak ocena przeprowadzona na pojedynczym stanowisku nie może być identyfikowana z oceną w całym obszarze. Działanie to będzie miało wpływ na integralność obszaru a zarazem pozwoli na zabezpieczenie potencjalnych miejsc występowania biegacza urozmaiconego w obszarze Ostoja Jaśliska.</p>	<p>urozmaiconego <i>Carabus variolosus</i> dopisano „wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej gatunku w obszarze wraz z określeniem jego stanu zachowania, wskazaniem zagrożeń oraz niezbędnych działań ochronnych.”</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	jak i określenia stanu siedliska (jedno stanowisko monitoringowe na obszarze prawie 30 tyś ha, gdzie ocena ogólna jest na XX - stan nieznany) jest działaniem skrajnie nieprzemyślanym.			
18.	<p>Uwaga do załącznika nr 5</p> <p>W działaniu ochronnym dla podkowca małego, nocka dużego, nocka orzęsionego, nocka Bechsteina znalazł się zapis: W przypadku konieczności usunięcia drzew nie należy dopuścić do nadmiernego rozrzedzenia koron drzew prowadzących do powstania luk większych niż 10- 15 m. Ponieważ luka jest formą powierzchni, właściwe byłoby wyrażenie jej w m². Jednocześnie proszę o odpowiedź, w oparciu o jakie dane naukowe określono maksymalny rozmiar luk w drzewostanie ze względu na wymagania tych gatunków nietoperzy? Dodatkowo informuję, że powyższa uwaga była złożona m.in. w konsultacjach społecznych dla obszaru „Horyniec” dla nocka dużego mopka. W uzasadnieniu do planu zadań ochronnych wyjaśniono, że rozmiar luk określono w oparciu m.in. o analizę literatury. Wskazane publikacje dotyczyły jednak tylko mopka.</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 24.10.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-41/14 oraz Nadleśnictwo Komańcza Pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. DZ-732-28/14</p>	<p>W celu doprecyzowania na podstawie wniesionej uwagi do obecnego zapisu dodano określenie ok. 1 ar. Działanie ochronne dotyczące niedopuszczania do nadmiernego rozrzedzania koron drzew wynika ze wskaźników monitoringowych siedlisk nietoperzy zawartych w Podręczniku Metodycznym Monitoring Gatunków Zwierząt opracowanym przez GIOŚ. Rozmiar luk został natomiast określony w oparciu o doświadczenie i rozległą wiedzę eksperta chiropterologa wykonującego PZO.</p>	<p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 5 określającej działania ochronne w wierszu określającym działania ochronne dla podkowca małego nocka dużego, nocka orzęsionego oraz nocka Bechsteina</p> <p>zapis: <i>„Utrzymanie zadrzewień w najbliższym sąsiedztwie jaskiń umożliwiający swobodny dołot i rojenie. W przypadku konieczności usunięcia drzew nie należy dopuścić do nadmiernego rozrzedzenia koron drzew prowadzących do powstania luk większych niż 10-15 metrów.”</i></p> <p>zmieniono na <i>„Utrzymanie w najbliższym sąsiedztwie jaskiń zadrzewień umożliwiających swobodny dołot i rojenie. W przypadku konieczności</i></p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
				usunięcia drzew nie należy dopuścić do nadmiernego rozrzedzenia koron drzew prowadzących do powstania luk większych niż 10-15 metrów (ok. 1ar).”
19.	<p>Uwaga do załącznika nr 5</p> <p>W przypadku działania ochronnego dla wilka, niedźwiedzi i rysia - działanie ochronne: zabezpieczenie jakości siedlisk (utrzymanie w skali obszaru zróżnicowanej struktury wiekowej, wysokościowej i gatunkowej drzewostanu, w zakresie miejsce wdrażania powinno obejmować kompleksy leśne obszaru, gdzie stwierdzono występowanie wilka, rysia, niedźwiedzia. W obecnym kształcie zapis w zakresie miejsca wdrażania jest niezgodny z prawem. Uzasadnienie w uwagach formalno-prawnych</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 24.10.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-41/14 oraz Nadleśnictwo Komańcza Pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. DZ-732-28/14</p>	<p>Uwaga jest niezrozumiała – skoro środowiskiem życia dużych drapieżników są lasy to wskazane w zarządzeniu obszary wdrażania dotyczą ich siedlisk, a więc są w pełni uzasadnione i zgodne z zapisami ustawy o ochronie przyrody. Ponieważ poszczególne osobniki bądź ich grupy mają bardzo duże arealy występowania i swobodnie przemieszczają się na duże odległości, trudno podzielić obszar Natura 2000 na części, gdzie gatunki te występują oraz gdzie ich brak. Dlatego zabiegi określono w stosunku do wszystkich terenów leśnych w obszarze.</p> <p>Kolejną kwestią są miejsca rozrodu – nie jest dokładnie poznana liczba i jakość takich miejsc w obszarze. Jest to problem znacznie szerszy - w województwie podkarpackim nie utworzono dotąd ani jednej strefy ochronnej miejsca rozrodu dla wilka mimo ocenianej, również przez PGL LP, na kilkaset osobników populacji tego gatunku. Strefy ochronne gawrowania niedźwiedzia tworzone były tylko dzięki badaniom telemetrycznym. Dlatego zapisano zadanie ochronne wskazujące na konieczność zabezpieczania preferowanych miejsc rozrodu poprawiając tym samym warunki siedliskowe.</p>	<p>Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian</p>
20.	<p>Uwaga do załącznika nr 5</p> <p>W przypadku działania ochronnego dla zgniotka cynobrowego: <i>"poprawa struktury i zwiększanie ilości martwego drewna na stanowiskach gatunku poprzez pozostawianie drzew wywróconych i złamanych do naturalnego rozkładu, za wyjątkiem drzew</i></p>	<p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 24.10.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-41/14 oraz Nadleśnictwo Komańcza Pismo z dnia</p>	<p>Podobnie jak we wcześniejszych punktach dotyczących nadobnicy alpejskiej i biegacza urozmaiconego należy wskazać, że ocena XX podobnie jak ocena FV stanu zachowania gatunku w obszarze nie zwalnia z planowania działań w oparciu o biologię danego gatunku.</p> <p>Podobnie we wcześniejszych punktach odniesiono się do tego, że ocena FV dla siedliska przyrodniczego 9130 nie może być przekładana bezpośrednio na ocenę FV gatunków z tym siedliskiem</p>	<p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 5 w kolumnie dotyczącej obszaru wdrażania działania ochronnego polegającego na „poprawie struktury i zwiększeniu ilości mar-</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p><i>zagrożających bezpieczeństwu ludzi i mienia"</i> Kwestia zwiększania ilości martwego drewna dla zgniotka cynobrowego i nadobnicy alpejskiej jest nieuzasadniona w kontekście stanu FV dla potencjalnego siedliska 9130. W przypadku nadobnicy alpejskiej dodatkowo kwestia zwiększania ilości martwego drewna jest nieuzasadniona, chociażby w kontekście braku wartości progowych martwego drewna wymaganych do zachowania potencjalnych siedlisk nadobnicy alpejskiej, które umożliwiłyby osiągnięcie oceny FV w obszarze. Dodatkowo duże ilości substratu pokarmowego i miejsc rozwoju w postaci martwego drewna nie gwarantują automatycznie owadom saproksylobionocynnym dobrych warunków do życia. Bardzo istotne są inne czynniki, m.in. stopień nasłonecznienia stanowiska (często lokalne populacje zanikają w związku z nadmiernym zacienieniem stanowiska). Jednocześnie obszarem wdrażania tego działania ochronnego nie może być cały obszar Natura 2000 czy kompleksy leśne w obszarze Natura 2000. W przypadku nadobnicy alpejskiej obejmowanie całego obszaru Natura 2000 czy kompleksów leśne w obszarze Natura 2000 działaniami ochronnymi w sytuacji braku niewystarczających danych, zarówno w zakresie rozpoznania rozmieszczenia (brak stwierdzenia gatunku w obszarze w wyniku prac), jak i określenia stanu</p>	<p>27.10.2014 r. zn. spr. DZ-732-28/14</p>	<p>związanych. Zgodnie z metodyką GIOŚ dla siedliska 9130 ocena FV wskazana została już przy stwierdzeniu powyżej 5 kłód na ha, natomiast ocena FV stanu siedliska dla zgniotka cynobrowego wskazywana jest przy ilości martwego drewna większej lub równej 10 kłód na ha. Wymagania dla tego gatunku są więc zdecydowanie wyższe.</p> <p>W przypadku nadobnicy alpejskiej metodyka oceny stanu ochrony nie wymaga podania progowych wartości martwego drewna - ekspert ma ocenić ten parametr jedynie na podstawie szacunku wzrokowego w jakim przedziale ilość ta się mieści i nadać odpowiednią wartość czyli FV, U1, U2. Autorzy PZO wskazują ponadto, że istotne jest z jakich gatunków pochodzi martwe drewno oraz warunki jakie są optymalne by zostało zasiedlone (nasłonecznione miejsca). Nigdzie w dokumentacji nie napisano, że kluczową rolę odgrywa „ilość i różnorodność martwego drewna”.</p> <p>Do kwestii obszaru wdrażania przedmiotowego działania ochronnego odniesiono się w pkt. 7. Na podstawie wcześniejszej uwagi obszar wdrażania został zmieniony na „powierzchnie, na których występują leśne siedliska przyrodnicze (9110, 9130, 9170, 9180).”</p>	<p><i>twego drewna."</i> dla nadobnicy alpejskiej i zgniotka cynobrowego, zapis „kompleksy leśne obszaru Natura 2000” zmieniono na „Obszar siedlisk przyrodniczych 9130, 9110, 9170, 9180 zgodnie z wykazem działek zamieszczonym w załączniku nr 7”.</p> <p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 5 jako działanie dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy dla nadobnicy alpejskiej <i>Rosalia alpina</i> dopisano „Wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej gatunku w obszarze wraz z określeniem jego stanu zachowania, wskazaniem zagrożeń oraz niezbędnych działań ochronnych.”.</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	siedliska (dwa stanowiska monitoringowe na obszarze prawie 30 tys ha , gdzie ocena ogólna jest na XX - stan nieznany) jest działaniem skrajnie nieprzemyślanym.			
21.	<p>Uwaga do załącznika nr 5</p> <p>W mojej ocenie nieuzasadnione jest formułowanie działań ochronnych dla nadobnicy alpejskiej w postaci:</p> <p>- <i>"ograniczenia pozostawiania w obszarze w okresie tzw. rójkii (15 czerwca- 15 września) drewna bukowego, jesionowego, wiązowego i jaworowego pozyskanego przed 15 czerwca. Przy planowaniu pozycji cięć do wykonania w I i II kwartale należy obligatoryjnie uwzględnić wymogi wywozu drewna ww. gatunków w terminie do 15 czerwca. W pierwszej kolejności należy wywozić drewno ze składów nasłonecznionych"</i> oraz <i>"unikanie pozyskiwania ww. gatunków drzew w okresie 15 czerwca-15 września, a jeśli w tym okresie zostaną pozyskane- wywiezienie ich bez zbędnej zwłoki (w terminie nie dłuższym niż 14 dni) poza obszar Natura 2000"</i>, obejmujących cały obszar Natura 2000. szczególnie w sytuacji braku rozpoznania rozmieszczenia jak i określenia stanu siedliska nadobnicy alpejskiej oraz braku znajomości stanu ochrony tego gatunku w obszarze. Dodatkowo ww. działania ochronne w obecnym kształcie są propozycją, która wcześniej na żadnym etapie prac nie została umieszczona w dokumentacji i</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 24.10.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-41/14 oraz Nadleśnictwo Komańcza Pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. DZ-732-28/14</p>	<p>W obecnie funkcjonującym SDF dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jaśliska populacja nadobnicy alpejskiej oceniona została na poziomie B. Jest to ocena wysoka i ranga ochrony tego gatunku w obszarze jest bardzo duża. Podczas prac prowadzonych w ramach PZO odnaleziono dwa stanowiska tego gatunku w obszarze. Niemniej jednak dane wcześniejsze – Państwowy Monitoring Środowiska z 2006 r.- wskazują na liczne występowanie tego gatunku w obszarze. Dodatkowo we wrześniu 2014 r. do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie wpłynęła informacja o kolejnym stanowisku tego gatunku w obszarze. Mając na uwadze tę, jak i wcześniejsze uwagi, jako działanie ochronne dla tego gatunku zaplanowano uzupełnienie stanu wiedzy. Wprowadzenie działań ochronnych dopiero po uzupełnieniu wiedzy byłoby zdecydowanie niewłaściwe, należy bowiem pamiętać, że ocena XX stanu zachowania gatunku w obszarze nie zwalnia z planowania działań w oparciu o biologię danego gatunku.</p> <p>Nadobnica alpejska jest chroniona na mocy Dyrektywy Siedliskowej i wskazana jako gatunek o pierwszorzędym znaczeniu (gat. priorytetowy). W naszym kraju objęta jest ścisłą ochroną gatunkową, ze wskazaniem, iż wymaga ochrony czynnej. Znajduje się również w wielu tzw. czerwonych księgach, nie tylko krajowych ale także europejskich i azjatyckich – w polskich ma status gatunku wysokiego ryzyka, a więc jest silnie zagrożona wymarciem. Niegdyś w Polsce jej zasięg pokrywał się z występowaniem lasów bukowych, obecnie występuje tylko na południowym wschodzie – Beskid Niski, obok Bieszczadów, jest jej główną ostoją (na pozostałych terenach już wyginęła). W województwie podkarpackim kluczowa jest więc jej ochrona w obszarach Natura</p>	<p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 5 jako działanie dotyczące uzupełnienia stanu dla Nadobnicy alpejskiej <i>Rosalia alpina</i> dopisano „Wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej gatunku w obszarze wraz z określeniem jego stanu zachowania, wskazaniem zagrożeń oraz niezbędnych działań ochronnych.”</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>dyskutowana, a co najgorsze nie znajduje się nawet w dokumentacji PZO (tylko znajduje się w projekcie zarządzenia) udostępnionej w ramach konsultacji społecznych. Jednocześnie działania te są identyczne jak w obszarze Natura 2000 "Łysa Góra". Jak wynika z uzasadnienia do projektu PZO dla tego obszaru, "działania ochronne dla nadobnicy alpejskiej zostały skonsultowane z Parkiem i przez niego zaakceptowane". Uważam, że taki sposób tworzenia działań ochronnych jest niedopuszczalny w sytuacji gdy działania nie są konsultowane z zarządcą terenu (LP), a konsultuje się z innym podmiotem (parkiem narodowym), który na omawianym terenie nie ma żadnych ustawowych kompetencji co do ustalania jakichkolwiek działań. Wobec powyższego wnioskuję o usunięcie tych działań ochronnych dla nadobnicy alpejskiej.</p> <p>Dodatkowo w przypadku działania ochronnego związanego z wywozem pozyskanego drewna bukowego, jesionowego wiązowego i jesionowego należy mieć na uwadze że termin wywozu drewna do 15 czerwca jest uwarunkowany wieloma względami często obiektywnymi, których nie da się przewidzieć np.: szkody abiotyczne, warunki pogodowe nie pozwalające na zrywkę drewna, załamanie rynku drzewnego, upadłość firm, brak popytu na dany gatunek drewna. Pozostawianie drewna w przypadkach jego nie wywiezienia do 15 czerwca wiąże się z ryzykiem szkody</p>		<p>2000: Ostoja Magurska, Ostoja Jaślińska, Łysa Góra (bezpośrednio powiązania z obiema ostojami) oraz Bieszczady. Poza tymi czterema obszarami, na obszarze Polski nadobnica jest odnotowana jedynie w południowej części województwa małopolskiego (Ostoja Popradzka, Pieniny). Wynika stąd, że właściwa ochrona tego gatunku w woj. podkarpackim jest kluczowa dla jego zachowania w skali Polski. Brak zdecydowanych działań i wdrożenia skutecznych rozwiązań może doprowadzić do dalszego spadku liczebności i arealu występowania gatunku, a być może nawet jego wyginięcia. Na trend spadkowy tego gatunku w naszym kraju wskazują zapisy Raportu z art. 17 DS, przekazanego do Komisji Europejskiej w 2013 r.</p> <p>Liczne publikacje (m. in, Adamski P., Holly M., Michalcewicz J., Witkowski Z. 2013. Zanikanie nadobnicy alpejskiej <i>Rosalia alpina</i> (L.) (Coleoptera: Cerambycidae) w Polsce – wybrane mechanizmy procesu. W: Ząbecki W. (red.), Rola i udział owadów w funkcjonowaniu ekosystemów leśnych. Wydawnictwo UR, Kraków: 185-200; Krajowy plan zarządzania gatunkiem. Nadobnica alpejska (<i>Rosalia alpina</i> L.), Kraków 2007) jak również Raport wskazują, że pozostawianie martwego drewna w lesie w okresie rójki i jego późniejszy wywóz jest jednym z podstawowych zagrożeń dla gatunku – corocznie jest w ten sposób wyprowadzana z lasu znaczna część istniejącej populacji. Nie sposób więc skutecznie chronić gatunku jeśli to zagrożenie nie zostanie znacząco ograniczone lub całkowicie wyeliminowane. Kluczową więc rolą dla zarządcy gruntów jest takie uregulowanie kwestii związanych z pozyskiwaniem i sprzedażą drewna, by w okresie rójki drewno wskazanych gatunków nie zalegało na składach zlokalizowanych w obszarze. Można to uzyskać m.in. przez odpowiednie formułowanie umów z nabywcami, które zobowiązywać ich będą do odbioru drewna we wskazanym terminie oraz skuteczne ich egzekwowanie. Należy wskazać, że konieczność podjęcia tego typu działań nie wynika tylko z zapisów PZO –</p>	

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>w mieniu Skarbu Państwa, związanej z utraconymi korzyściami, ale również z ponoszonymi kosztami w zakresie ścinki i zrywki przy braku dochodów ze sprzedaży.</p> <p>W odniesieniu do unikania pozyskiwania w okresie od 15 czerwca do 15 września lub wywozu do 14 dni w przypadku pozyskania uważam, że zapis ten nie ma uzasadnienia merytorycznego z uwagi, że nadobnica alpejska zasiedla głównie drzew obumarłe, zarówno stojące i leżące (Witkowski 2008a). Przedstawione działania ochronne dla nadobnicy alpejskiej są bardziej rygorystyczne niż działania dla położonego w sąsiedztwie Magurskiego Parku Narodowego. W załączniku nr 1 do Zarządzenia nr 65 Ministra Środowiska z dnia 24 grudnia 2013 r. w sprawie zadań ochronnych dla Magurskiego Parku Narodowego (Dz. U. z 2013 , poz.75), które ustanawia zadania ochronne na 2014 r. przyjęto następujące sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków dla nadobnicy alpejskiej: "unikanie dłuższego przetrzymywania na gruncie Parku drewna bukowego, przeznaczonego do wywozu w okresie składania jaj przez imagines nadobnicy alpejskiej; pozostawienie pewnej liczby martwych buków oraz pewnej liczby martwych buków oraz specjalnie przygotowanych przyzmy drewna bukowego na terenie Parku do naturalnego rozkładu jako bazy lęgowej dla nadobnicy alpejskiej; przenoszenie części materiału lęgowego".</p>		<p>zobowiązuje do nich rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r., poz. 1348), które mówi m.in. o zakazie niszczenia „siedlisk i ostoi” zwierząt. Z uwagi iż prawdopodobieństwo zasiedlenia przez nadobnicę w okresie rójki sągów martwego drewna jest bardzo wysokie (jak podaje Raport 75% obserwacji gatunku dokonano na składach – dane z monitoringu przyrodniczego w 2007 r.), wywożenie drewna wskazanych gatunków z obszaru może być uznane za złamanie zakazu. Przestrzeganie zapisów pzo ma więc na celu ustrzeżenie zarówno właściciela jak i zarządcy przed łamaniem obowiązującego prawa.</p> <p>Ustosunkowując się do działań ochronnych planowanych w ramach Magurskiego Parku Narodowego należy wskazać, iż jednakowa uwaga wniesiona została w ramach konsultacji społecznych prowadzonego dla obszaru Łysa Góra. Magurski Park Narodowy wskazał wówczas, że działania, które podejmuje na swoim terenie, są zbliżone do tego co zaproponowano w ramach planu zadań ochronnych dla obszaru Łysa Góra. Park określa je następująco:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Prace w ramach przebudowy drzewostanów i związane z nią pozyskanie drewna wykonywane są jedynie późną jesienią i w zimie. W okresie lęgowym dla ptaków, rozrodu dużych drapieżników oraz rójki nadobnicy nie prowadzimy w ramach zadań ochronnych prac w lesie.</i> 2. <i>Nie pozyskujemy złomów i wywrotów, które stają się zaczątkiem martwego drewna w lesie a gatunki liściaste stają się siedliskiem dla nadobnicy.</i> 3. <i>Pozyskane drewno bukowe w okresie późnej jesieni i zimy jest usuwane ze składów do końca maja, tak aby nie stało się pułapką dla nadobnicy.</i> 4. <i>W umowach z odbiorcami zapisywany jest termin odbioru drewna – do końca maja.</i> 5. <i>W ramach zadań ochronnych pozostawiamy w miejscach nasłonecznionych stosy drewna bukowego w celu ich zasiedlenia przez nadobnicę. Stosy służą do wzmocnienia</i> 	

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>Kolejnym mniej restrykcyjnym przykładem ochrony nadobnicy alpejskiej w ramach bieżącej gospodarki leśnej jest przykład z Francji, zaprezentowany w dokumencie rekomendowanym przez Komisję Europejską pt. "Wytyczne w sprawie ścisłej ochrony gatunków zwierząt ważnych dla Wspólnoty na mocy Dyrektywy Siedliskowej 92/43/EWG (wersja ostateczna, luty 2007), mówiący, że "W czasie stadium larwalnego niemożliwe jest stwierdzenie jego obecności w drzewie. Z tego też powodu niszczenie jego terenów rozrodu i terenów odpoczynku jest nieuniknione w czasie eksploatacji lasów. Zarządzanie gatunkiem, jak określono w planie zarządzania ma z tego powodu na celu długofalową ochronę wysp porośniętych drzewami zamieszkiwanymi przez wymienionego chrząszcza w celu zapewnienia stanu ochrony gatunku".</p> <p>Reasumując uważam, że jedynym działaniem ochronnym dla nadobnicy alpejskiej (stan XX-nieznany, nie stwierdzona obecność w obszarze w ramach prac nad PZO) w sytuacji przeprowadzonego rozpoznania gatunku w ramach prac nad PZO winno być uzupełnienie informacji o występowaniu danego gatunku w obszarze, a nie proponowanie takich działań, które nie wynikają z przeprowadzonych prac nad planem zadań ochronnych, które mogą doprowadzić do niewłaściwych następstw.</p>		<p><i>populacji w miejscach gdzie na terenie Parku jest nieliczna (stosy po zasiedleniu są przenoszone)</i></p> <p>6. <i>Jest rokrocznie prowadzony monitoring tego gatunku.</i></p> <p>Do Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jaśliska zapis trafił w zmienionej, złagodzonej formie, która nie blokuje całkowicie możliwości pozostawiania drewna w obszarze, szczególnie w specyficznych sytuacjach. Zgłoszona uwaga wskazuje, że – poza całkowitym wykreśleniem – nie jest możliwa taka zmiana przedmiotowego zapisu by nie budził kontrowersji u wnioskodawcy. Jednakowoż wykreślenie tego zapisu skutkowałoby pozostawieniem jednego z głównych zagrożeń dla nadobnicy alpejskiej w obszarze, a więc nie ma uzasadnienia merytorycznego.</p> <p>RDOŚ w Rzeszowie zwrócił się z prośbą do Pana dr inż. Jakuba Michalcewicza z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie z prośbą o odniesienie się do kwestii związanych z planowaną w Ostoi Jaśliskiej ochroną nadobnicy alpejskiej. Pan dr inż. Jakub Michalcewicz w piśmie z dnia 27 lutego 2015 r. wskazuje, że kluczowym dla ochrony nadobnicy alpejskiej jest zachowanie/odtworzenie występowania martwego drewna, przy jednoczesnym wyeliminowaniu drenażu populacji powodowanego nalatywaniem imagines na składowane drewno. W celu zapobieżenia niweczeniu wysiłku reprodukcyjnego nadobnicy alpejskiej, w okresie od 15 czerwca do 31 sierpnia należy wprowadzić obligatoryjny zakaz pozostawiania w lesie lub na składnicach pozyskanego drewna, a jeśli w tym okresie zostanie pozyskane – należy je wywieźć bez względnej zwłoki (w terminie nie dłuższym niż 7 dni).</p> <p>Ze względu na uwarunkowania gospodarcze, ekonomiczne i społeczne RDOŚ w Rzeszowie pozostawił wymóg wywiezienia drewna do 14 dni od jego pozyskania (dla drewna pozyskanego w terminie 15 czerwca – 15 września) co jest rozwiązaniem kompromisowym.</p> <p>RDOŚ w Rzeszowie zaplanował również działania edukacyjne mające na celu upowszechnienie wiedzy o nadobnicy alpejskiej oraz jej zagrożeniach w gminach leżących w granicach obszaru</p>	

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
			<p>Natura 2000.</p> <p>Przytoczony w uwadze przykład dla Francji to zapis ogólny – nie precyzuje na czym ma polegać „długofalowa ochrona wysp porośniętych drzewami zamieszkiwanymi przez wymienionego chrząszcza”, trudno więc ocenić na ile zapisy stosowane we Francji są mniej restrykcyjne od zaproponowanych. Nie wiadomo też ile i jak dużych „wysp” jest poddanych ochronie. Bez wątplenia przy prowadzeniu gospodarki leśnej nie da się zapobiec wszystkim stratom w populacji i na ten fakt zwraca uwagę w swoich wytycznych Komisja Europejska, nie zwalnia to jednak sprawującego nadzór nad obszarem oraz podmiotów prowadzących działalność na obszarach Natura 2000 z obowiązku podejmowania działań, które ograniczą szkody w obrębie przedmiotów ochrony, w tym możliwość uszczuplenia stanu populacji nadobniczy czy pogorszenia jakości siedlisk. Takim ograniczeniu służą właśnie zaplanowane działania ochronne, które trudno uznać za rygorystyczne, kosztowne i powodujące znaczne skutki społeczne i ekonomiczne. W żadnym punkcie nie mówią one o zaniechaniu użytkowania gospodarczego i nie wprowadzają ograniczeń w ilości jego pozyskania.</p>	
22.	<p>Uwaga do uzasadnienia</p> <p>Uważam, że w uzasadnieniu w części Ocena skutków regulacji w punkcie 3 Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego winny znaleźć się dane dotyczące wartości utraconych przychodów Skarbu Państwa z tytułu działań ochronnych związanych z pozostawianiem bez użytkowania powierzchni (dolin potoków, siedliska 91E0), z ochroną nadobniczy alpejskiej, zwiększaniem ilości drewna martwego dla zgniotka</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 24.10.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-41/14 oraz Nadleśnictwo Kołmańca Pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. DZ-732-28/14</p>	<p>RDOŚ w Rzeszowie nie jest w posiadaniu danych pozwalających wykonać tego rodzaju oszacowanie. Ponadto takie wyliczenia wymagają dodatkowych i szczegółowych badań, który pozwoliłyby określić w jakim stopniu proponowane zapisy powielają aktualne regulacje, a w jakim stopniu są rzeczywistym obostrzeniem. Bez tego rodzaju danych szacunek może być obarczony bardzo dużym błędem i pozbawiony merytorycznych podstaw, tym bardziej, że tego rodzaju oszacowanie jest możliwe dopiero po wyznaczeniu przedmiotowych powierzchni oraz określeniu, kiedy należy podawać tę wartość (czy w okresie obowiązywania planu). Na oszacowanie wartości wpłynie bowiem również struktura pozostawianego płatu, jakość surowca drzewnego jaki mógłby zostać pozyskany itp. Bez tych informacji nie</p>	<p>Zapisy uzasadnienia pozostają bez zmian</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	cynobrowego czy nadobnicy alpejskiej.		<p>sposób prawidłowo wykonać żądanego oszacowania.</p> <p>Podkreślić należy, że szereg wskazanych działań ochronnych nie powinna być mierzona jedynie wartością rynkową drewna, które pozostaje w lesie (po odjęciu kosztów związanych z jego produkcją czy zrywką).</p> <p>Pozostawianie bez użytkowania wybranych dolin potoków, terenów źródłiskowych i siedliska łągów ma kardynalne znaczenie dla ochrony przeciwpowodziowej dorzecza Wisłoka i Jasiołki a szerzej patrząc dorzecza górnej Wisły, dla którego formułowany został specjalny program ochrony przed powodzią. Wpływa bowiem bezpośrednio na zwiększenie retencyjności lasów i jego funkcji wodochronnych. Są to tzw. usługi ekosystemowi (usługi regulujące) świadczone przez kompleksy leśne w zakresie gospodarki wodnej, które coraz szerzej przekładane są na wymierne wartości finansowe.</p> <p>Ochrona nadobnicy nie przewiduje zaprzestania użytkowania, nie wpływa również w żaden sposób na wielkość pozyskania.</p> <p>Zwiększanie ilości martwego drewna dla nadobnicy i zgniotka dotyczy drzew dziuplastych i martwych oraz wyrwconych i złamanych – ponadto mowa jest o pozostawianiu takiej ilości, która zapewni właściwy stan ochrony gatunku, nie zaś wszystkich takich drzew.</p>	
23.	<p>Uwaga ogólna</p> <p>W ramach konsultacji społecznych nie zostały udostępnione materiały źródłowe (raporty monitoringu siedlisk, raporty monitoringu gatunków zwierząt, karty oceny siedliska i gatunków zwierząt, warstwy shp, granice siedlisk, stanowiska gatunków zwierząt, proponowane korekty granic, stanowiska monitoringowe, itp.), które również stanowią dokumentację sporządzoną na potrzeby planu zadań ochronnych, o której mowa</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 24.10.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-41/14 oraz Nadleśnictwo Kołmańcza pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. DZ-732-28/14</p>	Odpowiedź udzielono w pkt 3.	Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	w punkcie 1 w/w obwieszczenia			
24.	<p>Uwaga ogólna</p> <p>Projekt zarządzenia jest bardzo ogólny, brakuje szczegółów, które są zawarte w dokumentacji planu, szczególnie w części opisowej. Zgodnie z treścią pkt. 2 w/w obwieszczenia uwagi i wnioski można składać tylko do projektu zarządzenia.</p> <p>W związku z tym proszę o udzieleni odpowiedzi na następujące pytania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jakie jest znaczenie dokumentacji sporządzonej na potrzeby planu zadań ochronnych, która została udostępniona w ramach obwieszczenia, skoro w zarządzeniu nie ma większości tych danych? <p>Czy dokumentacja będzie prawnie wiążąca, podobnie jak zarządzenie?</p> <p>Jeśli tak, to pragnę zaznaczyć, że w odniesieniu do dokumentacji pozostają kwestie, co do których mam wątpliwości i uwagi.</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 24.10.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-41/14 oraz Nadleśnictwo Komańcza pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. DZ-732-28/14</p>	<p>Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska ustanawia PZO w drodze zarządzenia jako akt prawa miejscowego. W celu stworzenia takiego dokumentu planistycznego konieczne jest zebranie szeregu informacji, których całościowe zestawienie stanowi dokumentacja PZO. Na spotkaniach ZLW prezentowana była dokumentacja w celu przybliżenia członkom ZLW całego procesu tworzenia PZO i możliwości wnoszenia uwag. Dokumentacja jest ściśle związana z zarządzeniem niemniej jednak aktem obowiązującym i prawnie wiążącym jest wyłącznie zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych.</p>	<p>Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian</p>
25.	<p>Uwaga do uzasadnienia</p> <p>W uzasadnieniu zarządzenia brakuje informacji o spotkaniach ZLW w dniach 17-18 lutego 2014 r., zgodnie z pismem WPN.261.1.2.2014. MC-1 z dnia 06.02.2014 r. Spotkanie w dniu 17 lutego 2014 r. dotyczyło wyłącznie kwestii związanych z Lasami Państwowymi. W sprawie ww. spotkania oraz składanych uwag i trudności w wyegzekwowaniu pisemny ustaleń, szczegółowo odniosłem się w piśmie ZO-7324-31/14 z dnia 22.04.2014 r. Jednocześnie pragnę zwrócić uwagę, że uzasadnieniu</p>	<p>Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie; pismo z dnia 24.10.2014 r.; zn. spr.: ZO-7324-41/14 oraz Nadleśnictwo Komańcza pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. DZ-732-28/14</p>	<p>Uwagę uwzględniono</p>	<p>W uzasadnieniu zapis „Komunikacja z zainteresowanym i stronami w procesie przygotowania PZO dla obszaru Trzciana opierała się na stronie internetowej” zmieniono na „Komunikacja z zainteresowanym i stronami w procesie przygotowania PZO dla obszaru Ostoja Jaśliska</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	zarządzenia błędnie wpisano obszar „Trzciana” w zdaniu: „Komunikacja z zainteresowanymi stronami w procesie przygotowania PZO dla obszaru Trzciana opierała się na stronie internetowej”			<i>opierała się na stronie internetowej</i> Ponadto dopisano informacje na temat spotkania roboczego przeprowadzonego w dniach 17-18 lutego 2014 r. w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie.
26.	Uwaga ogólna przekazana w lutym 2014 r. Nadleśnictwu dokumentacja jest niepełna, brak w niej między innymi: kart obserwacji oceny stanu siedliska przyrodniczej dla siedliska 91E0, 9180, 6510, 7230, kart obserwacji dla przedmiotów ochrony: 1086 zgniotek cynobrowy i 1087 nadobnica alpejska. Przesłane "Strategie ochrony siedliska przyrodniczego w obszarze Ostoja Jaśliska" dla w/w siedlisk przyrodniczych, nie mogą zastąpić podstawowych dokumentów. Bez tych danych bardzo trudno odnieść się do oceny stanu zachowania przedmiotów ochrony i działań ochronnych. W przyszłości przy prowadzeniu monitoringu w przypadku braku kart obserwacji nie będzie możliwości stwierdzenia zmian poszczególnych wskaźników składających się na ocenę stanu zachowania przedmiotu ochrony. Dodatkowo w piśmie z dnia 6 grudnia 2012 r. znak: ZG-732-13-1/12 informowałem, że na II spotkaniu ZLW w dniu 28 listopada 2012 r. nie przedstawiono	Nadleśnictwo Dukla pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. ZG-732-50/14	Odpowiedź udzielono w pkt.3.	Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>inwentaryzacji, oceny siedlisk, celów, działań ochronnych dla siedlisk przyrodniczych, a materiały na III spotkanie ZLW w dniu 14 grudnia 2012 r. otrzymaliśmy 11 grudnia 2012 r. Brak w uzasadnieniu do zarządzenia informacji o spotkaniu w dniu 17 lutego 2014 r. pracowników PGL LP, RDOŚ Rzeszów, wykonawcy PZO i przyjętych ustaleniach.</p>			
27.	<p>Uwaga ogólna</p> <p>Nadleśnictwo Dukla informuje, że zostało pozbawione możliwości czynnego udziału w postępowaniu o ustalenie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jaśliska. Podczas II spotkania ZLW Fundacja Dziedzictwo Przyrodnicze jako uwagi do projektu PZO przedstawiła Raport o stanie ochrony zgniotka cynobrowego w obszarze Natura 2000 PLH 1800014 Ostoja Jaśliska. Wykonawca raportu nie poinformował Nadleśnictwa Dukla, że w ramach prac terenowych nad PZO wykonuje inwentaryzację zgniotka cynobrowego, tym samym uniemożliwił Nadleśnictwu uczestniczenie w pracach inwentaryzacyjnych. Należy zaznaczyć, że IOP PAN w Krakowie pisemnie informował o terminach prac terenowych swoich ekspertów i nasz pracownik brał udział w inwentaryzacji prowadzonej przez dr T. Olbrychta. W związku z powyższym Nadleśnictwo nie może uznać materiałów przedstawionych przez Fundację Dziedzictwo Przyrodnicze, nie wie w</p>	<p>Nadleśnictwo Dukla pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. ZG-732-50/14</p>	<p>Odpowiedź udzielono w pkt 2 .</p>	<p>Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	jakim zakresie są one rzetelne i wiarygodne.			
28.	<p>Nadleśnictwo zadeklarowało chęć współpracy z wykonawcą PZO Ostoja Jaśliska. pismem z dnia 12 lipca 2012 r. znak: ZG-732-11-1/12 poprosiło o weryfikację błędnie zakwalifikowanych podczas inwentaryzacji w 2007 roku powierzchni siedliska 91E0, z uzasadnieniem zmiany (pismo w załączeniu). Siedlisko przyrodnicze 91E0 w wydzieleniach wymienionych w w/w piśmie zostało już zweryfikowane w Prognozie oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Dukła, pozytywnie zaopiniowanej przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie pismem z dnia 29 marca 2011 r. znak: WOOŚ.410.8.15.2011.IS-2. Dodatkowo informuję, że wykazane w załączniku nr 7 wydzielenia z siedliskiem 91E0 są niezgodne z bazą INVENT w związku z czym Korekty wymaga załącznik nr 7 do przedmiotowego zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Niezgodność siedliska 91E0 z bazą INVENT w następujących wydzieleniach: 04-06-1-05-127d- skład drewna, 04-06-1-05--127b - potok, 04-06-1-05--128b - potok, 04-06-1-05--129a- potok, 04-06-1-05-129a - grunt porolny, założone bloki upraw pochodnych, 04-06-2-07 -280 a - skład drewna, 04-06-2-07 -283-a- potok, 04-6-2-07 -283-b- linia energetyczna, 04-06-2-07-284-a - pow. 0,01ha leśna</p>	Nadleśnictwo Dukła Pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. ZG-732-50/14	Uwagę uwzględniono.	Załączniki nr 7 został poprawiony zgodnie ze wskazaniami

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	niezalesiona, 04-06-2-07-284-b- linia energetyczna, 04-06-2-08-61-a nie jest to siedlisko 91 EO, 04-06-2-08-61-b- nie jest to siedlisko 91 EO, 04-06-2-08-62g- skład drewna, 04-06-2-08-63-i - potok, 04-06-2-08-64-b- nie jest to siedlisko 91 EO, 04-06-2-08-65-b- łąka, 04-06-2-08-65-c - nie jest to siedlisko 91 EO, 04-06-2-08-66 - d- nie jest to siedlisko 91 EO, 04-06-2-08-66-f- nie jest to siedlisko 91 EO, 04-06-2-08-88-f- skład drewna, 04-06-2-08-97-b- powierzchnia leśna niezalesiona, 04-06-2-08-97d- skład drewna, 04-06-2-10-41-c- nie jest to siedlisko 91 EO, 04-06-2-10-59-d- nie jest to siedlisko 91 EO, 04-06-2-08-97a weryfikacja zgłoszona pismem ZG-732-11-1/12 , 04-06-2-10 57f- weryfikacja zgłoszona pismem ZG-732-11-1/12, 04-06-2-11-107-b- pastwisko i budynki LP.			
29.	W załączniku 7 do zarządzenia brak wydzielenia z siedliskiem priorytetowym 9180 na Górze Piotruś, które jest objęte monitoringiem przyrodniczym GIOŚ. Zaś w wydzieleniu 04-06-1-05-113-i zainwentaryzowano siedlisko 7230, którego lokalizacja nie jest Nadleśnictwu znana. Równocześnie zaznaczam, że pismem 3 września 2012 r. znak: ZG-732-11-2/12 poinformowałem wykonawcę PZO o weryfikacji przez eksperta przyrodniczego siedliska nieleśnego 6510 podczas sporządzania programu rolno środowiskowego dla Nadleśnictwa Dukla i powierzchni siedlisk	Nadleśnictwo Dukla pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. ZG-732-50/14	Wskazane wydzielenia, na których, pomimo wykazania w bazie INVENT, nie występuje siedlisko 6510 nie zostały wykazane w załączniku nr 7. W związku z tym, że istnieje duża niezgodność danych dotyczących tego siedliska w bazie INVENT z rzeczywistą roślinnością, zdecydowano, że dane te powinny zostać poddane weryfikacji w ramach uzupełniania wiedzy o rozmieszczeniu siedlisk 6510 w obszarze.	Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>objętych tym programem (pismo w załączeniu). W załączniku nr 7 do zarządzenia brak siedliska 6510 na gruntach PGL LP. W kolumnę obszar wdrażania dla PGL LP lub w załączniku nr 7 należy wpisać numery wydzieżeń leśnych i powierzchnię siedlisk przyrodniczych. Dodatkowo przekazać warstwę numeryczną siedlisk przyrodniczych z atrybutami adresu leśnego i przypisanym siedliskiem przyrodniczym oraz powierzchnią w formacie shp (układ PWUG 1992). Określenie lokalizacji i powierzchni siedlisk wymagane jest zgodnie z §3 pkt.1 Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 oraz §6, ust.4 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 roku w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu.</p>			
30	<p>Uwaga do załącznika nr 3</p> <p>Dla 1086 zgniotka cynobrowego i 4026 zagłębka bruzdkowanego jako zagrożenie istniejące wpisano „<i>zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska;- brak wystarczającej ilości i nieodpowiednia struktura martwego drewna, co wynika z przeszłej gospodarki leśnej.</i>” Nie wiem na podstawie jakich danych uznano to</p>	<p>Nadleśnictwo Dukla pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. ZG-732-50/14</p>	<p>Odpowiedzi udzielono w pkt 8.</p>	<p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 3 jako zagrożenie istniejące dla zagłębka bruzdkowanego dopisano zagrożenie oznaczone kodem U - Nieznane zagrożenie lub nacisk, z wyjaśnieniem: „brak wystarczającej wiedzy o gatunku w obszarze”.</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>zagrożenie za istniejące. Dominującym siedliskiem przyrodniczym na terenie obszaru jest 9130, w której na 11 powierzchni monitoringowych na 10 wskaźnik martwego drewna (łącznie zasoby) został oceniony na FV, powyżej 20m³/ha.</p> <p>Analizując wymagania siedliskowe określone w metodyce GIOŚ dla w/w owadów i uzyskane wyniki z pomiaru leżącego lub stojącego martwego drewna o długości powyżej 3 m i grubości powyżej 30 cm, zostały spełnione na wszystkich 11 powierzchniach monitoringowych.</p> <p>Wniosek: Proszę zagrożenie J03.01 dla 1086 zgniotka cynobrowego przenieść z istniejących do potencjalnych. 4026 zagłębek bruzdkowany- nie stwierdzony, stan nieznany, należy wykreślić z zagrożeń.</p>			<p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 5 dla zagłębka bruzdkowanego dopisano działania ochronne dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o treści „wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej zagłębka bruzdkowanego w obszarze wraz z określeniem jego stanu zachowania, wskazaniem zagrożeń oraz niezbędnych działań ochronnych.”</p>
31	<p>Uwaga do załącznika nr 3</p> <p>Dla 1087 Nadobnicy alpejskiej wpisano zagrożenie istniejące B07 Inne rodzaje praktyk leśnych - pozostawianie w obszarze Natura 2000 oraz w jego sąsiedztwie pozyskanego drewna, szczególnie stosowego w okresie pojawiania się imago stanowią pułapkę ekologiczną.</p> <p>Nie przedstawiono żadnych wyników badań, obserwacji, jaka jest skala tego problemu w obszarze, które części obszaru są preferowane przez nadobnicę, jak długi okres przelegiwania drewna może stanowić pułapkę ekologiczną. Największe zagrożenie jest związane z przelegiwaniem</p>	<p>Nadleśnictwo Dukla pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. ZG-732-50/14</p>	<p>Odpowiedzi udzielono w pkt. 9</p>	<p>Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>kilkunastomiesięcznym drewna opałowego przy zabudowaniach położonych w sąsiedztwie kompleksów leśnych.</p> <p>Drugim zagrożeniem dla tego gatunku jest zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska - brak wystarczającej ilości i nieodpowiednia struktura martwego drewna, co wynika z przeszłej gospodarki leśnej.</p> <p>W zarządzeniu ani dokumentacji nie określono progowych ilości martwego drewna wymaganych do zachowania siedliska nadobnicy alpejskiej, które pozwoliłyby na bezpieczne trwanie populacji w lasach gospodarczych. Nie ma również kart obserwacji dla nadobnicy alpejskiej w ramach oceny stanu siedlisk.</p> <p>Wniosek: Wskazać parametry na podstawie, których wpisano ten rodzaj zagrożenia. Przenieść zagrożenie 807 i J03.01 z istniejących do potencjalnych.</p>			
32	<p>Uwaga do załącznika nr 5</p> <p>Działania ochronne dla siedliska 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie i 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk.</p> <p>Za wykonanie działania ochronnego odpowiedzialny jest w przypadku własności Skarbu Państwa zarządca nieruchomości, w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na podstawie przepisów prawa albo w</p>	<p>Nadleśnictwo Dukla pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. ZG-732-50/14</p>	<p>Zapis dotyczący wskazania jako podmiotu odpowiedzialnego za realizację obligatoryjnych działań ochronnych Właściciela lub zarządcę gruntu wynika z wytycznych wskazanych przez GDOŚ. Zgodnie z pismem z dnia 9 marca 2012 r. znak: DON-WZ.600.8.2012.SŚ „Za wykonanie działań obligatoryjnych odpowiedzialny jest rolnik(właściciel lub użytkownik gruntów rolnych). Za wykonanie działań fakultatywnych na obszarach objętych wsparciem unijnym odpowiedzialny jest właściciel lub użytkownik gruntów rolnych, beneficjent Programu rolnośrodowiskowego. Za osiągnięcie celów Dyrektywy siedliskowej i Dyrektywy ptasiej w wyniku realizacji działań fakultatywnych na obszarach nie objętych wsparciem unijnym odpowiedzialny jest regionalny dyrektor</p>	<p>Zapisy Zarządzenia pozostają bez zmian</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000.</p> <p>Wniosek: Proszę doprecyzować zapis i wskazać konkretny przepis prawa nakładający ten obowiązek dla 6510 i 7230 na zarządcę gruntu własności SP.</p>		<p><i>ochrony środowiska.</i>” Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe posiadają w zarządzie grunty Skarbu Państwa i to do niego (PGLP) należy właściwe użytkowanie tych gruntów. Przytoczony zapis dotyczący określenia organu odpowiedzialnego za realizację działań ochronnych jest zapisem ujednoczonym stosowanych we wszystkich Planach Zadań Ochronnych i nie ma podstawy do jego modyfikacji.</p>	
33	<p>Uwaga do załącznika nr 5</p> <p>Działania ochronne dla 91E0 - <i>przywrócenie właściwego stanu ochrony siedliska przyrodniczego. Pozostawienie bez użytkowania gospodarczego płatów siedliska położonych na gruntach SP wraz z bezpośrednim otoczeniem, za wyjątkiem cięć sanitarnych i usuwania gatunków obcych ekologicznie.</i></p> <p>Niezrozumiałe i nieuzasadnione jest wyłączenie z użytkowania gospodarczego bezpośredniego otoczenia łągów.</p> <p>Dla łągów na gruntach prywatnych - <i>utrzymanie arealu łągów. Pozostawienie bez użytkowania lub użytkowanie łągów z zachowaniem arealu i cech siedliska.</i></p> <p>Odmienne działania ochronne dla tego samego przedmiotu ochrony dla gruntów nie będących własnością Skarbu Państwa skutkuje nierównym traktowaniem podmiotów (Lasy Państwowe, lasy innych własności) w zakresie ochrony siedlisk, zwłaszcza jak wynika z załącznika nr 7 na gruntach prywatnych jest ich dużo</p>	<p>Nadleśnictwo Dukla pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. ZG-732-50/14</p>	<p>Na podstawie wniesionych uwag wykreślono zapis dotyczący pozostawienia bez użytkowania bezpośredniego otoczenia łągów.</p> <p>Odnośnie kwestii różnicy w zapisach dla gruntów państwowych i prywatnych odpowiedzi udzielono w pkt. 7.</p>	<p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 5 w wierszu określającym działania ochronne dla siedliska 91E0 zapis „<i>Przywrócenie właściwego stanu ochrony siedliska przyrodniczego. Pozostawienie bez użytkowania gospodarczego płatów siedliska położonych na gruntach SP w zarządzie LP wraz z bezpośrednim otoczeniem, za wyjątkiem cięć sanitarnych i usuwania gatunków obcych ekologicznie.</i>” zmieniono na „<i>Przywrócenie właściwego stanu ochrony siedliska przyrodniczego. Pozostawienie bez użytkowania gospodarczego, za wyjątkiem cięć sanitarnych i usuwania gatunków obcych ekologicznie, płatów siedliska położonych na</i></p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>więcej.</p> <p>Wniosek: Wykreślić zapis o zakazie użytkowania gospodarczego bezpośredniego otoczenia łągów.</p>			<p><i>gruntach Skarbu Państwa będących w zarządzie Lasów Państwowych."</i></p>
34	<p>Uwaga do załącznika nr 5</p> <p>Działania ochronne dla 9110 Kwaśne buczyny i 9130 Żyzne buczyny - <i>"pozostawianie bez użytkowania trudno dostępnych stoków i dolin potoków wraz z obszarami źródłiskowymi; szczegółowy zasięg wyłączeń zostanie wyznaczony w trakcie najbliższej rewizji planu urządzenia lasu w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000"</i>.</p> <p>Stan tych siedlisk został oceniony jako właściwy FV. Nie wskazano jakie wskaźniki parametru należy poprawić. Zawsze przy pracach urządzeniowych wyłączone są z użytkowania tereny ze względu na funkcje glebochronne i wodochronne lasu. W obowiązującym planie urządzenia lasu na siedlisku 9130 nie zaplanowano zabiegów na powierzchni 1240 ha (20,98%). Działania ochronne nie powinny być planowane do dokumentów, których nie ma na dzień opracowania PZO.</p> <p>Wniosek: Usunąć działanie ochronne <i>"pozostawianie bez użytkowania trudno dostępnych stoków</i> "</p>	<p>Nadleśnictwo Dukla Pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. ZG-732-50/14</p>	<p>Odpowiedzi udzielono w pkt. 14 .</p>	<p>Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian</p>
35	<p>Uwaga do załącznika nr 5</p> <p>Działania ochronne dla 9180 Jaworzyny. Potrzeba szczegółowej lokalizacji tego cennego siedliska, zajmującego</p>	<p>Nadleśnictwo Dukla Pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. ZG-732-50/14</p>	<p>Uwagę uwzględniono</p>	<p>Działaniem ochronnym objęto wyłącznie siedlisko 9180 zlokalizowane na gruntach PGL LP</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>niewielkie powierzchnie była zgłaszana na spotkaniach ZLW. W załączniku nr 7 wykazane są jaworzyny na gruntach prywatnych. Nadleśnictwo nie może być podmiotem odpowiedzialnym za wykonanie działań ochronnych na gruntach prywatnych.</p>			
36	<p>Uwaga do załącznika nr 5</p> <p>Działania ochronne dla 1303 Podkowiec mały "konserwacja istniejącej kraty"; podmiot odpowiedzialny: Nadleśnictwo Dukla. Krata została zamontowana przez Stowarzyszenie PRO Natura, nie ma podstaw prawnych do finansowania tego działania ochronnego przez Nadleśnictwo Dukla.</p> <p>Wniosek: Organem odpowiedzialnym za wykonanie działania ochronnego powinien być RDOŚ w Rzeszowie.</p>	<p>Nadleśnictwo Dukla pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. ZG-732-50/14</p>	<p>Uwagę uwzględniono.</p>	<p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 5 w wierszu określającym podmiot odpowiedzialny za wykonanie działania ochronnego dla podkowca małego, nocka dużego, nocka orzęsionego, nocka Bechsteina „Ograniczenie dostępu do jaskini „Gdzie Wpadł Grotołaz” w okresie zimowania nietoperzy (zamknięcie jaskini w pierwszych dniach października i otwarcie na początku kwietnia, konserwacja istniejącej kraty).” zapis „Nadleśnictwo Dukla” zmieniono na „RDOŚ w Rzeszowie”.</p>
37	<p>Uwaga do załącznika nr 5</p> <p>Działanie ochronne 4014 Biegacz urozmaicony - "pozostawianie bez użytkowania</p>	<p>Nadleśnictwo Dukla Pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. ZG-732-50/14</p>	<p>Odpowiedzi udzielono w pkt. 17 .</p>	<p>Zakres zmian wskazano w pkt.17.</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p><i>trudno dostępnych stoków i dolin potoków wraz z obszarami źródłiskowymi ; szczegółowy zasięg wyłączeń zostanie wyznaczony w trakcie najbliższej rewizji planu urzędzenia lasu w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000";</i></p> <p>obszar wdrażania: cały obszar Natura 2000.</p> <p>Ocena ogólna stanu ochrony została określona jako XX-stan nieznany. Jedno stanowisko monitoringowe w obszarze i do niego do czasu rozpoznania rozmieszczenia lokalizacji nowych stanowisk powinny być przyporządkowane działania ochronne. Stanowiskiem nie może być cały obszar, zostało to umotywowane przy działaniach ochronnych dla nadobnicy alpejskiej. Dodatkowo nie powinno planować się działań ochronnych do dokumentów, których jeszcze nie ma.</p> <p>Wniosek: Usunąć działanie ochronne "pozostawianie bez użytkowania trudno dostępnych stoków</p>			
38	<p>Uwaga do załącznika nr 5</p> <p>Działania ochronne dla przedmiotu ochrony 1087 Nadobnica alpejska. Status prawny ochrony nadobnicy alpejskiej jest bardzo dobrze znany. Wiele publikacji wskazuje na potrzebę programów i badań w zakresie biologii, wymagań ekologicznych i dynamiki populacji tego gatunku w związku z nowymi informacjami w zakresie gatunku rośliny żywicielskiej larw nadobnicy alpejskiej i zajmowanych przez nią siedlisk. Na terenie</p>	<p>Nadleśnictwo Dukla pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. ZG-732-50/14</p>	<p>Do kwestii obszaru wdrażania przedmiotowego działania ochronnego odniesiono się w pkt. 7. Na podstawie wcześniejszej uwagi obszar wdrażania został zmieniony na „powierzchnie, na których występują leśne siedliska przyrodnicze (9110, 9130, 9170, 9180).”</p> <p>Oдноśnie kwestii działań ochronnych zaproponowanych dla nadobnicy alpejskiej odpowiedź udzielono w pkt. 9. Ponadto należy zwrócić uwagę, że w konsultowanym projekcie zarządzenia nie ma mowy o składowaniu drewna powyżej 2 km od drzewostanów bukowych. Nie ma również zapisu, że w przypadku nie wywiezienia pozyskanego drewna w terminie do 15 czerwca należy pozostawić drewna do mineralizacji. Należy zgodzić się z Nadleśnictwem w kwestii tzw. deprecjacji drewna.</p>	<p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 5 w kolumnie dotyczącej obszaru wdrażania działania ochronnego polegającego na „poprawie struktury i zwiększeniu ilości martwego drewna.” dla nadobnicy alpejskiej i zgniotka cynobrowego, zapis „kompleksy leśne obszaru Natura 2000”</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>Nadleśnictwa nie stwierdzono stanowisk, które mogą być uznane za aktualne i trwałe stanowiska gatunku. Nie prowadzono monitoringu. Według informacji zawartej w dokumentacji PZO liczebność populacji nadobnicy zasiedlającej obszar Ostoja Jaśliska jest nieznana, rozpoznania wymaga zarówno rozmieszczenie jak i stan siedlisk, obserwacje gatunku mają tu charakter przypadkowy. W dokumentacji PZO wskazano miejsca rokujące występowanie nadobnicy alpejskiej. W świetle wyżej przytoczonych danych Nadleśnictwo Dukla informuje, że zaproponowane działania ochronne dla nadobnicy z obszarem wdrażania "Cały obszar Natura 2000" ze względu na bardzo dużą powierzchnię działania ochronnego są nie do zaakceptowania. Jest to bardzo duży obszar i wywóz pozyskanego drewna do 15 czerwca jest warunkowany wieloma czynnikami obiektywnymi, niezależnymi od Nadleśnictwa, których nie da się przewidzieć np. szkody abiotyczne, warunki pogodowe uniemożliwiające zrywkę drewna, zamykanie lokalnych dróg wywozowych, załamanie rynku drzewnego, upadłość firmy, która w umowie miała zakontraktowane drewno, brak popytu na dany gatunek itp. W takich sytuacjach działanie nie jest możliwe do wykonania bez zabezpieczenia</p>		<p>Polega ono na tym, że drewno, które zbyt długo zalega na składzie, może ulec np. zaparzeniu skutkującym koniecznością przespecyfikowania drewna do niższej klasy jakościowej w efekcie czego następuje obniżenie wartości drewna. Zaplanowane zabiegi dla nadobnicy (unikanie pozyskiwania ww. gatunków drzew w okresie 15 czerwca – 15 września, a jeśli w tym okresie zostaną pozyskane – wywiezienie ich bez zbędnej zwłoki (w terminie nie dłuższym niż 14 dni) poza obszar Natura 2000) przyczynią się wywożenia surowca bez zaparzeń, które powstają najczęściej przy ścinie drzew liściastych w okresie letnim.</p>	<p>zmieniono na „Obszar siedlisk przyrodniczych 9130, 9110, 9170, 9180 zgodnie z wykazem działek za-mieszczonym w załączniku nr 7”</p> <p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 5 jako działanie dotyczące uzupełnienia stanu dla nadobnicy alpejskiej <i>Rosalia alpina</i> dopisano „wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej gatunku w obszarze wraz z określeniem jego stanu zachowania, wskazaniem zagrożeń oraz niezbędnych działań ochronnych.”</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>znaczących środków finansowych. Nadleśnictwo nie dysponuje gruntem, na którym można by składować drewno oddalonym o więcej niż 2 km od drzewostanów bukowych.</p> <p>Konieczne byłoby wynajęcie lub wdzierżawienie gruntu. Ponadto transport w miejsce składowania wymagałby poniesienia znacznych kosztów. Pozyskanie drewna, zrywka drewna generują znaczne koszty, do tego dochodzi wartość drewna, która jest wyceniona na magazynie Nadleśnictwa.</p> <p>W przypadku nie wywiezienia pozyskanego drewna w terminie do 15 czerwca i pozostawienia drewna do mineralizacji istnieje ryzyko powstania szkody w mieniu Skarbu Państwa. Szkada ta może przybrać przede wszystkim postać tzw. <i>lucrum cessans</i> czyli utraconych korzyści, które mogłoby osiągnąć Nadleśnictwo, gdyby w ramach prawidłowej gospodarki leśnej pozyskało, zerwało i w ostateczności sprzedało drewno uzyskując stosowną cenę. Do tego typu szkody można zaliczyć zjawisko tzw. deprecjacji drewna.</p> <p>Polega ono na tym, że drewno, które zbyt długo zalega na składzie, może ulec np. zaparzeniu skutkującym koniecznością przespecyfikowania drewna do niższej klasy jakościowej w efekcie czego, następuje obniżenie wartości drewna.</p> <p>Przypadek szkody polegającej na <i>Lucrum cessans</i> jest uregulowany w przepisach art. 361 § 2 kodeksu cywilnego. Przepis ten może stanowić podstawę</p>			

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>do dochodzenia roszczeń od podmiotu, który swoim działaniem lub zaniechaniem doprowadził do utraty przez Nadleśnictwo spodziewanych korzyści.</p> <p>Niezależnie od opisanego powyżej przypadku szkody w postaci utraconych korzyści, zakaz wywozu drewna będzie wiązało się także z powstaniem tzw. szkody rzeczywistej (<i>damnum emergens</i>), która będzie obejmowała już poniesione koszty pozyskania i zrywki, które to koszty poniesione przez Nadleśnictwo nie znajdują żadnego pokrycia w zysku ze sprzedaży drewna.</p> <p>Dodatkowo należy wskazać, iż w umowach sprzedaży drewna zawieranych przez Nadleśnictwa zastrzegane są kary umowne m. in. z tytułu nieprzygotowania drewna do odbioru. Zakładając, że na skutek braku możliwości wywozu pozyskanego drewna, Nadleśnictwo nie wywiąże się z obowiązku dostarczenia zakontraktowanego drewna, będzie obowiązane zapłacić kupującemu karę umowną z tego tytułu. Kwota zapłaconej wówczas kary umownej będzie traktowana jako szkoda poniesiona przez Nadleśnictwo.</p> <p>W świetle obowiązujących przepisów ustawy o ochronie przyrody działania ochronne, w tym szczególnie ochrony czynnej powinny być przypisane do miejsc występowania. Co słusznie podniesiono w uzasadnieniu do projektu zarządzenia w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Ostoja Jaśliska "Dla zgniotka cynobrowego oraz nadobnicy alpejskiej zaplanowano działania</p>			

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p><i>polegające na zwiększeniu ilości martwego drewna na stanowiskach gatunków poprzez pozostawianie drzew dziuplastych i martwych oraz wyróconych i złamanych do naturalnego rozkładu."</i></p> <p>W zarządzeniu stanowiskiem dla nadobnicy alpejskiej jest cały obszar Ostoja Jaśliska. co jest nie do przyjęcia.</p> <p>Nie przedstawiono stanu oceny zachowania siedliska dla nadobnicy alpejskiej, nie wskazano parametru wskaźnika na podstawie, którego zapisano "<i>Poprawa struktury i zwiększenie ilości martwego drewna poprzez pozostawianie drzew dziuplastych i martwych oraz wyróconych i złamanych do naturalnego rozkładu I za wyjątkiem drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia."</i></p> <p>Nie określono do jakiej wielkości mam zwiększać zasoby martwego drewna, nie uwzględniono sytuacji kłęskowych. Nie jest możliwe pozostawianie wszystkich wyróconych i złamanych drzew. Martwe drewno nie jest czynnikiem warunkującym występowanie nadobnicy alpejskiej, potwierdza do zapis w dokumentacji PZO "Na uwagę zasługuje fakt, że na podobne, dobrze rokujące miejsca nie natrafiono w żadnym z trzech kontrolowanych rezerwatów"</p> <p>Wniosek: Zmienić obszar wdrażania działań ochronnych "<i>Ograniczenie pozostawiania w obszarze w okresie tzw. rójki... ; unikanie pozostawiania ww. gatunków ... oraz poprawa struktury i zwiększenie ilości martwego</i></p>			

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p><i>drewna</i>", do stanowisk występowania, miejsc rojujących występowanie (zapisanych w dokumentacji do PZO).</p> <p>Wskazać, które wskaźniki oceny stanu zachowania nadobniczy alpejskiej są wiążące do PZO i podać dane wyjściowe przyjęte do PZO z opisem wartości przyjętym do stopnia zachowania.</p> <p>Przy pozostawieniu takich zapisów i dla tak dużego obszaru wdrażania należy przygotować analizę skutków gospodarczych i ekonomicznych, która powinna być ujęta w uzasadnieniu do zarządzenia.</p> <p>Reasumując, tak zaplanowane działania ochronne, ograniczenia na tak dużej powierzchni, zwłaszcza że są już wyłączone z użytkowania gospodarczego powierzchni z rezerwatami przyrody, ochroną strefowa ptaków, mogą doprowadzić do deprecjacji surowca na pniu i doprowadzić do pogorszenia stanu zdrowotnego drzewostanów, a w dłuższej perspektywie do rozpadu drzewostanów.</p>			
39	<p>Uwaga do załącznika nr 5</p> <p>Działania ochronne dla przedmiotu ochrony 1086 Zgniotek cynobrowy - <i>"Poprawa struktury i zwiększenie ilości martwego drewna poprzez pozostawianie drzew dziuplastych i martwych oraz wywróconych i złamanych do naturalnego rozkładu, za wyjątkiem drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia."</i> obszar wdrażania: kompleksy leśne obszaru</p>	<p>Nadleśnictwo Dukla Pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. ZG-732-50/14</p>	<p>Odpowiedzi udzielono w pkt 20.</p>	<p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 5 w kolumnie dotyczącej obszaru wdrażania działania ochronnego polegającego na <i>„poprawie struktury i zwiększeniu ilości martwego drewna.”</i> dla nadobniczy alpejskiej i zgniotka cynobrowego, określony dotych-</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>Natura 2000. Działanie ochronne w zakresie zwiększania ilości martwego drewna w powiązaniu ze stanem FV potencjalnego siedliska 9130 dla zgniotka cynobrowego jest nieuzasadnione. Kwestia obszaru wdrażania została omówiona przy nadobnicy alpejskiej.</p> <p>Wniosek: Usunąć działanie ochronne "Poprawa struktury i zwiększenie ilości martwego drewna"</p>			<p>czas jako „kompleksy leśne obszaru Natura 2000” zmieniono na „Obszar siedlisk przyrodniczych 9130, 9110, 9170, 9180 zgodnie z wykazem działek za-mieszczonym w załączniku nr 7”</p>
40	<p>Zgodnie z zapisem pkt.2 przedmiotowego obwieszczenia uwagi i wnioski można składać jedynie do projektu zarządzenia. Projekt zarządzenia zaś jest bardzo ogólny, niektóre kwestie zostały szczegółowo opisane w dokumentacji planu, mam uwagi do dokumentacji planu. Proszę o wyjaśnienie w jakim zakresie dokumentacja planu będzie obowiązująca dla Nadleśnictwa, co w przypadku niezgodności między dokumentami.</p>	<p>Nadleśnictwo Dukla pismo z dnia 27.10.2014 r. zn. spr. ZG-732-50/14</p>	<p>Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska ustanawia PZO w drodze zarządzenia jako akt prawa miejscowego. W celu stworzenia takiego dokumentu planistycznego konieczne jest zebranie szeregu informacji, których całościowe zestawienie stanowi dokumentacja PZO. Dokumentację opracowuje się na podstawie szablonu dokumentacji w którym określony jest kształt i format wszystkich tabel w niej zawartych. Dokumentacja tworzona na potrzeby PZO była opracowywana przez wykonawców działających na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Odebrana od wykonawców dokumentacja stanowiła jednak ich opracowanie autorskie. Na podstawie szeregu uwag wpływających do RDOŚ w ramach procesu tworzenia PZO do projektu zarządzenia wprowadzono zmiany, mając jednak na uwadze fakt, iż dokumentacja jest nierozzerwalnie związana z projektem zarządzenia uwagę należy uznać za właściwą i przed zatwierdzeniem PZO wszelkie zmiany zawarte obecnie w projekcie zarządzenia zostaną przeniesione do dokumentacji. Niemniej jednak aktem obowiązującym i prawnie wiążącym jest wyłącznie zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych.</p>	<p>Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian</p>
41	<p>Uwaga ogólna</p> <p>Zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151,</p>	<p>Nadleśnictwo Rymanów pismo z dnia 27.10.2014 r. Zn. spr.: NN-732-14-5/14</p>	<p>Odpowiedzi udzielono w pkt. 2.</p>	<p>Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>poz. 1220 z późno zmian.) sporządzający projekt planu zadań ochronnych winien umożliwić zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem tego projektu. Spotkania ZLW nie są formą udziału w sporządzaniu planu, a jedynie platformą prezentowania gotowego dokumentu, co do którego można wnosić ewentualne uwagi. W przypadku prac nad planem zadań ochronnych dla ww. obszaru zarządca gruntów Skarbu Państwa - Nadleśnictwo Rymanów, nie został poinformowany o pracach terenowych związane z pomiarami wykonywanymi przez Fundację Dziedzictwo Przyrodnicze w ramach sporządzenia "Raportu o stanie ochrony Zgniotka cynobrowego <i>Cucujus cinnaberinus</i> w obszarze Natura 2000 PLH180014 Ostoja Jaśliska". Brak takich informacji uniemożliwił pracownikom LP wzięcia udziału w pracach terenowych w roli obserwatorów, choć prace były wykonywane na gruntach przez nas zarządzanych. Dodatkowo ww. raporcie zawarta jest informacja, że "zamiar przeprowadzenia rozpoznania entomologicznego <i>był</i> zgłoszony <i>pisemnie</i> odpowiednim <i>zarządcą</i> terenu tj. <i>nadleśniczym Dukla, Rymanów, Komańcza</i>". Pragnę wyjaśnić, że ww.</p>			

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>wniosek pisemny Fundacji Dziedzictwo Przyrodnicze, dotyczył rozpoznania entomologicznego mającego na celu określenie stanu i zasięgu populacji chrząszczy saproksylicznych (m.in. ogniczka większego) i w żadnym formułowaniu nie została zawarta informacja, że prace prowadzone są na potrzeby planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 "Ostoja Jaśliska" w ramach sporządzenia "Raportu o stanie ochrony Zgniotka cynobrowego <i>Cucujus cinnaberinus</i> w obszarze Natura 2000 PLH180014 Ostoja Jaśliska".</p> <p>Dodatkowo informujemy, że Fundacja Dziedzictwa Przyrodniczego nie przedstawiła dokumentu (zezwolenia Dyrektora RDOŚ w Rzeszowie), który pozwala na odstępstwa od ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późno zmian) w stosunku do gatunku Zgniotek cynobrowy <i>Cucujus cinnaberinus</i>, jak i gatunku Orlik krzykliwy <i>Aquila pomarina</i> - w trakcie prowadzonych przez Fundację Dziedzictwa Przyrodniczego została naruszona strefa ochronna ustanowiona dla tego gatunku (leśnictwo Bieszczady oddział 360d).</p> <p>Fundacja Dziedzictwa Przyrodniczego zlokalizowała powierzchnię badawczą w drzewostanie nasiennym, co jest naruszeniem Ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 roku OZ.U. 1991 Nr 101 poz. 444, art.26 Lasy stanowiące własność Skarbu</p>			

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	Państwa, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, są udostępniane dla ludności. Stałym zakazem wstępu objęte są lasy stanowiące: powierzchniowo doświadczone i drzewostany nasienne.			
42	<p>Uwaga ogólna</p> <p>Zwracam również uwagę na terminy udostępniania materiałów dla członków ZLW. Materiały były przekazywane tuż przed spotkaniami ZLW (II ZLW - spotkanie w dniu 28.11.2012 r., dokumentację udostępniono w dniu 22.11.2012 r.; III ZLW - spotkanie w dniu 14.12.2012 r., dokumentację udostępniono w dniu 11.12.2012 r.), co uniemożliwiło pełne zapoznanie się i weryfikację danych zawartych w dokumentacji.</p>	<p>Nadleśnictwo Rymanów Pismo z dnia 27.10.2014 r. Zn. spr.: NN-732-14-5/14</p>	<p>Spotkania Zespołu Lokalnej Współpracy są formą współpracy wypełniającą zapisy art. 28 ustawy o ochronie przyrody przyjętą przy realizacji całego projektu POIS.05.03.00-00-186/09, niemniej jednak uwagi i wnioski do przekazanego materiału można było składać nie tylko w trakcie spotkań, ale również po nich, zwykle bez wyznaczonych ram czasowych, co dawało bardzo dużo czasu na wnikliwe zapoznanie się z dokumentem i sformułowanie uwag. Kumulowanie spotkań ZLW wynikało z przyjętego harmonogramu prac, niemniej jednak do tej pory żaden z członków ZLW, za wyjątkiem PGL LP nie składał uwag dotyczących terminów spotkań. Dodatkowo w dniach 17-18 lutego 2014 r. zorganizowano spotkanie dotyczące zapisów PZO dla obszarów Ostoja Jaślicka i Jasiołka dedykowane PGL LP, gdzie jeszcze raz omawiano zapisy dokumentacji PZO i zarządzeń oraz w wyniku wzajemnych wyjaśnień wniesiono szereg zmian do wymienionych dokumentów.</p>	<p>Zapisy Zarządzenia pozostają bez zmian</p>
43	<p>Udostępniony w ramach konsultacji społecznych projekt zarządzenia i dokumentacja w istotny sposób różnią się od siebie. W dokumentacji są inne działania ochronne, niż w projekcie zarządzenia np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dla nadobniczy alpejskiej - w dokumentacji PZO nie ma działania ochronnego wyznaczającego terminy wywozu oraz pozyskiwania drewna w związku z ochroną Nadobniczy alpejskiej, które znajduje się w projekcie zarządzenia - dla Zgniotka cynobrowego - w dokumentacji PZO działanie ochronne dotyczące poprawy struktury i zwiększania ilości 	<p>Nadleśnictwo Rymanów Pismo z dnia 27.10.2014 r. Zn. spr.: NN-732-14-5/14</p>	<p>Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska ustanawia PZO w drodze zarządzenia jako akt prawa miejscowego. W celu stworzenia takiego dokumentu planistycznego konieczne jest zebranie szeregu informacji, których całościowe zestawienie stanowi dokumentacja PZO. Dokumentację opracowuje się na podstawie szablonu dokumentacji w którym określony jest kształt i format wszystkich tabel w niej zawartych. Dokumentacja tworzona na potrzeby PZO była opracowywana przez wykonawców działających na zlecenie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Odebrana od wykonawców dokumentacja stanowiła jednak ich opracowanie autorskie. Na podstawie szeregu uwag wpływających do RDOŚ w ramach procesu tworzenia PZO do projektu zarządzenia wprowadzono zmiany, mając jednak na uwadze</p>	<p>Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>martwego drewna odnosi się do siedlisk przyrodniczych (9130,9110,9170,9180) a w projekcie zarządzania do kompleksów leśnych obszaru Natura 2000</p> <p>W przypadku działań ochronnych wymienionych w projekcie zarządzenia tabela przedstawiająca działania ochronne (załącznik nr 5) różni się od działań ochronnych w dokumentacji projektu planu zadań ochronnych. W projekcie zarządzenia nie uwzględnia kosztów proponowanych działań ochronnych za które podmiotem odpowiedzialnym jest m.in. PGL LP, co jest niezgodne z § 3 ust. 6. pkt. f Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Oz.U. Nr. 34, poz. 186 z późno zm.).</p>		<p>fakt, iż dokumentacja jest nierozdzielnie związana z projektem zarządzenia uwagę należy uznać za właściwą i przed zatwierdzeniem PZO wszelkie zmiany zawarte obecnie w projekcie zarządzenia zostaną przeniesione do dokumentacji.</p> <p>Niemniej jednak aktem obowiązującym i prawnie wiążącym jest wyłącznie zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych.</p>	
44	<p>Uwaga do załącznika nr 5</p> <p>Zgodnie z art. 28 ust. 10 pkt 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późno zmian.) Plan Zadań Ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera wskazania do zmian dla nieistniejących dokumentów w związku z powyższym uważam, że formułowanie działania ochronnego w postaci <i>"pozostawianiu bez użytkowania trudno dostępnych stoków i dolin potoków wraz z obszarami źródłiskowymi; szczegółowy zasięg wyłączeń zostanie wyznaczony w trakcie najbliższej rewizji planu urzędzenia lasu w uzgodnieniu z organem</i></p>	<p>Nadleśnictwo Rymanów Pismo z dnia 27.10.2014 r. Zn. spr.: NN-732-14-5/14</p>	<p>Odpowiedzi udzielono w pkt. 6.</p>	<p>Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p><i>sprawującym nadzór nad obszarem" za niezgodne z w/w ustawą.</i></p> <p>Zgodnie z pkt. 130 (str. 35) wytycznych wydanych przez GDOŚ z 12.12.2014 r. pt. <i>"Opracowywanie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000"</i>, które wykonawca planu zobowiązany był stosować (opis przedmiotu zamówienia), działania ochronne <i>"powinny być sformułowane, tak by miały samodzielny sens.</i></p> <p><i>Nie powinny odsyłać np: do wewnętrznych zarządzeń, instrukcji i zasad poszczególnych podmiotów, innych planów, które mogą być zmienione w okresie obowiązywania PZO, pakietów rolnośrodowiskowych obowiązujących tylko do 2013 r. itp. - chociaż mogą kopiować ich wymogi, gdy to jest ----./</i></p> <p><i>potrzebne".</i> Wobec powyższego uważam, że sformułowanie działania ochronnego w postaci "pozostawianiu bez użytkowania trudno dostępnych stoków i dolin potoków wraz z obszarami źródłiskowymi; szczegółowy zasięg wyłączeń zostanie wyznaczony w trakcie najbliższej rewizji planu urządzenia lasu w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór nad obszarem" uważam za niezgodne z ww. wytycznymi.</p>			
45	<p>Uwaga do załącznika nr 3</p> <p>Uznanie zagrożenia J03.01 zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska (opis zagrożenia: brak wystarczającej ilości i nieodpowiednia struktura martwego drewna , co</p>	<p>Nadleśnictwo Rymanów pismo z dnia 27.10.2014 r. Zn. spr.: NN-732-14-5/14</p>	<p>Odpowiedzi udzielono w pkt. 8.</p>	<p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 3 jako zagrożenie istniejące dla zagłębka bruzdkowanego dopisano zagrożenie</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>wynika z przeszłej gospodarki leśnej) dla zgniotka cynobrowego, zagłębka bruzdkowanego i nadobnicy alpejskiej za zagrożenie istniejące. Uważam, że powyższe zagrożenie winno w przypadku zgniotka cynobrowego i nadobnicy alpejskiej znaleźć się w zagrożeniach potencjalnych, a w przypadku zagłębka bruzdkowanego powinno być usunięte.</p>			<p>oznaczone kodem U - <i>Nieznane zagrożenie lub nacisk</i>, z wyjaśnieniem: „<i>brak wystarczającej wiedzy o gatunku w obszarze</i>”. W tabeli stanowiącej załącznik nr 5 dla zagłębka bruzdkowanego dopisano działanie ochronne dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o treści „<i>wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej zagłębka bruzdkowanego w obszarze wraz z określeniem jego stanu zachowania, wskazaniem zagrożeń oraz niezbędnych działań ochronnych.</i>”</p>
46	<p>Uwaga do załącznika nr 3 w pozycji 20, dla gatunku 4014 Biegacz urozmaicony <i>Carabus variolus</i> w opisie zagrożeń potencjalnych wpisano zagrożenie kod: B02.04 Zagrożeniem jest zmniejszenie ilości i pogarszanie struktury martwego drewna, w wyniku niestosowania zasad pozostawiania martwych zamierających drzew. Zgodnie z poradnikiem metodycznym Monitoring gatunków zwierząt cz.II w ramach ochrony gatunku</p>	<p>Nadleśnictwo Rymanów Pismo z dnia 27.10.2014 r. Zn. spr.: NN-732-14-5/14</p>	<p>Przytoczony w uwadze zapis w żaden sposób nie wskazuje, iż nadmiar martwego drewna może stanowić dla biegacza urozmaiconego jakiegokolwiek zagrożenie. Dzięki tak sformułowanemu zapisowi wskazano jedynie, że ze względu na zachowanie ciągłości przepływu wody z potoków dopuszcza się możliwość usuwania martwych drzew tamujących normalny przepływ wody, nie należy jednak tego odczytywać w tak szerokim znaczeniu jakie zostało wskazane w przedmiotowej uwadze.</p>	<p>Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>postuluje się pozostawienie leżących pni drzew w otoczeniu potoku jako zasobów martwego drewna (pod warunkiem, że pnie nie będą tamowały normalnego spływu wody) W odniesieniu do przedstawionych wyżej postulatów zawartych w przewodniku metodycznym zwracam się o zmianę opisu zagrożenia potencjalnego B02.04 na B02.04 Zagrożeniem jest zmniejszenie lub wzrost (który będzie powodował, że pnie będą tarasowały normalny spływ wody) ilości i pogarszanie struktury martwego drewna, w wyniku niestosowania zasad pozostawiania martwych zamierających drzew.</p>			
47	<p>Uwaga do załącznika nr 3</p> <p>W Załączniku nr 3 w pozycji 23, dla gatunku 1337 Bóbr europejski <i>Castor fiber</i> w opisie zagrożeń potencjalnych wpisano zagrożenie kod: F03.02.03 i G05.04</p> <p>Zagrożeniem jest "celowe tępienie osobników wyrządzających szkody w gospodarce leśnej czy rolnej (m.in. poprzez ich zabijanie, niszczenie tam i żeremi, itp.)". Zgodnie z Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody art. 56a. pkt. 1. Regionalny dyrektor ochrony środowiska może zezwolić na obszarze swojego działania, na czas określony, nie dłuższy niż 5 lat, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, w stosunku do bobra europejskiego, kormorana czarnego oraz czapli siwej, na czynności podlegające zakazom określonym w art. 52 ust. 1. Proponuję zmianę tekstu na "celowe i nielegalne tępienie</p>	<p>Nadleśnictwo Rymanów pismo z dnia 27.10.2014 r. Zn. spr.: NN-732-14-5/14</p>	<p>Wskazane w załączniku nr 3 zagrożenia potencjalne: F03.02.03 chwytanie, trucie, klusownictwo, G05.04 Wandalizm, z wyjaśnieniem, iż chodzi o „<i>celowe tępienie osobników wyrządzających szkody w gospodarce leśnej czy rolnej (m.in. poprzez ich zabijanie, niszczenie tam i żeremi, itp.)</i>”, jak i same kody odnoszą się do nielegalnego, nadmiernego tępienia populacji. Nie zasadnym jest wskazywanie, iż regulacja liczebności bobra wykonywana na podstawie zezwolenia wydawanego przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska stanowiła będzie jedno takowe zagrożenie, idąc bowiem tym tropem jako tępienie zwierzyny należałoby uznać np. myślistwo.</p>	<p>Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<i>osobników wyrządzających szkody w gospodarce leśnej czy rolnej (m.in. poprzez ich zabijanie, niszczenie tam i żeremi, itp.)."</i>			
48	<p>Uwaga do załącznika nr 4</p> <p>W pozycji 7 i 8 w przypadku celu działania ochronnego dla siedlisk przyrodniczych 9130 i 9110 wnioskuje o usunięcie zapisu o <i>"utrzymanie obecnej powierzchni siedliska"</i>. W ramach prac nad PZO wykonawca planu nie wykonywał pełnej inwentaryzacji tych siedlisk. Podane wartości powierzchni ww. siedlisk (9130 - 15 235 ha czy 9110- 50 ha) są mało wiarygodne i jak sam wykonawca potwierdza ich stopień rozpoznania jest w przypadku 9110 - słaby, a w przypadku 9130 - średni. Dodatkowo wykonawca sam stwierdza, że w przypadku 9130 <i>"podane liczby zarówno co do liczby płatów, jak i łącznej ich powierzchni zawierają prawdopodobnie również liczne stanowiska kwaśnych buczyn"</i>. Wobec powyższego przyjmowanie celu działania ochronnego za utrzymanie obecnej powierzchni siedlisk w sytuacji, gdy ich powierzchnia na obecnym etapie jest mało wiarygodna jest nieuzasadnione.</p>	<p>Nadleśnictwo Rymanów</p> <p>Pismo z dnia 27.10.2014 r.</p> <p>Zn. spr.: NN-732-14-5/14</p>	Uwagę uwzględniono w całości.	<p>Z tabeli stanowiącej załącznik nr 4 w wierszach określających cele działań ochronnych dla dla siedlisk przyrodniczych 9110 i 9130</p> <p>zapis:</p> <p><i>„Utrzymanie obecnej powierzchni siedliska i właściwego stanu ochrony poprzez uwzględnienie w gospodarce leśnej wymogów ochrony siedliska przyrodniczego.”</i></p> <p>zmieniono na</p> <p><i>„Utrzymanie właściwego stanu ochrony poprzez uwzględnienie w gospodarce leśnej wymogów ochrony siedliska przyrodniczego.”</i></p>
49	<p>Uwaga do załącznika nr 4</p> <p>W pozycji nr 10 dla siedliska 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe olszowe i jesionowe w celach działań ochronnych, zaleca się <i>"poprawę stanu ochrony - poprawa składu gatunkowego poprzez usuwanie obcych gatunków inwazyjnych roślin;</i></p>	<p>Nadleśnictwo Rymanów</p> <p>Pismo z dnia 27.10.2014 r.</p> <p>Zn. spr.: NN-732-14-5/14</p>	W ramach działań ochronnych zaplanowano weryfikację występowania łągów w obszarze, niemniej jednak nie można zapominać, że PZO tworzone było w oparciu o dane pochodzące m.in. z bazy Invent opracowywanej w latach 2006-2007 przez PGL LP. Inwentaryzacja ta będzie wymagała pewnej weryfikacji, niemniej jednak nie należy zakładać że dane te będą drastycznie różne. Mając na uwadze natomiast, że siedlisko 91E0 jest	Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p><i>zachowanie arealu i cech siedliska poprzez zaniechanie użytkowania lub użytkowanie łągów zgodnie z ich wymaganiami ekologicznymi. "</i></p> <p>Zgodnie z projektem uzasadnienia do zarządzenia Dyrektora RDOŚ w Rzeszowie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jaślińska PLH180014 ,w ramach prac nad planem zadań ochronnych nie prowadzono pełnej inwentaryzacji wszystkich przedmiotów ochrony, jak również w ramach uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony zaplanowano weryfikację łągów oraz określenie aktualnych zagrożeń w celu opracowania sposobu realizacji ochrony czynnej.</p> <p>W związku z powyższym proponuję zmienić zapis na Poprawę stanu ochrony-weryfikacja arealów łągów. Po przeprowadzonej weryfikacji zachowanie arealu i cech siedliska poprzez zaniechanie użytkowania lub użytkowanie łągów zgodnie z ich wymaganiami ekologicznymi."</p>		<p>siedliskiem priorytetowym w skali Europy, zakładając, że istniejąca inwentaryzacja będzie wymagała tylko niewielkich korekt, nie właściwym byłaby realizacja działań ochronnych dopiero po wykonaniu weryfikacji siedliska.</p>	
50	<p>Uwaga do załącznika nr 4</p> <p>W Załączniku nr 4 Cele działań ochronnych w pozycji nr 18 dla gatunku 1086 Zgniotek cynobrowy <i>Cucujus cinnaberinus</i> w celach działań ochronnych, zaleca się "poprawę stanu ochrony gatunku, w szczególności poprzez pozostawianie J drzew dziuplastych". Zgodnie z poradnikiem metodycznym Monitoring gatunków zwierząt cz.11 to stopień i forma rozkładu</p>	<p>Nadleśnictwo Rymanów Pismo z dnia 27.10.2014 r. Zn. spr.: NN-732-14-5/14</p>	<p>Uwagę uwzględniono.</p>	<p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 4 w wierszach określających cele działań ochronnych dla dla zgniotka cynobrowego i nadobnicy alpejskiej zapis: "pozostawianie drzew dziuplastych martwych oraz wywróconych i złamanych do</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>warstw podkorowinowych jest cechą decydującą o atrakcyjności obumierających i martwych drzew dla zgniotka cynobrowego. Proponowany zapis zakłada, pozostawianie wszystkich wywróconych i złamanych drzew do naturalnego rozkładu. Zapis ten jest nie do przyjęcia ze względów merytorycznych (np: stan sanitarnym lasu, sytuacje klęskowe) oraz prawnych (np: usuwanie drzew ze względu na bezpieczeństwo powszechne).</p>			<p><i>naturalnego rozkładu"</i> zmieniono na <i>"pozostawianie do naturalnego rozkładu drzew dziuplastych martwych oraz wywróconych i złamanych z wyłączeniem drzew zagrażających bezpieczeństwu powszechnemu oraz sanitarnemu lasu, umożliwiające osiągnięcie właściwego stanu ochrony gatunku w obszarze</i></p>
51	<p>Uwaga do załącznika nr 4</p> <p>W Załączniku nr 4 Cele działań ochronnych w pozycji nr 19 dla gatunku 1087 Nadobnica alpejska <i>Rosalia alpina</i> w celach działań ochronnych, zaleca się <i>"poprawę stanu ochrony gatunku, w szczególności poprzez pozostawianie drzew dziuplastych"</i>. Proponowany zapis zakłada, pozostawianie wszystkich wywróconych i złamanych drzew do naturalnego rozkładu. Zapis ten jest nie do przyjęcia ze względów merytorycznych (np.: stan sanitarnym lasu, sytuacje klęskowe) oraz prawnych (np.: usuwanie drzew ze względu na bezpieczeństwo powszechne).</p>	<p>Nadleśnictwo Rymanów Pismo z dnia 27.10.2014 r. Zn. spr.: NN-732-14-5/14</p>	<p>Uwagę uwzględniono.</p>	<p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 4 w wierszu określającym cele działań ochronnych dla zgniotka nadobnicy alpejskiej zapis: <i>"Poprawa stanu ochrony gatunku, w szczególności poprzez pozostawianie drzew dziuplastych i martwych oraz wywróconych i złamanych do naturalnego rozkładu "</i> zmieniono na <i>"Poprawa stanu ochrony gatunku, w szczególności poprzez pozostawianie do naturalnego rozkładu drzew dziuplastych</i></p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
				<p><i>martwych oraz wyróconych i złamanych z wyłączeniem drzew zagrażających bezpieczeństwu powszechnemu oraz sanitarnemu lasu, umożliwiające osiągnięcie właściwego stanu ochrony gatunku w obszarze"</i></p> <p>W wierszu określającym cele działań ochronnych dla nadobnicy alpejskiej zapis „Poprawa stanu ochrony gatunku, w szczególności poprzez pozostawianie drzew dziuplastych i martwych do naturalnego rozkładu oraz optymalizację lokalizacji miejsc i sposobu składowania drewna” zmieniono na "Poprawa stanu ochrony gatunku, w szczególności poprzez pozostawianie do naturalnego rozkładu drzew dziuplastych martwych oraz wyróconych i złamanych z wyłączeniem drzew zagrażających</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
				<i>bezpieczeństwu powszechnemu oraz sanitarne- mu lasu, umożli- wiający osią- gnięcie właści- wego stanu ochrony gatunku w obszarze "</i> .
52	W Załączniku nr 5 Dla siedliska 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska proponuje się "Wszelkie prace powinny być wykonywane ręcznie, bez użycia ciężkiego sprzętu, a pozyskana biomasa powinna zostać od razu usunięta po przeprowadzeniu zabiegu". Zwacam się o wskazanie wydzielenia na terenie rezerwatu, w którym ma zostać złożona usunięta biomasa.	Nadleśnictwo Rymanów Pismo z dnia 27.10.2014 r. Zn. spr.: NN-732-14-5/14	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe jako zarządzający terenem rezerwatu i realizujący na jego terenie program rolnośrodowiskowy powinien określić miejsce składowania biomasy we własnym zakresie. Przy wyborze miejsca składowania biomasy należy uwzględnić wymogi ochrony rezerwatowej (zakaz niszczenia gleby i gruntu), wymogi siedliska przyrodniczego jak również z wymogi realizowanych przez nadleśnictwo programów rolnośrodowiskowych.	Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian
53	Uwaga do załącznika nr 5 W przypadku działania ochronnego dla siedliska 9130 i 9110 uważam za bezzasadny zapis o <i>"pozostawianiu bez użytkowania trudno dostępnych stoków i dolin potoków wraz z obszarami źródliskowymi; szczegółowy zasięg wyłączeń zostanie wyznaczony w trakcie najbliższej rewizji planu urzędzenia lasu w uzgodnieniu z organem sprawującym nadzór nad obszarem"</i> . Wnioskuje o usunięcie tego działania ochronnego. Działanie ochronne mają służyć określonemu przedmiotowi ochrony i winno być szczegółowo wskazane (lokalizacja).	Nadleśnictwo Rymanów Pismo z dnia 27.10.2014 r. Zn. spr.: NN-732-14-5/14	Odpowiedzi udzielono w pkt 14 .	Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian
54	Uwaga do załącznika nr 5 Dotyczy siedliska 91E0. Zgodnie z projektem uzasadnienia do zarządzenia Dyrektora RDOŚ w Rzeszowie w sprawie	Nadleśnictwo Rymanów Pismo z dnia 27.10.2014 r. Zn. spr.: NN-732-14-5/14	Na podstawie tej jak i wcześniejszych uwag wykreślono zapis „wraz z bezpośrednim otoczeniem”. Na drugą część uwagi dotyczącą zmiany zapisu celu ochrony dla siedliska 91E0 odpowiedzi udzielono w pkt. 48.	W tabeli stanowiącej załącznik nr 5 w wierszu określającym działania ochronne dla

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jaślicka PLH180014 w ramach prac nad planem zadań ochronnych nie prowadzono pełnej inwentaryzacji wszystkich przedmiotów ochrony, jak również w ramach uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony zaplanowano weryfikację łągów oraz określenie aktualnych zagrożeń w celu opracowania sposobu realizacji ochrony czynnej. Niezrozumiały jest również zapis "wraz z bezpośrednim otoczeniem" - czy oznacza on inne siedliska sąsiadujące z siedliskiem 91E0?</p> <p>W związku z powyższym proponuję zmienić zapis na „Poprawa stanu ochrony-weryfikacja arealów łągów. Po przeprowadzonej weryfikacji zachowanie arealu i cech siedliska poprzez zaniechanie użytkowania lub użytkowanie łągów zgodnie z ich wymaganiami ekologicznymi.”</p>			<p>siedliska 91E0 zapis „Przywrócenie właściwego stanu ochrony siedliska przyrodniczego. Pozostawienie bez użytkowania gospodarczego płatów siedliska położonych na gruntach SP w zarządzie LP wraz z bezpośrednim otoczeniem, za wyjątkiem cięć sanitarnych i usuwania gatunków obcych ekologicznie.” zmieniono na „Przywrócenie właściwego stanu ochrony siedliska przyrodniczego. Pozostawienie bez użytkowania gospodarczego, za wyjątkiem cięć sanitarnych i usuwania gatunków obcych ekologicznie, płatów siedliska położonych na gruntach Skarbu Państwa będących w zarządzie Lasów Państwowych.”</p>
55	<p>Uwaga do załącznika nr 5</p> <p>Dla gatunku 1898 Ponikło kraińskie w Działaniach ochronnych planuje się szereg działań na gruntach Skarbu Państwa będących w zarządzie Lasów Państwowych. Zgodnie z Ustawą o lasach z dnia 28 września 1991 roku Dz.U. 1991 Nr 101 poz. 444, Art.35. nadleśniczy</p>	<p>Nadleśnictwo Rymanów pismo z dnia 27.10.2014 r. Zn. spr.: NN-732-14-5/14</p>	<p>Realizacja działań ochronnych wynikających z PZO nie wymaga uzgadniania z właściwym miejscowo nadleśniczym. Wykonanie zaplanowanych działań dla ponikła (głównie odkrzaczanie i grodzenie) będzie wykonane bez wątplenia w porozumieniu z Nadleśnictwem Rymanów.</p>	<p>Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>proceedi samodzielnie gospodarke leśną w nadleśnictwie na podstawie planu urzędzenia lasu oraz odpowiada za stan lasu. Stąd uważam, że wszelkie planowane prace na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych, winny być uzgadniane z właściwym dla danego terenu nadleśniczym.</p>			
56	<p>Uwaga do Załącznika nr 5</p> <p>W przypadku działania ochronnego dla Zgniotka cynobrowego: <i>"poprawa struktury i zwiększane ilości martwego drewna na stanowiskach gatunku --.../ poprzez pozostawianie drzew dziuplastych i martwych oraz wywróconych i złamanych do naturalnego rozkładu, za wyjątkiem drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia"</i>. Kwestia zwiększania ilości martwego drewna jest nieuzasadniona w kontekście stanu FV dla potencjalnego siedliska 9130 dla Zgniotka cynobrowego. Dodatkowo duże ilości substratu pokarmowego i miejsc rozwoju w postaci martwego drewna nie gwarantują automatycznie owadom saproksylobiontycznym dobrych warunków do życia. Bardzo istotne są inne czynniki, m.in. stopień nasłonecznienia stanowiska (często lokalne populacje zanikają w związku z nadmiernym zacienieniem stanowiska). Jednocześnie obszarem wdrażania tego działania ochronnego nie może być cały obszar Natura 2000. Dodatkowo w obecnym kształcie zapis ten jest niespójny również ze względu na to, że podmiotem</p>	<p>Nadleśnictwo Rymanów Pismo z dnia 27.10.2014 r. Zn. spr.: NN-732-14-5/14</p>	<p>Odpowiedzi udzielono w pkt 20.</p>	<p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 5 w kolumnie dotyczącej obszaru wdrażania działania ochronnego polegającego na <i>„poprawie struktury i zwiększeniu ilości martwego drewna.” dla nadobniczy alpejskiej i zgniotka cynobrowego, określony dotychczas jako „kompleksy leśne obszaru Natura 2000”</i> zmieniono na <i>„Obszar siedlisk przyrodniczych 9130, 9110, 9170, 9180 zgodnie z wykazem działań za-mieszczonym w załączniku nr 7”</i></p> <p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 5 jako działanie dotyczące uzupełnienia stanu dla Zgniotka cynobrowego dopisano <i>„wykonanie inwentaryzacji</i></p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	odpowiedzialnym są tylko Lasy Państwowe - nie planuje się żadnych działań ochronnych w lasach prywatnych.			<i>przyrodniczej gatunku w obszarze wraz z określeniem jego stanu zachowania, wskazaniem zagrożeń oraz niezbędnych działań ochronnych.</i>
57	<p>Uwaga do załącznika nr 5</p> <p>W przypadku działania ochronnego dla nadobniczy : <i>"poprawa struktury i zwiększane ilości martwego drewna na stanowiskach gatunku poprzez pozostawianie drzew dziuplastych i martwych oraz wyróconych i złamanych do naturalnego rozkładu, za wyjątkiem drzew zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia"</i>, uważam za bezzasadny zapis o <i>"zwiększaniu ilości martwego drewna"</i>. Kwestia zwiększania ilości martwego drewna jest nieuzasadniona w kontekście braku wartości progowych martwego drewna wymaganych do zachowania potencjalnych siedlisk nadobniczy alpejskiej, które umożliwiłyby osiągnięcie oceny FV w obszarze. Dodatkowo duże ilości substratu pokarmowego i miejsc rozwoju w postaci martwego drewna nie gwarantują automatycznie owadom saproksylobiontycznym dobrych warunków do życia. Bardzo istotne są inne czynniki, m.in. stopień nasłonecznienia stanowiska (często lokalne populacje zanikają w związku z nadmiernym zacienieniem stanowiska). Dodatkowo uznawanie za obszar wdrażania działań</p>	Nadleśnictwo Rymanów Pismo z dnia 27.10.2014 r. Zn. spr.: NN-732-14-5/14	Odpowiedzi udzielono w pkt. 20.	<p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 5 w kolumnie dotyczącej obszaru wdrażania działania ochronnego polegającego na <i>„poprawie struktury i zwiększeniu ilości martwego drewna.” dla nadobniczy alpejskiej i zgniotka cynobrowego, określony dotychczas jako „kompleksy leśne obszaru Natura 2000”</i></p> <p>zmieniono na <i>„Obszar siedlisk przyrodniczych 9130, 9110, 9170, 9180 zgodnie z wykazem działek zamieszczonym w załączniku nr 7”</i></p> <p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 5 jako działanie dotyczące uzupełnienia stanu dla nadobniczy alpejskiej <i>Rosalia alpina</i> dopisano <i>„wykonanie inwentaryzacji</i></p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>ochronnych: całego obszaru Natura 2000 czy kompleksów leśnych w obszarze Natura 2000, w sytuacji braku niewystarczających danych, zarówno w zakresie rozpoznania rozmieszczenia (brak stwierdzenia gatunku w obszarze w wyniku prac), jak i określenia stanu siedliska (dwa stanowiska monitoringowe na obszarze prawie 30 tys ha , gdzie ocena ogólna jest na XX - stan nieznany) jest działaniem skrajnie nieprzemyślanym, ale też niezgodnym z prawem. Zgodnie z art. 28 ust. 10 pkt. 4 ustawy o ochronie przyrody działania ochronne oraz obszar ich wdrażania, w szczególności winny dotyczyć ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin, zwierząt i ich siedlisk. Zgodnie z ustawowym pojęciem siedliska roślin, zwierząt czy grzybów, zawartym w art. 5 pkt 18 ustawy o ochronie przyrody, jest to obszar występowania roślin, zwierząt, grzybów w ciągu całego życia lub dowolnym stadium ich rozwoju. Wobec powyższego ustanawianie obszaru wdrażania całego obszaru Natura 2000, w sytuacji gdy nawet nie ma danych w zakresie rozmieszczenia nadobnicy alpejskiej jest niezgodne z ustawowymi zapisami, które szczegółowo regulują powyższą kwestię miejsca realizacji działań ochronnych. Dodatkowo w obecnym kształcie zapis ten jest niespójny również ze względu na to, że za podmiot odpowiedzialny za stan siedliska zostały uznane tylko Lasy Państwowe.</p>			<p><i>przyrodniczej gatunku w obszarze wraz z określeniem jego stanu zachowania, wskazaniem zagrożeń oraz niezbędnych działań ochronnych.”</i></p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
58	<p>Uwaga do załącznika nr 5</p> <p>nieuzasadnione jest formułowanie działań ochronnych w postaci "ograniczenia pozostawiania w obszarze w okresie tzw. rójki (15 czerwca- 15 września) drewna bukowego, jesionowego, wiązowego i jaworowego pozyskanego przed 15 czerwca. przy planowaniu pozycji cięć do wykonania w I i /I kwartale należy obligatoryjnie uwzględnić wymogi wywozu drewna ww. gatunków w terminie do 15 czerwca. W pierwszej kolejności należy wywozić drewno ze składów nasłonecznionych" oraz "unikanie pozyskiwania ww. gatunków drzew w okresie 15 czerwca-15 września, a jeśli w tym okresie zostaną pozyskane- wywiezienie ich bez zbędnej zwłoki (w terminie nie dłuższym niż 14 dni) poza obszar Natura 2000", obejmujących cały obszar Natura 2000. Szczególnie w sytuacji braku rozpoznania rozmieszczenia jak i określenia stanu siedliska nadobnicy alpejskiej oraz braku znajomości stanu ochrony tego gatunku w obszarze. Dodatkowo w przypadku działania ochronnego związanego z wywozem pozyskanego drewna bukowego, jesionowego wiązowego i jesionowego należy mieć na uwadze że termin wywozu drewna do 15 czerwca jest uwarunkowany wieloma względami często obiektywnymi, których nie da się przewidzieć np.: szkody abiotyczne, warunki pogodowe nie pozwalające na zrywkę drewna, załamanie rynku drzewnego,</p>	<p>Nadleśnictwo Rymanów Pismo z dnia 27.10.2014 r. Zn. spr.: NN-732-14-5/14</p>	<p>Odpowiedzi udzielono w pkt 21.</p>	<p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 5 jako działanie dotyczące uzupełnienia stanu dla nadobnicy alpejskiej <i>Rosalia alpina</i> dotpisano „wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej gatunku w obszarze wraz z określeniem jego stanu zachowania, wskazaniem zagrożeń oraz niezbędnych działań ochronnych.”</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>upadłość firm, brak popytu na dany gatunek drewna. Pozostawianie drewna w przypadku jego nie wywiezienia do 15 czerwca wiąże się z ryzykiem szkody w mieniu Skarbu Państwa, związanej z utraconymi korzyściami, ale również z ponoszonymi kosztami w zakresie ścinki i zrywki przy braku dochodów ze sprzedaży. W odniesieniu do unikania pozyskiwania w okresie od 15 czerwca do 15 września lub wywozu do 14 dni w przypadku pozyskania uważam, że zapis ten nie ma uzasadnienia merytorycznego z uwagi, że Nadobnica alpejska zasiedla głównie drzew obumarłe, zarówno stojące i leżące (Witkowski 2008a). Niezrozumiałym jest również obejmowanie zakazami drewna gatunków: jesion, wiąz i jawor - w Przewodniku Metodycznym dla gatunku Nadobnica alpejska wyraźnie jest wskazane, <i>"że do liczego i stabilnego występowania, wymaga stałej obecności martwego drewna bukowego"</i>, a w trakcie prac nad PZO dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jaślińska PLH180014, ekspert nie przedstawił danych stwierdzających zasiedlenie przez Nadobnicę alpejską drewna gatunków: jesion, jawor i wiąz. Uważam, że działaniem ochronnym dla Nadobnicy alpejskiej (stan XX- nieznan, nie stwierdzona obecność w obszarze w ramach prac nad PZO) w sytuacji przeprowadzonego rozpoznania gatunku w ramach prac nad PZO, winno być uzupełnienie informacji o występowaniu danego</p>			

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>gatunku w obszarze, a nie proponowanie takich działań, które nie wynika z przeprowadzonych prac nad planem zadań ochronnych. Proponuję więc przyjęcie obowiązującego zapisu, zgodnego z opinią do Planu Urządzenia</p> <p>Lasu dla Nadleśnictwa Rymanów na lata 2009-2018, wydaną przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie, gdzie zaleca się "w obrębie zainwentaryzowanych stanowisk wskazane jest nie gromadzenie dla celów gospodarczych drewna bukowego w okresie letnim, które staje się miejscem godowym nadobnicy alpejskiej oraz miejscem składania jaj,(...) dodatkowo, jeżeli w obszarze Nadleśnictwa zostanie stwierdzony zasiedlony surowiec drzewny, czy to w postaci dłużyc, czy drewna stosowego należy taki materiał bezwzględnie pozostawić aż do fazy naturalnego rozpadu"</p>			
59	<p>Uwaga do uzasadnienia</p> <p>Wnioskuje, aby w uzasadnieniu w części: Ocena skutków regulacji w punkcie 3 Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego znalazły się dane dotyczące wartości utraconych przychodów Skarbu Państwa z tytułu działań ochronnych związanych z pozostawianiem bez użytkowania powierzchni (dolin potoków, siedliska 91 EO), z ochroną nadobnicy</p>	<p>Nadleśnictwo Rymanów Pismo z dnia 27.10.2014 r. Zn. spr.: NN-732-14-5/14</p>	<p>Odpowiedzi udzielono w pkt 22.</p>	<p>Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	alpejskiej, zwiększaniem ilość drewna martwego dla zgniotka cynobrowego czy nadobnicy alpejskiej.			
60	Wnioskuje, aby w uzasadnieniu w części: Wpływ regulacji na rynek pracy wskazać, że realizacja proponowanych przez wykonawcę PZO działań, oznacza ograniczenie działalności gospodarczej i turystycznej. Doprowadzi to do utraty miejsc pracy w leśnictwie (w wyniku wyłączenia części powierzchni z użytkowania gospodarczego) oraz utraty miejsc pracy w turystyce (np. związanych z narciarstwem alpejskim). Uważam również, że przedstawione regulacje mają wpływ na konkurencyjność wewnętrzną gospodarki. W projekcie zarządzenia w sprawie ustanowienia PZO dla Ostoi Jaśliskiej proponuje się wprowadzenie szeregu ograniczeń, które w efekcie doprowadzą do zmniejszenia ilości pozyskiwanego drewna. Będzie miało to wpływ na cenę surowca (wzrost ceny) kupowanego przez branżę drzewną.	Nadleśnictwo Rymanów Pismo z dnia 27.10.2014 r. Zn. spr.: NN-732-14-5/14	W projekcie zarządzenia nie wskazano istotnych ograniczeń w stosunku do prowadzonej w tym obszarze gospodarki leśnej. Odnośnie najbardziej rozpowszechnionego w obszarze siedliska – żyzne buczyny - zaproponowane wyłączenia z gospodarowania dotyczą jedynie trudno dostępnych stoków i dolin potoków wraz z obszarami źródłkowymi (co koresponduje z zapisami paragrafu 67 Zasad Hodowli Lasu przyjętych w PGL LP, które mówią m.in., że „3. Podstawową zasadą gospodarki wodnej w lasach jest utrzymanie w stanie zbliżonym do naturalnego źródeł, różnego rodzaju zbiorników wodnych, cieków, bagien i mokradeł), pozostałe zapisy dotyczące tego siedliska dotyczą optymalizacji gospodarki leśnej w zakresie szlaków zrywkowych, preferowania odnowienia naturalnego, ochrony śródleśnych młak oraz kontynuacji obecnie prowadzonego pozostawiania drzew dziuplastych i martwych oraz wywróconych i złamanych. Ponadto wyłączenia z gospodarki leśnej wskazano w obrębie siedlisk 91E0 (łęgi) oraz 9180 (jaworzyny), które w większości obecnie i tak nie są użytkowane, w związku z czym zapisy te nie będą mieć istotnego wpływu na ilość pozyskiwanego w obszarze drewna. Wprowadzenie działań ochronnych i przywrócenie właściwego stanu zachowania siedlisk przyrodniczych i gatunków w obszarze może natomiast korzystnie wpłynąć na rynek turystyczny, nie od dziś wiadomo bowiem, iż obecnie tzw. turystyka ekologiczna jest coraz częstsza formą spędzania wolnego czasu. Nie zrozumiałe również jest wskazanie, iż zapisy PZO będą miały wpływ na ograniczenie miejsc pracy w turystyce (np. związanych z narciarstwem alpejskim).	Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian
61	Uwaga do uzasadnienia W uzasadnieniu zarządzenia	Nadleśnictwo Rymanów pismo z dnia	Uwagę uwzględniono.	W uzasadnieniu zapis „Komunikacja z

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>brakuje informacji o spotkaniach ZLW w dniach 17 i 18 luty 2014 r. , zgodnie z pismem WPN.261.1.2.2014. MC-1 z dnia 06.02.2014 r. Spotkanie w dniu 17 lutego 2014 r. dotyczyło wyłącznie kwestii związanych z Lasami Państwowymi. Jednocześnie pragnę zwrócić uwagę, że uzasadnieniu zarządzenia błędnie wpisano obszar „Trzciana” w zdaniu: "Komunikacja z zainteresowanymi stronami w procesie przygotowania PZO dla obszaru Trzciana opierała się na stronie internetowej"</p>	<p>27.10.2014 r. Zn. spr.: NN-732-14-5/14</p>		<p><i>zainteresowanym i stronami w procesie przygotowania PZO dla obszaru Trzciana opierała się na stronie internetowej"</i> zmieniono na <i>„Komunikacja z zainteresowanymi i stronami w procesie przygotowania PZO dla obszaru Ostoja Jaślińska opierała się na stronie internetowej"</i> Ponadto dopisano informacje na temat spotkania roboczego przeprowadzonego w dniach 17-18 lutego 2014 r. w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie</p>
62	<p>Uwaga do załącznika nr 6</p> <p>Budowa zbiornika retencyjnego Dukla na Jasiołce oraz Budowa zbiornika wodnego Rudawka Rymanowska na Wisłoku zostały uwzględnione w Master Planie dla obszaru dorzecza Wisły zatwierdzonym przez radę Ministrów w dniu 26 sierpnia 2014 r. Jednocześnie w ww. dokumencie w kolumnie pod nazwą: „czy przyczyny tych zmian lub modyfikacji stanowią nadrzędny interes społeczny i/lub korzyści dla środowiska naturalnego i dla społeczeństwa płynące z osiągnięcia celów</p>	<p>Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie, pismo z dnia 27.10.2014 r. znak: IPP-0701-3/14</p>	<p>Celem zaproponowanych zmian w istniejących dokumentach planistycznych jest przede wszystkim usunięcie „pułapek na inwestorów: - tj. sytuacji, w których realizacja inwestycji w nich wskazanych będzie wymagała przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i zastosowania szeregu działań minimalizujących wpływ inwestycji na środowisko. Identyfikacja w PZO potrzeby zmiany istniejącego dokumentu planistycznego nie pociąga za sobą obowiązku dokonania przez gminę takiej zmiany. Jednak identyfikacja taka będzie sygnałem, że zrealizowanie ustaleń takiego planu może napotkać na trudności w postępowaniach ocenowych. Wskazanie w Master Planie realizacji konkretnej inwestycji nie zwalnia jej bowiem z konieczności przeprowadzenia wymaganej prawem oceny środowiskowej, w tym analizy różnych</p>	<p>Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>wymienionych w ust. 1 są mniejsze niż korzyści dla zdrowia ludzi, utrzymania bezpieczeństwa ludzi lub zrównoważonego rozwoju, wynikające ze zmian lub modyfikacji, jeżeli tak to jakie?” stwierdzono że:</p> <p>Ad. 1. Dukla: „przyczyny tych zmian lub modyfikacji stanowią nadrzędny interes społeczny, tj: ochrona przed powodzią doliny Wisłoki, Jasła i okolic, we współpracy z istniejącym zbiornikiem Klimkówka i planowanym Katy Myscowa. Zapewnienie zasobów wodnych dla zaopatrzenia w wodę rejonu, w szczególności przeciwdziałanie skutkom suszy i niedoborom wody” (nr. Załącznika: nr 3. Lista nr 2 / ID inwestycji w Master Planie: 2_140_W / nazwa zadania: budowa zbiornika retencyjnego Dukla na Jasiołce)</p> <p>Ad. 2. Rudawka Rymanowska: „ przyczyny tych zmian lub modyfikacji stanowią nadrzędny interes społeczny, tj: ochrona przed powodzią doliny Wisłoka, krosna i rejonu, we współpracy z istniejącym zbiornikiem Besko. Zapewnienie zasobów wodnych dla zaopatrzenia w wodę rejonu, w szczególności przeciwdziałanie skutkom suszy i niedoborom wody” (nr. Załącznika: nr 3. Lista nr 2 / ID inwestycji w Master Planie: 2_141_W / nazwa zadania : budowa zbiornika wodnego Rudawka Rymanowska na Wisłoku)</p> <p>W związku z powyższym, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie wnosi o korektę wskazań do zmian (załącznik nr 6 do zarządzenia) w</p>		<p>wariantów alternatywnych oraz działań minimalizujących.</p>	

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	pozycjach dotyczących: Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego, Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dukła, Studium Uwarunkowań i Kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Dukła oraz Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Rymanów.			
63	W punkcie 1.7 projektu planu działań ochronnych dla Ostoi Jaśliskiej nie został wymieniony Urząd Gminy Jaśliska. To ten Urząd odpowiada przecieź za ustalanie/decydowanie w zakresie „lokalnych zadań planistycznych i inwestycyjnych”.	Pan Paweł Sarat	Przesłana uwaga dotyczy dokumentacji i nie wpływa na zapisy projektu zarządzenia. Niemniej jednak należy poinformować, że błąd wynikał jedynie z przeoczenia natomiast przedstawiciel Gminy Jaśliska brał udział w pracach Zespołu Lokalnej Współpracy.	Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian
64	Uwaga do załącznika nr 1 W załączniku nr 1 zmienić opis tabeli na „Opis granic obszaru Natura 2000 w postaci współrzędnych geograficznych punktów jej załamania sporządzonych w oparciu o układ współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, zgodnie z par. 3, ust. 1, pkt. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych; Dz. U, poz. 1247).”	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 22 października 2014 roku	Uwagę uwzględniono.	W załączniku nr 1 zapis: „Opis granic obszaru Natura 2000 (sporządzono w oparciu o układ współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, zgodnie z par. 3, ust. 1, pkt. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych; Dz. U, poz. 1247)” zmieniono na „Opis granic

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
				<p><i>obszaru Natura 2000 w postaci współrzędnych geograficznych punktów jej załamania sporządzonych w oparciu o układ współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, zgodnie z par. 3, ust. 1, pkt. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych; Dz. U, poz. 1247)."</i></p>
65	<p>Uwaga do załącznika nr 3</p> <p>W przypadku zagrożenia E01.03 stanowiącego zagrożenie potencjalne dla brzanki doprecyzować której rzeki to zagrożenie dotyczy</p>	<p>Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 22 października 2014 roku</p>	<p>Uwagę uwzględniono, częściowo skorygowano bowiem zapis wyjaśniający znaczenie przytoczonego kodu, niemniej jednak nie wskazano konkretnej rzeki. Brzanka występuje bowiem głównie w podgórszych rzekach i potokach średniej wielkości, czasem dochodząc do górskiej strefy potoków. Zagrożenie to dotyczy wszystkich rzek i potoków, wkraczanie bowiem rozproszonej zabudowy w doliny rzek i potoków pływa na zanieczyszczenie rzek, powoduje tzw. krępowanie rzeki, co może skutkować zaburzeniem naturalnych procesów erozji.</p>	<p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 3 w wierszu określającym zagrożenia dla brzanki</p> <p>zapis „E01.03 Rozproszona zabudowa i zabudowa wkraczająca do terasy zalewowej bezpośrednio zagraża rzece.”</p> <p>zmieniono na „E01.03 Rozproszona zabudowa i zabudowa wkraczająca w terasy zalewowe bezpośrednio zagraża dynamice rzek i jakości wody.”</p>
66	Uwaga do załącznika nr 3	Generalna	Za zagrożenie potencjalne można uznać	W tabeli

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>Do zagrożeń potencjalnych dla Biegacza urozmaiconego proponuję rozważyć takie zagrożenia jak:</p> <p>H01 Zanieczyszczanie wód powierzchniowych J0203 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych J02 spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych B04 stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych (leśnictwo) J02.12.02 Tamy i ochrona przeciwpowodziowa w śródlądowych systemach wodnych</p>	<p>Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 22 października 2014 roku</p>	<p>B04 stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych (leśnictwo). Pozostałe z zaproponowanych zagrożeń nie będą stanowić istotnego zagrożenia dla tego gatunku.</p> <p>Biegacz urozmaicony jest gatunkiem leśnym wilgociolubnym, dla którego podstawowym czynnikiem określającym możliwość egzystencji jest stała obecność wody. Zgodnie ze wskazaniami zawartymi w Przewodniku metodycznym GIOŚ „W świetle dostępnych informacji wydaje się, że dla biegacza urozmaiconego nie ma większego znaczenia odczyn i stopień zeutrofizowania wody” nie ma również obecnie informacji na temat negatywnego wpływu na ten gatunek stopnia zanieczyszczenia wody. Mając także na uwadze fakt, iż w obszarze Ostoja Jaślika gatunek ten związany jest głównie z górnymi fragmentami potoków śródleśnych, stopień zanieczyszczenia wody jest w tym przypadku znikomy.</p> <p>Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt może mieć w pływ na biegacza w trakcie realizacji prac budowlanych jeżeli jednak regulacja zostanie wykonana z zastosowaniem materiałów naturalnych w sposób umożliwiający biegaczowi stały dostęp do wody nie powinna mieć na niego istotnego wpływu. Spowodowane przez człowieka zamiany stosunków wodnych – zagrożenie to zostało już ujęte w załączniku 3 niemniej jednak zapisano go jako zasypywanie terenu, melioracje i osuszanie – ogólnie należy wskazać, iż zaproponowane w uwadze zagrożenie dotyczące spowodowanych przez człowieka zmian stosunków wodnych nie jest do końca właściwe, gdyż tworzenie przez człowieka rozlewisk (np. mała retencja) stanowiące niepodważalnie zmianę stosunków wodnych nie tylko nie wpłynie negatywnie, a wręcz może tworzyć dodatkowe odpowiednie dla biegacza siedliska. Zagrożeniem dla tego gatunku natomiast może być zanik tego typu siedlisk wynikający z osuszenia, melioracji, zasypania itp.</p>	<p>stanowiącej załącznik nr 3 w wierszu określającym zagrożenia potencjalne dla biegacza urozmaiconego</p> <p>dotpisano</p> <p>„B04 stosowanie biocydów, hormonów i substancji chemicznych (leśnictwo)” z wyjaśnieniem „stosowanie substancji chemicznych w bezpośrednim sąsiedztwie rzek i potoków”</p> <p>„J0203 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych” z wyjaśnieniem „prace budowlane wykonywane na potrzeby regulacji umacniania koryt rzecznych oraz regulacje uniemożliwiające biegaczowi urozmaiconemu dostęp do wody”</p>
67	<p>Uwaga do załącznika nr 3</p> <p>Wśród wymienionych zagrożeń potencjalnych dla nietoperzy brakuje J02.03,</p>	<p>Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 22</p>	<p>Uwagę uwzględniono.</p>	<p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 3 w wierszu określającym</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p>J02.12.02 - Budowa planowanego zbiornika wodnego i z związana z tym regulacja koryta rzeczno-ego; możliwe jest także wystąpienie zagrożeń związanych z innymi pracami, np. wynikające z inwestycji liniowych i zabezpieczenia przeciwpowodziowego; regulacja koryta rzek Jasiołki i Panny</p> <p>- taka zmiana w krajobrazie mogła by wpłynąć na wykorzystanie zimowiska w Jaskiniach na Górze Cergowej przez poszczególne gatunki, szczególnie leśne</p>	października 2014 roku		<p>zagrożenia potencjalne dla podkowca małego, nocka dużego, nocka orzęsionego, nocka Bechsteina</p> <p>dopisano <i>„J02.12.02 tamy i ochrona przeciwpowodziowa w śródlądowych systemach wodnych” oraz J02.03 Regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych z wyjaśnieniem wspólnym dla obydwu kodów „budowa planowanych zbiorników wodnych związana z regulacją koryt rzecznych powodująca przerwanie tras migracji nietoperzy”.</i></p>
68	<p>Uwaga do załącznika nr 3</p> <p>wśród zagrożeń potencjalnych dla wilka brakuje zagrożenia J03.01.01 zmniejszenie dostępności zwierzyny łownej (w tym padliny oraz J03.02 Antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk</p>	<p>Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 22 października 2014 roku</p>	Uwagę uwzględniono.	<p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 3 w wierszu określającym zagrożenia potencjalne dla wilka</p> <p>dopisano <i>„J03.01.01 zmniejszenie dostępności zwierzyny łownej (w tym padliny)” z wyjaśnieniem „zwiększenie planowanego pozyskania zwierzyny płowej powyżej</i></p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
				<p><i>prognozowanego przyrostu jej liczebności oraz celowe i regularne usuwanie padliny” oraz „J03.02 Antropogeniczne zmniejszenie spójności siedlisk” z wyjaśnieniem „rozproszona zabudowa oraz rozwój infrastruktury drogowej”.</i></p>
69	<p>Uwaga do załącznika nr 3</p> <p>Wśród zagrożeń potencjalnych dla niedźwiedzia brakuje zagrożenia J03.01.01 zmniejszenie dostępności zwierzyny łownej (w tym padliny) oraz F03.01 Polowanie</p>	<p>Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 22 października 2014 roku</p>	<p>Niedźwiedź obecnie w Polsce objęty jest ochroną ścisłą w związku z czym nie ma możliwości wystąpienia zagrożenia w postaci polowania na ten gatunek. Ponadto planowo prowadzona gospodarka łowiecka ma na celu regulację liczebności poszczególnych gatunków i nie jest prowadzona w sposób zagrażający danemu gatunkowi. Zagrożenie J03.01.01 również nie odpowiada bezpośrednio temu gatunkowi. Niedźwiedź bowiem jest gatunkiem wszystkożernym, rzadko aktywnie polującym. Źródłem mięsa dla nich jest przede wszystkim padlina, w związku z czym zagrożenie to odnosić się może jedynie do celowego i regularnego usuwania padliny.</p>	<p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 3 w wierszu określającym zagrożenia potencjalne dla niedźwiedzia dopisano „J03.01.01 zmniejszenie dostępności zwierzyny łownej (w tym padliny)” z wyjaśnieniem „celowe i regularne usuwanie padliny”.</p>
70	<p>Uwaga do załącznika nr 3</p> <p>Wśród zagrożeń potencjalnych dla rysia brakuje zagrożenia J03.01.01 zmniejszenie dostępności zwierzyny łownej (w tym padliny).</p>	<p>Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 22 października 2014 roku</p>	<p>Uwagę uwzględniono.</p>	<p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 3 w wierszu określającym zagrożenia potencjalne dla rysia dopisano „J03.01.01 – zmniejszenie dostępności zwierzyny łownej (w tym padliny) z wyjaśnieniem „zwiększenie planowanego pozyskania zwierzyny płowej powyżej</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
				<i>prognozowanego przyrostu jej liczebności oraz celowe i regularne usuwanie padliny</i> ".
71	Uwaga do załącznika nr 4 Z tabeli określającej cele działań ochronnych usunąć zapis „ <i>Nie planuje się działań z zakresu ochrony czynnej</i> ” gdyż nie dotyczy on zaplanowanych celów działań ochronnych	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 22 października 2014 roku	Uwagę uwzględniono.	Z tabeli stanowiącej załącznik nr 4 w wierszach określających cele działań ochronnych dla siedliska przyrodniczego jaskinie nieudostępnione do zwiedzania, głowacza białopłetwego, kumaka górskiego, traszki karpackiej, zagłębka bruzdkowanego, bobra europejskiego oraz wydry usunięto zapis „ <i>Nie planuje się działań z zakresu ochrony czynnej</i> ”.
72	Uwaga do załącznika nr 4 Dla dużych drapieżników (wilk, ryś, niedźwiedź) jako cel ochrony dodać należy utrzymanie bazy żerowej (kopytnych) na odpowiednim poziomie	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 22 października 2014 roku	Uwagę uwzględniono	W tabeli stanowiącej załącznik nr 4 w wierszach określających cele działań ochronnych dla wilka, rysia oraz niedźwiedzia jako kolejny podpunkt dopisano „ – <i>zabezpieczenie bazy żerowej</i> ”.
73	Uwaga do załącznika nr 5 Działania obligatoryjne dla siedlisk 6510 i 6230 powinny mieć brzmienie „Zachowanie siedliska poprzez ekstensywne użytkowanie	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 22 października 2014 roku	Uwagę uwzględniono.	W tabeli stanowiącej załącznik nr 5 w wierszach określających działania ochronne dla siedlisk

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	kośne, kośno- pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych”			przyrodniczych o kodach 6510 i 6230 zapis „Działania obligatoryjne: Zachowanie siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmiot ochrony położonych na trwałych użytkach zielonych. Ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych” zmieniono na „działania obligatoryjne: Zachowanie siedliska poprzez ekstensywne użytkowanie kośne, kośno-pastwiskowe lub pastwiskowe trwałych użytków zielonych”.
74	Uwaga do załącznika 5 <i>Zapis „Właściciel/zarządca obszaru na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000 albo na podstawie zobowiązania podjętego w związku z korzystaniem z programów wsparcia z tytułu utraty dochodowości, a w odniesieniu do gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność jednostek samorządu terytorialnego zarządca nieruchomości w związku z wykonywaniem obowiązków z zakresu ochrony środowiska na</i>	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 22 października 2014 roku	Uwagę uwzględniono.	Określenie podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie działań obligatoryjnych i fakultatywnych został skorygowany zgodnie ze wskazaniem.

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	<p><i>podstawie przepisów prawa albo w przypadku braku tych przepisów na podstawie porozumienia zawartego z organem sprawującym nadzór nad obszarem Natura 2000.</i> Powinien dotyczyć wyłącznie działań fakultatywnych natomiast dla działań obligatoryjnych jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie działania wskazany powinien być Właściciel/Zarządca obszaru</p>			
75	<p>Uwaga do załącznika nr 5</p> <p>W ramach działania ochronnego dla siedliska 9110 i 9130 w zadaniu „<i>Optymalizacja gospodarki leśnej w celu utrzymania stanu ochrony...</i>” należy określić o jaki stan chodzi</p>	<p>Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 22 października 2014 roku</p>	<p>Uwagę uwzględniono.</p>	<p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 5 w wierszach określających działania ochronne dla siedlisk przyrodniczych oznaczonych kodami 9130 i 9110 zapis <i>„optymalizacja gospodarki leśnej w celu utrzymania stanu ochrony....”</i> zmieniono na <i>„optymalizacja gospodarki leśnej w celu utrzymania właściwego stanu ochrony....”</i>.</p>
76	<p>Uwaga do załącznika 5</p> <p>skoro wśród zagrożeń nie podano zagrożeń związanych ze złym stanem drzewostanu i nie ma zagrożenia drzewostanu innymi gatunkami drzew obcymi ekologicznie nie ma więc uzasadnienia do prowadzenia cięć sanitarnych i usuwania gatunków obcych ekologicznie</p>	<p>Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 22 października 2014 roku</p>	<p>Zapis dotyczący dopuszczenia w obrębie siedliska 91E0 prowadzenia cięć sanitarnych oraz usuwanie drzew obcych ekologicznie został wprowadzony na podstawie ustaleń prowadzonych w ramach ZLW z przedstawicielami Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe w tym zakresie. Wśród zagrożeń dla siedliska 91E0 nie wpisano zagrożeń dotyczących stanu sanitarnego lasu czy obcych gatunków drzew. Niemniej jednak sytuacje wymagające podjęcia interwencji w tym zakresie z całą pewnością mogą wystąpić.</p>	<p>Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian.</p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
			Dopuszczenie realizacji tego typu prac w obrębie siedliska 91E0 nie będzie miało negatywnego wpływu na stan zachowania tego siedliska, nie ma więc podstaw do zakazu ich prowadzenia.	
77	Uwaga do załącznika nr 5 <i>„Utrzymanie arealu łągów. Pozostawienie bez użytkowania lub użytkowanie łągów z zachowaniem arealu i cech siedliska płatów położonych poza gruntami Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych”</i> czy w zapisie tym chodzi o utrzymanie powierzchni tych płatów siedliska czy również ich stanu na odpowiednim poziomie.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 22 października 2014 roku	W przytoczonym zapisie chodzi o to, aby ewentualne użytkowanie łągów nie spowodowało zmniejszenia ich powierzchni w obszarze jak również nie stało się przyczyną przekształcenia tego siedliska np. w zarośla wierzbowe.	Zapisy zarządzenia pozostają bez zmian
78	Uwaga do załącznika 5 W ramach działań ochronnych dla rysia należy dodać działanie ochronne dotyczące zabezpieczenia bazy pokarmowej	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 22 października 2014 roku	Uwagę uwzględniono.	W tabeli stanowiącej załącznik nr 5 jako działanie ochronne dla rysia dopisano <i>„Zabezpieczenie bazy pokarmowej drapieżników – w populacjach ustabilizowanych jeleni i saren pozyskanie myśliwskie powinno być planowane w obrębie całego LRH na poziomie nie wyższym niż prognozowany przyrost liczebności, przy uwzględnieniu wszystkich czynników wpływających na śmiertelność jeleni i saren (w tym drapieżnictwa). Pozyskanie myśliwskie</i>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
				<i>powinno być prowadzone w powiązaniu z poziomem szkód w drzewostanach, wyrządzanych przez zwierzyńę płową.”</i>
79	<p>Uwaga do załącznika 5</p> <p>W ramach działań dotyczących uzupełnienia stanu wiedzy działanie ” Inwentaryzacja siedlisk łąkowych na całym obszarze Natura 2000.” Oprócz siedliska 6510 powinna dotyczyć również siedlisk 7140 i 7230</p>	<p>Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 22 października 2014 roku</p>	<p>Uwagę uwzględniono.</p>	<p>W tabeli stanowiącej załącznik nr 5 w wierszach określających działania ochronne dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony Dla siedlisk przyrodniczych oznaczonych kodami 7140 i 7230</p> <p>dopisano <i>„Inwentaryzacja siedlisk łąkowych na całym obszarze Natura 2000. Obecna wiedza na temat rozmieszczenia i stanu zachowania siedlisk łąkowych jest zbyt mała, aby precyzyjnie planować zadania ochronne. Zadanie to jest również bardzo istotne ze względu na dużą dynamikę stanu ochrony tego siedliska, a także na silną antropopresję związaną przede</i></p>

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
				wszystkim z przekształcaniem trwałych użytków zielonych na tereny zabudowane. Opracowanie powinno polegać na kartowaniu łąk na podkładzie ortofotomapy, z określeniem ogólnego stanu zachowania i obecnego użytkowania danego płatu”.
80	Uwaga do załącznika nr 4 W związku z tym, iż dla głowacza białopłetwego określono działanie ochronne dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy polegające na poszukiwaniu stanowisk głowacza należy w załączniku nr 4 określić cele działań ochronnych dla tego gatunku.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 22 października 2014 roku	W tabeli nr 4 określającej cele działań ochronnych zawarto cele ochrony dla głowacza białopłetwego w postaci zapisu „Potwierdzenie występowania gatunku i dostosowanie celów i zadań ochronnych do wyników badań inwentaryzacyjnych. Nie planuje się działań z zakresu ochrony czynnej.” Na podstawie innych uwag wykreślono zapis „nie planuje się działań z zakresu ochrony czynnej”, niemniej jednak pozostała część zapisu odpowiada zaplanowanemu działaniu ochronnemu polegającemu na uzupełnieniu stanu wiedzy dotyczącemu poszukiwania stanowisk gatunku w obszarze.	Z tabeli stanowiącej załącznik nr 4 w wierszach określających cele działań ochronnych głowacza białopłetwego, usunięto zapis „Nie planuje się działań z zakresu ochrony czynnej”.
81	Uwaga do załącznika nr 6 w tabeli dotyczącej wskazań do zmian w istniejących dokumentach planistycznych warto, aby były wskazania dot. dużych ssaków drapieżnych, związane z drożnością istniejących lub przywrócenie drożności istniejących korytarzy ekologicznych, a w przypadku niedźwiedzia ważne są nie tylko drogi które przecinają korytarze ale i mniejsze drogi które wnikając w kompleksy leśne nie tylko fragmentują siedliska ale zwiększają penetrację przez turystów, grzybiarzy itp., a niedźwiedź	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 22 października 2014 roku	Uwagę uwzględniono.	W tabeli stanowiącej załącznik nr 6 dla każdego z wymienionych dokumentów planistycznych dopisano „Przy zmianie dokumentu uwzględnić również należy konieczność zachowania drożności korytarzy migracyjnych dużych drapieżników biorąc pod uwagę nie tylko

Lp (pkt.)	Uwagi i wnioski	Podmiot zgłaszający	Odpowiedź	Sposób uwzględnienia uwagi w treści zarządzenia
	się wycofuje			<i>drogi które przecinają korytarze ale i mniejsze drogi które wnikając w kompleksy leśne fragmentują siedliska i zwiększają penetrację przez turystów, grzybiarzy itp.”.</i>
82	Uwaga do załącznika 1 W wykazie współrzędnych punktów załamania granicy są błędy wynikające z pominięcia jednej cyfry na początku niektórych współrzędnych Y Z wykazu współrzędnych wynika, że obszar składa się z 3 enklaw, w rzeczywistości składa się z 1.	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, e-mail z dnia 22 października 2014 roku	Uwagę uwzględniono.	Poprawiono wykaz współrzędnych punktów załamania granicy.

Karta projektu planu zadań ochronnych zamieszczona została również w publicznie dostępnych wykazach, zgodnie z art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w dniu 8 października 2014 r.

Projekt zarządzenia na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 ze zm.), uzgodniono również z Wojewodą Podkarpackim w dniu 19 marca 2015 r.

Załącznik nr 7 stanowi zestawienie obejmujące pododdziały leśne oraz działki ewidencyjne w obrębie których zaplanowano działania ochronne.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1) Cel wprowadzenia zarządzenia.

Celem zarządzenia jest wypełnienie zobowiązań prawa wspólnotowego i polskiego odnośnie zapewnienia właściwego (sprzyjającego) stanu ochrony na obszarach Natura 2000. Zgodnie z art. 3 Dyrektywy siedliskowej, spójna europejska sieć ekologiczna Natura 2000 ma umożliwić zachowanie siedlisk naturalnych wymienionych w załączniku I i siedlisk gatunków wymienionych w załączniku II w stanie sprzyjającym ochronie w ich naturalnym zasięgu lub tam gdzie to stosowne - odtworzenie takiego stanu.

Natomiast zgodnie z art. 6 Dyrektywy siedliskowej dla specjalnych obszarów ochrony państwa członkowskie ustalają konieczne działania ochronne obejmujące, jeśli zaistnieje taka

potrzeba, odpowiednie plany zagospodarowania opracowane specjalnie dla tych obiektów bądź zintegrowane z innymi planami rozwoju oraz odpowiednie działania prawne, administracyjne lub oparte na dobrowolnych umowach, korespondujące z ekologicznymi wymaganiami rodzajów siedlisk naturalnych wymienionych w załączniku I lub gatunków wymienionych w załączniku II żyjących w tych obiektach.

Ponadto zgodnie z art. 11 Dyrektywy Państwa członkowskie podejmą monitorowanie i nadzór stanu ochrony siedlisk naturalnych i gatunków o których mowa w art. 2, natomiast zgodnie z art. 17 mają obowiązek raportowania co 6 lat na temat wprowadzania w życie działań podejmowanych na mocy dyrektywy.

Celem zarządzenia jest zatem zachowanie właściwego stanu ochrony lub dążenie do odtworzenia właściwego stanu zachowania przedmiotów ochrony występujących w obszarze Ostoja Jaśliska PLH180014. Zostanie to wypełnione poprzez zaplanowanie i realizację działań ujętych w niniejszym zarządzeniu. Zarządzenie pozwoli również na monitorowanie przedmiotów ochrony oraz będzie ważnym przyczynkiem dla raportowania.

2) Konsultacje społeczne.

Projekt wymaga konsultacji społecznych. Ich zakres został opisany powyżej.

3) Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżetu państwa i budżetu jednostek samorządu terytorialnego.

Realizacja działań ochronnych zawartych w niniejszym akcie prawnym będzie finansowana m.in. ze środków budżetu państwa w tym w części, której dysponentem jest sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 Ostoja Jaśliska. Nie wyklucza się możliwości wykorzystania innych źródeł finansowania. Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych zawartych w niniejszym planie, w tym działań monitoringowych, w okresie 10 lat, wyniesie łącznie około 1500000 zł.

4) Wpływ regulacji na rynek pracy.

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie na rynek pracy. Zarządzenie nie przewiduje jakichkolwiek ograniczeń dla rynku pracy. Realizacja zarządzenia może natomiast stworzyć okresowe miejsca pracy.

5) Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną gospodarki.

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie na konkurencyjność wewnętrzną gospodarki.

6) Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów.

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie w jakikolwiek sposób na sytuację i rozwój regionów. Może przyczynić się do zwiększenia wartości przyrodniczej obiektu a przez to do podniesienia i utrzymania jego atrakcyjności turystycznej.

7) Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.

Zarządzenie jest zgodne z prawem Wspólnoty Europejskiej, co więcej, jest wypełnieniem zobowiązań prawa Unii Europejskiej, o czym wspomniano w pkt. 1.